

PROBANKA
PE KRANJ Koroška 1, tel. 04 / 280 16 00

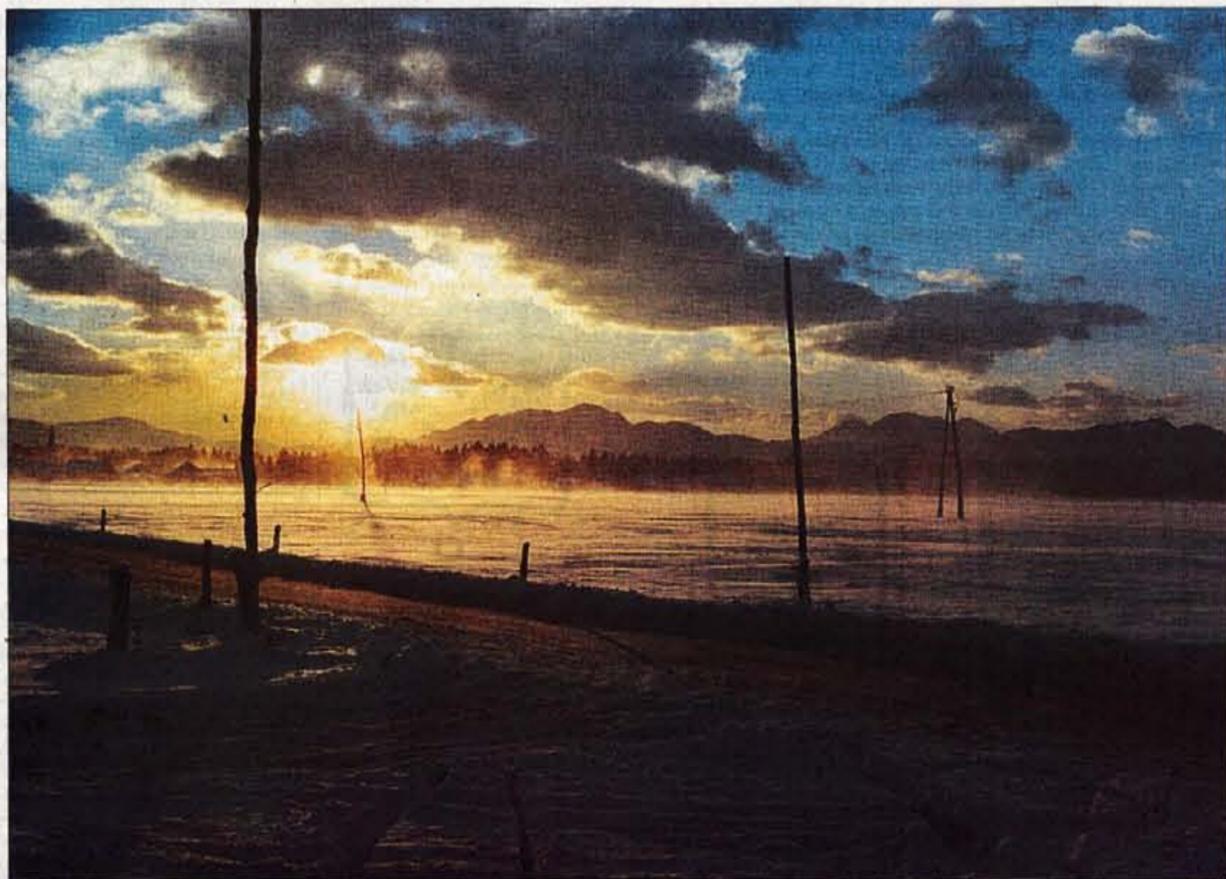
ARK MAJA
SALON PREDOSLJE 34 - Kranj
TEL.: 04/2341-110
SALON LJUBLJANA - Črnuče
Pot k sejmišču 32, (megamarket ZVIA)
TEL.: 01/589-7480
NAJVEČJA IZBIRA POHIŠTVA IN SEDEŽNIH GARNITUR ZA KOMPLETNO OPREMO VAŠEGA DOMA
Del. čas: 9.-19., sobota 9.-13. ure

Gorenjska Banka
ELEKTRONSKA BANKA
Link
DO 31. DECEMBRA 2001
PRISTOPNINE NI
(sicer v višini 495 SIT)

GORENJSKI GLAS®

Leto LIV - ISSN 0352 - 6666 - št. 101 - CENA 210 SIT (13 HRK)

Kranj, petek, 28. decembra 2001

Naj vam leto 2002 prinese zdravje, srečo in veselje, vam želimo iz uredništva Gorenjskega glasa

Foto: Tomaž Štular

Prihaja evro

V 12 državah Evropske unije, ki so hkrati tudi članice evropske gospodarske in denarne unije, bo 1. januarja 2002 v veljavi skupna denarna valuta evro. Nanjo so se te države pripravljale že nekaj časa in v poslovnem svetu jo kot obračunsko enoto tudi že dobro poznajo. Čez nekaj dni pa bodo ljudje dobili v roke evro gotovino in potem bo ves denarni promet v teh 12 državah tekkel le še v evrih. Nacionalne valute bodo sčasoma umaknili iz obtoka, uporabljati jih bo mogoče le še do konca februarja, zamenjati pa do sredine leta, skratka evro bo postal edina zveličavna valuta.

Slovenija je za zdaj šele kandidatka za članstvo v Evropski uniji in kakor kažejo razmere, utegne k uniji pristopiti leta 2004. Najmanj dve leti od pristopa pa bo še trajalo, da bo izpolnila merila, po katerih lahko uvede skupno evropsko valuto. Več kot štiri leta imamo torej še čas, da se pripravimo na evro. Kljub temu pa bo imela uvedba evropske denarne valute tudi na nas velik vpliv. Že doslej smo namreč kot mersko enoto pogosteje kot domači tolar uporabljali nemško marko, v tuji valuti tudi varčujemo, pogosto gremo po nakupovalnih poteh v sosednji Avstrijo in Italijo, potujemo in počitnikujemo v tujini. Zaradi vsega tega se bomo morali tudi Slovenci navaditi na evro. V zadnjih mesecih smo o njem lahko že veliko slišali, videli in prebrali. Z različnimi zloženkami o evru nas zasipajo banke, v večjih bančnih izpostavah so celo organizirali informativne dneve, ko so na naša morebitna vprašanja o evru odgovarjali posebej usposobljeni informatorji. Devizne varčevalce so obveščali o tem, da bo njihova sedanj valuta po novem letu avtomatično preračunana v evre, ne da bi bilo treba za to kaj plačati, imetnikom deviz "v nogavicah" pa so polagali na srce, naj tuji denar čimprej naložijo na devizne račune, da ne bodo imeli z njim po novem letu sitnosti, pozneje pa tudi stroškov. Toda ljudje smo pač ljudje in se zganemo šele tedaj, ko neka stvar postane neobhodno dejstvo. Tako si je namreč mogoče razlagati prednovoletne vrste v bankah in gnečo v menjalnicah. • Danica Zavri Žlebir

Najboljša sta Bikarjeva in Hauptman

Ljubljana - Atletinja Alenka Bikar in kolesar Andrej Hauptman sta najboljša slovenska športnika leta. Tako smo odločili člani Društva športnih novinarjev Slovenije, ki smo v tradicionalni anketi kot najboljšo ekipo v igrah med vsemi izbrali nogometno reprezentanco Slovenije, kot najboljšo ekipo v individualnih športnih panogah pa veslaški četverec brez krmarja v postavi Jani Klemenčič, Milan Janša, Rok Kolander in Matej Prelog. Slavnostna podelitev nagrad je bila minulo nedeljo zvečer v Cankarjevem domu v Ljubljani, še prej pa je športnike in športne funkcionarje v veliki dvorani predsedniške palače sprejel predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. Prav tako so športniki in njihovi trenerji prejeli priznanja Olimpijskega komiteja Slovenije - Združenja športnih zvez. • V.S., foto: Tina Dokl

Nevarni prehodi za pešce

Na predbožični večer je voznik osebnega avtomobila do smrti zbil peško na označenem prehodu na cesti med Škofjo Loko in Godešičem. To je letošnja že 23. smrtna žrtev na gorenjskih cestah, kar je sicer dve manj kot v celem lanskem letu.

V predprazničnih dneh je v središču Kranja vladal pravi prometni kaos, z mestnih vpadnic do središča se je pločevinasta kača premikala tudi do pol ure.

sta čez prelaz Vršič, na mejnih prehodih Ljubelj, Korensko sedlo in Jezersko pa je bila v sredo zvečer obvezna uporaba verig, medtem ko je bila na avstrijski strani Jezerskega prepovedana vožnja za tovorna vozila in avtobuse. Zaradi pričakovanih nizkih temperatur in novih padavin, ki so napovedane za konec tedna, bo verjetno največ preglavic povzročala poledica, zato ni odveč opozorilo vsem udeležencem v prometu naj se na vožnjo ne odpravljajo brez ustrezne zimske opreme in naj jo prilagodijo razmeram. • Matjaž Gregorič, foto: Tina Dokl

VSEM KUPCEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM
ZELIMO SREČNO IN USPEŠNO 2002

OBL'C
NAREDI SAM

NAREDI SAM OBL'C D.O.O.
UL. MIRKA VADNOVA 14
SLOVENIJA 4000 KRANJ
TEL. 0038(6)42015030
FAX 0038(6)42015042
E-POSTA: oblcs@s5.net

EKOLOŠKO KURILNO OLJE
ECO OIL 04 531 77 00
PROMOCIJSKE CENE DO 31. 12. 2001

EOC d.o.o. PE LESCE ROŽNA DOLINA 10. NAROČILA OD 7. DO 18. URE.

Stanje na gorenjskih cestah torej še zdaleč ni zadovoljivo, saj je smrtnih žrtev kljub naporom policistov še vedno preveč, hudim posledicam nezgod pa pogosto botruje nepredvidnost voznikov in tudi pešcev. Tako je bilo tudi pri zadnji nesreči s smrtnim izidom, ki se je zgodila v ponedeljek na regionalni cesti med Škofjo Loko in Godešičem v bližini križišča za Hafnerjevo naselje in Suho. Življenje je izgubila 64-letna peška A.G. iz Škofje Loke, ko je na predbožični večer na zaznamovanem prehodu prečkala cesto v trenutku, ko je po njej pripeljal iz smeri Škofje Loke s škodo favorit 29-letni T.P. Kljub močnemu zaviranju (na cesti so policisti odkri-

li dobrih 16 metrov dolge sledi), je avtomobil s sprednjim levim delom zadel peškb, ki jo je vrglo na pokrov motorja, z glavo je udarila v levi spodnji kot vetrobranskega stekla, nato pa jo je odbilo naprej po vozišču. Poškodbe so bile tako hude, da je ponesrečenka med prevozom v Klinični center umrla. Odsek ceste je bil zaradi prometne nezgode v ponedeljek zvečer zaprt med 19. in 21. uro.

DATRIS
d.o.o., Grajska c. 11, Bled
UGODNE CENE
kurilno olje,
premog, drva
04/5745-230

VB LEASING
Vaš leasing.
Tel.: 04 280 7100

IZ POLITIČNIH STRANK

Vladna novoletna darila

Branko Grims, državni svetnik, SDS

George Bernard Shaw je imel pri jedi rad mir. Šef strežbe ga je v restavraciji vprašal: "Med vašo svečano večerjo bi naš orkester z veseljem izpolnil vašo željo, če nam jo boste le zaupali?" Shaw je bil kratak: "Igrajo naj domino!"

Pred Silvestrovim imajo državljani razlog več za nakupe. Drnovškova vlada jim je namreč ob novem letu pripravila cel kup "novoletnih daril", s katerimi bo krepko posegla v že tako plitve žepke povprečnih ljudi. Prvo presenečenje bo dvig davkov. Z dvigom davka na dodano vrednost bo vlada postavila sončno stran Alp med najbolj obdavčene v Evropi. Pri tem je potrebno opozoriti, da tovrstni davki veljajo za ene najbolj asocijalnih obremenitev, saj prizadanejo tudi tiste z najnižjimi dohodki in prav te v bistvu sorazmerno najbolj. Seveda lahko stavimo, da bodo trgovci po novem letu izkoristili dvig cen zaradi povečanih davkov tudi zato, da jih bodo še dodatno "zaokrožili" navzgor. Dober dan inflacija in zbogom Maastrichtska merila... Dvignile se bodo tudi trošarine in še na nekaterih drugih področjih bo država krepko "pristavila lonček". Glede na neracionalno porabo denarja davkoplačevalcev s podeljevanjem stotimilijonskih zneskov nepovratnih sredstev s strani Drnovškove vlade, ima v tem pogledu minister za finance kar ustrezen priimek. Stara modrost za aktualno domačo rabo: Boj se Danajcev in ministrov sedanje vlade, tudi kadar prinašajo "novoletna darila"...

Seveda pa vlada pripravlja še drugačna presenečenja. Zatrjevanje predstavnikov LDS o tem, da "koalicija še nikoli ni tako dobro delovala", je dobro vzeti kot ne preveč posrečen poskus vnašanja humorja na politično sceno. Jeseni so se namreč zaradi notranjih nesoglasij zrušili že skoraj vsi ključni projekti sedanje vladne koalicije. Dokončno je padel predlog novega poslovnika in s tem praktično že tudi možnost horukarskega poseganja v ustavo, kot ga je predlagala vlada. Hvala Bogu (in opoziciji-ter še posebej tistim članom SLS, ki so zmogli reči ne nedemokratični vsebini vladnih predlogov)! Predkongresni boji v LDS se očitno končujejo z odrajanjem nekdanjih Demokratov. Drnovšek je ministra Rupla že pred časom pustil na cedilu, ko je ta opozarjal na očitno hajko v javnih glasilih proti vključitvi v zvezo NATO; sedaj pa se bodo v vrhu LDS (začasno?) znebili še ministra Bavčarja, ki bo odšel na čelo Istrabenza. Če bi podeljevali nagrade za najbolj absurdno smešno izjavo, bi jo zagotovo ob tem dogodku moral prejeti g. Janko Kosmina, predsednik uprave Istrabenza. Prihod g. Bavčarja kot ministra Drnovškove vlade in hkrati podpredsednika LDS na čelo Istrabenza je pospremil z izjavo, da v Istrabenz nikoli ni in ne bo posegala politika... V državi, v kateri si je (kontinuitetni) del politike povsem podredil gospodarstvo, se očitno pričakuje, da bodo državljani pogoltnili resnično že prav vsako neumnost. Odeveč je poudarjati, da na izjavo g. Kosmine ni reagiral niti en osrednji slovenski medij. Slovensko stopnjevanje: cenzura, samocenzura, "neodvisna" uredniška politika... Tako kot na nacionalni televiziji, kjer je za prispevek, ki je bil nekritično naklonjen neki italijanski banki, poskrbel novinar, ki je bil skupaj z delom urednikov pred tem po poročanju medijev na izletu kar na stroške prav te banke; njegova žena pa menda "naključno" dela v podjetju, ki je vpleteno v posel te banke na slovenskih tleh. O spoštovanju novinarskega kodeksa na nacionalni raje kdaj drugič. Odgovorni urednik informativnega programa televizije pa menda še vedno ne razume, zakaj na TVS kroži šala, po kateri bo Slovenija kmalu edina država, v kateri bo vrečka za določene težave obvezna pri vožnji z letalom in gledanju informativnega programa televizije. Vse skupaj seveda postavlja v pravo luč naveze med gospodarstvom, osrednjimi javnimi glasili in vladnimi politikami, ki jih, kot kaže primer Bavčarja, niti skrivali ne bodo več. Za tistega, ki hoče videti, je situacija jasna. Tudi to, zakaj se (stari) del politike na sončni strani Alp panično boji vstopa Slovenije v mednarodne integracije, še posebej v zvezo NATO, ker pač ta zahteva spoštovanje določenih demokratičnih standardov. Zlasti na področju javnega obveščanja, saj je dejanska (neovirana) dostopnost do korektnih informacij pogoj za vzpostavitev sleherne demokracije, vredne tega imena.

V teh dneh so državljani - večinoma v družinskem krogu - praznovali Božič, nato Dan samostojnosti in kmalu bo tu že Novo leto 2002, v katerem jim iskreno želim miru, zdravja in sreče. Če pa bi ljudi vprašali, kaj naj vlada še stori do novega leta, pa bi glede na (tudi jedrske) izkušnje zadnjih dni najbrž mnogi dejali, da bo še najmanj škode, če ministri igrajo domino. Ali pa, po Gorenjsko, vsaj vržejo kakšno dobro partijo taroka.

Pravila sodelovanja med državo in državljani

Deset let slovenske ustave

Sedanja slovenska ustava je bila sprejeta 23. decembra leta 1991 in je bila trikrat spremenjena. Sedaj so napovedane njene temeljite spremembe. Ustavni strokovnjaki in pisci sedanje ustave svarijo pred naglico.

Ljubljana - Državni zbor je konec preteklega tedna dostojno proslavil deseto obletnico pomembnega državotvornega dejanja - sprejema nove ustave Republike Slovenije 23. decembra leta 1991 v tedanji tridomni skupščini. Čeprav so takratni graditelji samostojne slovenske države načrtovali, da bo nova ustava sprejeta že leta 1990, pred ustanovitvijo države, je bil vrstni red postavljen na glavo. Osamosvojitve je bila storjena na pravni podlagi, na dopolnjeni stari ustavi in po osamosvojitvenih zakonih, sprejetih v skupščini, leta 1990 s plebiscitom in šest mesecev kasneje z vojno. Ustava pa je bila sprejeta leto po plebiscitu, ko je slovenska država že delovala.

vendar ne avtoritativen način. Zato je po mnenju dr. Franca Bučarja ustava nedotakljivi dokument. Z vsako spremembo so zato ogroženi temelji družbenega soglasja. Nekatera področja, na primer lokalna samouprava in načini odločanja, leta 1991 niso bila primerno obdelana, kar pa ne ovira reševanja sedanje aktualne problematike. Devetdeseta leta smo

zanimivo sosledje dogodkov, ki so pripeljali do nove ustave in države ter razmišljali o slovenskem ljudstvu, slovenskem narodu in državljanih Slovenije. Po mnenju dr. Toneta Jerovška je ustava dokument trajnih vrednot, spreminja pa se lahko le v demokratičnem okolju in v stabilnem političnem sistemu. Obstoj parlamenta in drugih institucij še ne pomeni, da vladata v neki državi demokracija in stabilen politični sistem. Ugotovil je, da v Sloveniji ustavne pravice nimajo zagotovljenega varstva zaradi prepočasnega odločanja sodišč. Kritiziral je hitrost in nepremišljenost pri dosedanjih spremembah ustave. 68. člen, ki je dovolil tujcem nakup nepremičnin, je bil spremenjen prehitro. Druge države, kandidatke za vstop v Evropsko unijo, se smejo sedaj tega lotevati diferencirano. Tudi sprememba 80. člena, v kateri smo zapisali volilni sistem, se mu ne zdi dobra.

Boji se, da bo ustava po sedaj predlaganih spremembah slabša, kot je danes. Ivan Bizjak, minister za pravosodje je ob sedanjih predlog spremembe ustave dejal, da jih vlada predlaga, vendar se do njih ni politično opredeljevala. Odmevna je bila razprava dr. Tineta Hribarja. Opozoril je na nastanek evropske ustave, v kateri mora tudi Slovenija najti svoje mesto in se na njeno nastajanje in sprejem ustrezno pripraviti. Predlagale je ustanovitev posebne delovne skupine, ki naj bi delala sočasno s sedanjo komisijo državne zbornice za ustavna vprašanja.

• Jože Košnjek

Dr. Miro Cerar, profesor in pravni svetovalec državnega zbora, in Jožica Velišček, generalna sekretarka državnega zbora sta predstavila javnosti nad 1000 strani obsegajoči zbornik vseh razprav, ki so potekale v različnih skupinah in v komisiji za ustavna vprašanja v letih 1990 in 1991.

Na pogovoru, v katerem so sodelovali pisci sedanje ustave, so bili razgrnjeni zanimivi pogledi na sedanjo ustavo in na pobude za njeno spreminjanje. Do slednjega in še posebej do spoštovanja ustave so bili govorniki kritični. Dr. France Bučar, predsednik takratne skupščine in predsednik komisije za ustavna vprašanja, po mnenju večine najzaslužnejši za nastanek in sprejem ustave, je ponovil dejstvo, da smo naredili državo brez ustave, vendar zakonito.

Kasnejša ustava pa je bila dogovor in okvir za delovanje družbe in države. Bistvo vsake in tudi naše ustave je določiti okvir sodelovanja med državo in državljani.

začeli z demokracijo, je menil dr. France Bučar, danes pa se zlasti v odnosu med vlado in parlamentom kažejo primeri avtoritarnosti. Dr. Peter Jambrek je opozoril na

Hitreje do gradbenega dovoljenja

Sedaj sta potrebni lokacijsko in nato še gradbeno dovoljenje, po novem pa bo zadostovalo le gradbeno dovoljenje, za enostavnejše zgradbe pa dovoljenje sploh ne bo potrebno, ampak le prijava začetka del ali enostavna dokumentacija.

Ljubljana - Vlada je na zadnji letošnji seji sprejela predloge nekaterih zakonov, ki urejajo urejanje prostora in graditev objektov. Novi zakon o urejanju prostora bo, potem ko bo sprejet v državnem zboru, razmejil pristojnosti na področju urejanja prostora med državo in občinami ter uvedel regionalno raven prostorskega načrtovanja na principu partnerstva med državo in občinami. Skrajšan bo postopek sprejemanja prostorskih aktov. Molk pristojnega organa se bo štel kot soglasje. Občine se bodo lahko hitreje odzivala na razvojne potrebe. Predlog zakona uvaja tudi nove instrumente prostorskega urejanja, na primer urbanistično pogodbo, s katero se bosta lahko investitor in občina dogovorila za izvedbo prostorskih ureditev, kar bo omogočalo hitrejšo vlaganje v objekte, ki so javno koristni. V takih primerih se bo lahko sprejel pogojni lokacijski načrt z znanimi udeleženci ter odloženim rokom njegove izvajanja. Po novem zakonu bodo morali pristojni organi dati lokacijske informacije s podatki o namenski rabi določenega prostora. Novost bo možnost vključevanja zasebnega kapitala v opremljanje zemljišč za gradnjo. Vlada pričakuje, da bo novi zakon omogočil strokovnejše prostorsko načrtovanje. Ko bo novi zakon sprejet, bodo nehali veljati sedanji zakoni o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, o urejanju prostora in o stavbnih zemljiščih. Vlada bo predlagala državnemu zboru v sprejem tudi zakon o graditvi objektov. To je že dolgo pričakovani in napovedovani za-

kon, ki bo poenostavil postopke in skrajšal čas od vložitve zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja do izdaje gradbenega dovoljenja in po končani gradnji uporabnega dovoljenja vključno z vpisom novega objekta v zemljiški kataster in zemljiško knjigo. Po sedanjih predpisih je najprej potrebno lokacijsko in nato šele gradbeno oziroma enotno dovoljenje za gradnjo. Po sprejetju zakona, predvidoma prihodnje leto, bo tudi v Sloveniji tako kot v večini držav razvitega sveta za gradnjo potrebno samo gradbeno dovoljenje. Za enostavnejše objekte dovoljenje ne bo potrebno, ampak bosta zadostovala le prijava ali načrt gradbenih konstrukcij. Pomembna novost predlaganega zakona je nova določitev strank v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Sedaj so to vsi sosedje. Po novem bodo stranke v postopku razen investitorja samo še last-

niki zemljišč in objektov ter imetniki drugih stvarnih pravic na teh nepremičninah v vplivnem območju objekta. Soglasje mora biti izdano v 8 oziroma 30 dneh. Če v tem ni soglasja ali utemeljene zavrnitve, se bo štel, da je soglasje izdano. Novost bo tudi možnost začetka gradnje pred pravnomočnostjo gradbenega dovoljenja, vendar po njegovi dokončnosti. Zakon bo omogočil še posebej skrajšan postopek za vse objekte javne infrastrukture. Na novo bodo opredeljeni tudi posamezni pojmi. Evropa ne pozna izrazov, kot so objekt, naprava ali drug poseg v prostor, ampak le stavbo in inženirsko zgradbo. Med slednje ne sodijo samo ceste, mostovi in železnice, ampak tudi rudniki, pokopališča, parki in podobno. Klasifikacijo objektov bo določila vladna uredba, izdana na osnovi tega zakona.

• Jože Košnjek

Srečanje upornikov

Poljane - Za uvod v jubilejne 45. prireditve Po stezah partizanske Jelovnice, ki bodo organizirane v počastitev 60-letnice Poljanske vstaje in 60-letnice boja v Dražgošah, sta borčevski organizaciji v Gorenji vasi in Poljanah in komite za organizacijo dražgoških prireditev priredili v nedeljo v Poljanah srečanje prvoborcev, borcev in udeležencev Poljanske vstaje. Na srečanju v Lovskem domu so predstavili najnovejšo knjigo Ivana Jana o Dražgošah, kulturni program pa so pripravili učenci poljanske osnovne šole in citrar Marjan Beton. Udeležence srečanja, med katerimi so bili tudi Vinko Hafner, Sveto Kobal in podpredsednik Zveze borcev Slovenije Jože Božič, so nagovorili Jože Božič, Jože Šubic v imenu borčevske organizacije iz Poljanske doline in Zdravko Krvina v imenu organizatorjev dražgoških prireditev. Dražgoške prireditve se bodo nadaljevale po novoletnih praznikih. V Planinskem društvu Škofja Loka tudi vabijo na tradicionalni in najzahvalnejši pohod Po poti Cankarjevega bataljona s Pasje ravni v Dražgoše. • J.K.

GORENJSKI GLAS Naročniška akcija 2003

Vsako naročnico oziroma vsakega naročnika Gorenjskega glasa, ki kadarkoli letos PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA, TAKOJ nagradimo. Zadoščalo bo, da izrežete ta obrazec in na njem obkrožite Vašo izbrano nagrado, ki Vam pripada za izpolnjeno naročnino s podatki o novem naročniku. Izberite si: ali eno trimesečno naročnino v enem od trimesečij leta 2002; ali celodnevni GLASOV IZLET z ekskluzivnim programom in medijskim pokroviteljstvom Gorenjskega glasa, po Vaši izbiri, za eno osebo, kadarkoli do vključno 31. januarja 2003. leta; ali dva reklamna artikla Gorenjskega glasa + eno luksuzno knjigo iz naše založbe.

Novoga naročnika sem pridobil(-a):

Moj naslov:

Kot mojo nagrado uveljavljam /prosimo, obkrožite po Vaši izbiri eno od ponujenih treh možnosti/:

ali: A/ GLASOV IZLET po izbiri do 31. januarja 2003, za katerega mi pošljite darilno pismo in za izbrani celodnevni izlet organizatorju ne plačam nobenih prispevkov k stroškom

ali: B/ naročnino za _____ trimesečje 2002 in dobim svoj časopis tri mesece brezplačno

ali: C/ dva reklamna artikla Gorenjskega glasa

Izjava za novo naročnico oz. novega naročnika:

NAROČAM GORENJSKI GLAS za najmanj eno leto

Ime in priimek:

Naslov:

Podpis:

Če naročila ob izteku enoletnega obdobja pisno ne odpovem, se naročniško razmerje podaljša za nedoločen čas.

Kaj pa za novo naročnico oz. za novega naročnika? V "Naročniško akcijo 2003" sodi: vsakemu novemu naročniku bo poštar prinašal vsak torek in petek Gorenjski glas z vsemi rednimi prilogami BREZPLAČNO tri mesece po prejemu tega naročila. In zgolj v NAROČNIŠKIH IZVODIH Gorenjskega glasa je priloga GREGOR REDNO vsak zadnji torek v mesecu.

Vsem novim naročnicam in novim naročnikom, ki se boste SAMI naročili v "Akciji 2003", pa bomo prav tako namenili nagradni GLASOV izlet po izbiri, kadarkoli do 31. januarja 2003.

S sodelovanjem v akciji dosedanjih naročnik podaljšujem naročnino vsaj do 31. decembra 2002; novi naročnik pa s podpisom na naročnici potrjuje, da na Gorenjski glas doslej ni bil naročen oz. je preklical naročniško razmerje za dlje kot 36 mesecev. V primeru, da se ugotovi neresničnost podatkov na tej naročnici, pogoj iz "Akcije 2003" ne velja. Izpolnjeno naročnino in Vaš izbor nagrade nam pošljite na GORENJSKI GLAS, p. p. 124, 4001 Kranj. Takoj po prejemu izpolnjene naročnice bo Pošta novemu naročniku dostavljala njegov naslovljeni izvod časopisa. Če Vam zmanjkuje časa za izpolnjevanje te naročnice: pokličite naročniško službo Gorenjskega glasa, telefon 04/ 201-42-00 in naročite edini gorenjski časopis, ki je vsak zadnji torek v mesecu še obsežnejši s prilogo GREGOR.

Kako se bomo poslovili od starega leta

Ko pride polnoč, ko gorijo le še sveče

V številnih gorenjskih občinah se bodo poslovili od starega leta na mestnih trgih, kjer so meščanom pripravili silvestrovanja na prostem in ognjemete. V Preddvoru bodo v jezero potopili smrečico, na Bledu bo 1. januarja veliki gala koncert, v Kranjski Gori bodo igrali Gregorji... Silvestrska noč v hotelih od 16 do 26 tisoč tolarjev na osebo. Za srečo vrzite rajši kakšen star čevljev čez ramo, tako kot so ga metali naši pradedje, ne pa petarde pod noge in v žepe sosedov in prijateljev.

Kranj - Staro leto se bo kmalu poslovilo, mlado leto 2002 bo prišlo. Gorenjska ga bo v večini slovenskih občin pričakala z veselimi nazdravljanjem na mestnih trgih, v hotelih, v planinskih kočah in drugih veselih družbah, marsikatera družina pa ga bo pričakala doma in ob sorodnikih in znanih. Navade in običaji se tudi za novega leta dan hitro spreminjajo. Kje so že tisti časi, ko so naši pradedje prav ob praznikih ob koncu leta obujali številne obredne navade in ljudske vraže. Malokdo še ve, kako je bilo v slovenskih domovih od božiča naprej vse do mladega leta. Stari Slovani, pravijo nekateri etnologi, so novo leto začeli praznovati ob božiču, ob zimskem sončnem kresu, ko začne dan spet rasti. Številni božični ljudski običaji in vraževerja se ponavljajo tudi na Silvestrovo ali celo na sv. tri kralje.

Pa jih priključimo nekaj v spomin, kakor jih opisuje Rado Radešček v knjigi Slovenske ljudske vraže. "Na starega leta večer, na Silvestrovo, v mnogo slovenskih domovih bolj iz navade vedežujejo "pod klobukom". Položijo po šest klobukov na mizo in pod vsakega skrijejo kakšno reč. Eden skrije ključ, ki pomeni gosposdarstvo, drugi prstan za ženitev ali možitev, tretji mošnjo, ki pomeni bogastvo, četrti butaro za šelitev, peti punčko iz cunj, ki pomeni krst ali rojstvo, in šesti oglje, ki pomeni smrt. Tista stvar, ki jo nekdo največkrat odkrije, se zgodi v prihajajočem letu... Še posebej so

novoga leta dan priti prva v hišo, če ne je joj. Tudi voščiti nam ne sme, če ne je še hujši joj. Nekdo je iznašel praznovanje, da če je za novo leto prišla prej voščiti ženska kot moški, so tisto leto na sodih popokali obroči.

Za današnje navade in običaje, ko bomo novo leto - kjerkoli že bomo - zanesljivo pričakali ob neznozem pokanju petard, pa bi se obnesla tale vraža: Ko človek prvič v letu sliši grmenje, se mora uleči na tla, kajti s tem se reši za vse leto bolečin v trebuhu..."

Na Triglav skozi Krmo

Dobro bo in priporočamo vam, da se res obvarujete nesreč, ki jih prinaša metanje petard. Nekateri pravijo, da bi na Silvestrovo že šli v mestno središče in s someščani pričakali mlado leto, a kaj, ko se zelo bojijo petard. Nikoli ne veš, kdaj ti jo kdo vrže pod noge ali vtakne v žep. Le zakaj bi tvegali, če ni treba? Zanimivo je, da marsikdaj mladino krivimo za metanje petard, vendar ni tako: ponorijo starejši, ki se ob pokanju neznanostno zabavajo. Petarde, ki bodo spet na veliko pokale, pa so pravi strah in trepet za domače živali.

Začnimo tam, kjer zanesljivo ne bo nobene petarde. V planinskem domu na Kredarici, kjer je lani po besedah oskrbnika Rekarja pričakalo novo leto okoli 50 planincev. Če bo le vreme dopuščalo, jih bo letos na vrhu prav toliko. Prišli bodo po dolini Krma, primerno opremljeni z derezami in cepinom, če se bodo želeli povzpeti še

mladih in starih in z vseh vetrov, bodo postregli stirje ljudje po svojih najboljših močeh.

Dobro obiskane bodo tudi vse druge gorenjske planinske kočice in domovi, ki so lažje dostopni, saj Gorenjci gora ne pozabimo tudi pozimi. Kdor je zvest, jim je zvest tudi na mladega leta dan.

Čeprav bomo silvestrovali doma, pa so dnevi oddiha, ko ima večina zaposlenih kolektivne dopuste, kar dolgi in številni in ni, da bi vse praznike čepel doma. Za svoje goste in za tiste, ki pridejo le na enodnevni izlet, so se tako v lokalni turistični organizaciji Kranjska Gora kot tudi v lokalni turistični organizaciji Bled izjemno potrudili. Tako v teh dneh ne na Bledu in ne v Kranjski Gori nikomur ne bo dolgčas.

Z Gregorji v novo leto

V Kranjski Gori so začeli že pred božičem z božičnim koncertom v cerkvi v Podkorenju in v Kranjski Gori, s smukom s tromeje, z obiskom Božička na smučiščih, z razstavo božičnih jasli v planinskem domu na tromeji, z osvetlitvijo slapu Peričnik v dolini Vrat, s privlačnim drsanjem za hotelom Larix, kjer v svojem vodnem centru pripravljajo zanimivo silvestrovanje v kopalkah.

V ljudskem domu v Kranjski Gori bodo v soboto, 29. decembra, pripravili komedijo Trilogija posebnicev ter v kranjskogorski cerkvi koncert ženskega pevskega zbora Ribno. V nedeljo, 30. decembra, bo predstava v ljudskem domu pod naslovom Ti moški, na

24 tisoč tolarjev na osebo. Najcenejše je v hotelu Alpina, ni pretirano drago v hotelu Špik v Gozd Martuljku ali drugod. Kranjska Gora bo polno zasedena tudi po praznikih, saj je vse zasedeno 8. in 9. januarja, ko bo na sporedu evropski pokal.

Stojnice na promenadi

Po besedah direktorice LTO Turizem Bled Eve Štravs Podlogar je Bled za letošnje novoletne praznike solidno zaseden, še vedno pa se za zamudnike najde kakšna soba ali apartma. Bled je za praznike lepo okrašen, k prazničnemu vzdušju pa obilno prispevajo številne prireditve in vedno dobrodošli Božiček, udarni koncerti godbe na pihala in tako dalje. Na Bledu se vsak večer nekaj dogaja, tako da ni nikoli dolgčas.

Za najdaljšo noč v letu bodo na blejski promenadi postavili tako kot običajno stojnice, poskrbeli bodo za ozvočenje, pet minut čez polnoč pa bo ognjemet iz grajskega kopališča. Prizadevna Eva Štravs svetuje gostom, ki bodo prišli na Bled, naj si omislijo tudi kaj izvirnega in se morda v novo leto popeljejo s kočijo ali sprehodijo z baklami po obali jezera. "Samo malo dobre volje je treba, pa bo vse prijetno in vse v najlepšem redu," pravi.

Hotelski gostje bodo imeli odlične in izborne menue, pa darila, programe v hotelu in razna presenečenja. Silvestrovanje na Bledu ali v okolici glede na kategorijo objekta stane od 10 do 26 tisoč tolarjev.

Veliki gala koncert

Ko smo že na Bledu, naj opozorimo na 11. gala novoletni koncert, ki bo 1. januarja ob 19. uri v Festivalni dvorani. Na novoletnem gala koncertu bo nastopil zabavni orkester CAMARATA LABACENSIS z dirigentom Francem Avsenekom in z vokalnim solistom.

Komorni orkester CAMERATA LABACENSIS sestavljajo predvsem solisti Simfonikov RTV Slovenija, ima bogato tradicijo. Orkester izvaja staro glasbo in romantike, tudi glasbo 20. stoletja ter orkestru posvečena dela slovenskih skladateljev. Na novoletnem gala koncertu v Festivalni dvorani bodo med drugim izvajali skladbe, kot so This is my song, Run to me, California, Guantamera, May way, Sreča na vrvcici,

Med iskrenimi ljudmi, Soley, Soley in druge.

Vsako leto sodeluje na velikem mednarodnem festivalu nemega filma v Pordenonu. Posnel je že več zgoščenk.

Izvajalec 11. gala novoletnega koncerta je zabavni sestav orkestra ČAMARATA LABACENSIS, ki je vrsto let nastopal pod vodstvom Bojana Adamiča in Jožeta Privška. Sodeluje in snema z uglednimi domačimi in tujimi solisti.

Poseben gost večera bo znani pevec Alfi Nipič. Z nastopom v koncertni izvedbi skupaj s pianistom bo zaključil slovensko turnejo ob 30-letnici izvedbe skladbe Silvestrski poljub. Zapel bo tudi nekaj svojih pesmi in polepsal prvi večer novega leta. Solistka orkestra je Ditka Haberl. Vstopnice in informacije o velikem gala koncertu dobite Pri Turizmu Bled, Zavodu za pospeševanje turizma.

Župana med someščane

Poklicali smo nekaj gorenjskih županov, da bi jih vprašali, kje bodo silvestrovali. Težko smo jih dobili ali pa sploh ne, saj imajo v tem prednovoletnem času vrsto prijetnih obveznosti in zadržanosti, saj jim marsikdo trka na vrata ali vabi na prednovoletna praznovanja. Prednovoletni čas je za mnoge čas sprejemov, tako da je že prav utrujajoče.

Janko S. Stušek, radovljški župan: "V Radovljici nimamo novoletnega praznovanja na prostem, le večno mladi fantje se zberejo, pa kakšen gostinec z gostinso ponudbo. Kakor vem, bodo silvestrovali na prostem v Kropi, sam pa bom novo leto dočakal s prijatelji v eni izmed planinskih koč. Tak način mi je kot hribolazcu najljubši, najbolj domač, saj ne maram kakšne "poštirkanosti". Veliko rajše sem sproščen in v prijetni planinski družbi."

Boris Bregant, jeseniški župan: "Tako kot vsako leto bom tudi letos novo leto pričakal na Čufarjevem trgu, na prostem. Tam je vedno zelo prijetno, sam sem rad med ljudmi. Mesto je lepo okrašeno, vsako leto kaj dodamo, tako da je vzdušje na Čufarjevem trgu, kjer je sploh center, zelo prijetno. Pride okoli 500 do tisoč ljudi, ki opolnoči nazdravijo srečnemu prihodu novega leta. Obisk je odvisen od vremena - če je mraz in slabo vreme, jih je manj, a nekatere tudi mraz ne moti in pridejo."

Mohor Bogataj, kranjski župan: "Lani sem silvestroval na Kr-

vavcu, letos pa bom na Silvestrovo in v prvih urah novega leta na glavnem kranjskem trgu. Prišel bom okoli enajste ure in s someščani pričakal leto 2002. Prijetno bo in prepričan sem, da bo k dobremu vzdušju pripomogla tudi zelo lepa novoletna okrasitev Kranja, na katero ni nobenih pripomb, ter ognjemet, ki ga pripravljamo."

Igor Draksler, škofjeloški župan: "Sam sem vedno za Silvestrovo doma, v družinskem krogu in z družino ne gremo nikamor. Osebnost sem zelo vesel, da sem doma, saj se med letom le malokrat zgodi, da sem lahko doma, pri družini." • **Darinka Sedej**

ADRIAKER
SALON KERAMIKE
Kranj: Zlato polje 3k, tel. 04/202 40 13
Alfons M., d.o.o., Ravnice na 2. Ljubljani

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica
Marija Volčjak
Uredništvo
novinarji - uredniki:
Helena Jelovčan, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Peternel, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Zlebir, Andrej Zalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci Matjaž Gregorič, Renata Škrjanc, Simon Šubic
fotografija
Tina Dokl, Gorazd Kavčič
lektoriranje
Marjeta Volžič

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino
Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih. Redna priloga naročniških izvodov zadnji torek v mesecu je Gregor. Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktor: Marko Valjavec / Priprava za tisk: Media Art, Kranj / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefaks: 04/201-42-13 / E-mail: info@g-glas.si / Mali oglasi: telefon: 04/201-42-47 sprejemamo neprokinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan od 7. do 15. ure, sredi do 17. ure / Naročnine: trimesečni obračun - individualni naročniki (fizične osebe - občani) imajo 20 % popusta. Naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do PISNEGA preklipa; odpovedi veljajo od začetka naslednjega obračunskega obdobja. Za tujino: letna naročnina 150 DEM; Oglasne storitve: po ceniku; DDV po stopnji 8 % v ceni časopisa / CENA IZVODA: 210 SIT (13 HRK za prodajo na Hrvaškem).

bile žive vraže mladih, neporočenih deklet, ki so želela zvedeti, kdaj in kako se bodo omožila. Metale so čevlje čez ramo in bilo je pomembno, kako je padel, ho-dile v hlev in spraševale prašiče, recimo, takole: "Pfu, koc, letos?" Če se prašiček ni oglašil, s poroko ni bilo nič. Zelo je najbrž pomembno tudi vedeti, da naši predniki niso prav nič spoštovali "tretjega življenjskega obdobja" ali starejših, saj je bila zelo modna vraža, da ženska, še posebej stara, prinaša nesrečo: "Ako srečaš na novega leta babo, nesrečen boš vse leto." Ženska tudi ne sme na

na vrh. Oskrbniki vsekakor priporočajo dostop skozi Krmo in ne po senčni in nevarnejši smeri iz Vrat. Triglav je lahko zelo lahko dostopen, lahko pa v trenutku postane zoprn in krut. V planinski koči jim bo toplo in prijazno bodo postreženi - s planinsko hrano. Sicer pa je tako, da planinci sami poskrbijo za odlično vzdušje.

V edini planinski postojanki, ki je odprta vse leto, v Erjavčevi koči na Vršiču, imajo že vse zasedeno. Silvestrovalo bo 72 ljudi, za dva dni je cena 20.800 tolarjev - vključena je dobra hrana z obarvo opolnoči in prenočišče. 72 ljudi,

Silvestrovo pa bodo na trgu pred Turističnim društvom Kranjska Gora igrali Gregorji, ki bodo ob dobri glasbi vse, ki bodo prišli silvestrovat na prosto, popeljali v novo leto.

Kot nam je dejala v.d. direktorice LTO Kranjska Gora **Klavdija Gomboc**, je Kranjska Gora polno zasedena - tako hoteli kot zasebniki, ki ponujajo apartmaje, gostje pa prihajajo iz Italije, Avstrije, Velike Britanije, Hrvaške, a tudi iz Turčije in Izraela. Okoli tretjina je domačih, slovenskih gostov. Hotelirjem je nekoliko žal, da imajo Hrvatje, ki so se spet začeli bolj množično vračati v Kranjsko Goro, šolske počitnice le do 6. januarja, saj so na Hrvaškem zimске šolske počitnice za en teden krajše kot minula leta. A nekateri bodo vendarle ostali tudi dlje in otrokom pač napisali opravičila.

Več ima hotel zvezdic, dražja je novoletna noč. Tako stane silvestrovanje v hotelih od 16 tisoč do

**Srečno in uspešno
Novo leto 2002.**

Območna organizacija ZLSD Kranj.

V Žireh se bo veliko gradilo

Prenova Stare šole

Žiri - V četrtek, 20. decembra, je bila v Žireh 18. redna seja občinskega sveta Občine Žiri na kateri je bila najpomembnejša točka dnevnega reda druga obravnava in sprejem predloga Odloka o proračunu občine Žiri za leto 2002.

Najbolj se je zapletlo pri največji investiciji v širitev vrta pri Osnovni šoli Žiri, za katero so v proračunu za naslednje leto namenili 80 milijonov tolarjev. V državnem proračunu namreč te investicije niso predvideli, občinska uprava pa meni da bi ob kompletno pripravljene dokumentacije in rezerviranih sredstvih v proračunu naknadno le uspeli pridobiti sredstva od države in soglasje Ministrstva za finance za začetek del. Ob pomisleku nekaterih svetnikov o smiselnosti rezervacije sredstev je župan Bojan Starman predlagal, da z uvrstitvijo investicije v proračun pokažejo resen namen državi. Če investicije ne bo, pa po županovih besedah, še vedno ne bo problemov z razporeditvijo sredstev, v načrtu pa je vsaj obnova strehe vrta.

Za naslednje leto je predvidena tudi rekonstrukcija Stare šole - Muzeja v vrednosti 35 milijonov tolarjev. Celotna investicija je vredna 113 milijonov tolarjev, z prijavo na razpis za pridobitev državnih sredstev naj bi jih dobili 50 odstotkov. V naslednjih dveh letih bi radi prvi dve fazi obnove, s tem pa bi zagotovili objektu var-

nost, preprečili nadaljnje propadanje in nenazadnje zgradbi povrtni prvotni izgled. Med večje investicije v Žireh bo Most spodnje Selo v vrednosti 22 milijonov tolarjev, poleg tega pa bo urejena še avtobusna postaja. Ta investicija se je zaradi usklajevanja dokumentacije zaradi spremembe cestne zakonodaje preselila iz letošnjega leta. Za asfaltiranje cest je predviden enak znesek kot v letošnjem letu, in sicer 18 milijonov, posodobili bodo tudi Partizansko ulico in zgradili enostranski pločnik od Zdravstvenega doma do križišča z Dražgoško ulico v skupni vrednosti 10 milijonov tolarjev.

Za knjižnico Ivana Tavčarja v Škofji Loki so namesto predvidenih 10 milijonov namenili 7,5 milijona tolarjev, saj je prispevek Občine Žiri v zadnjih petih letih

narasel z 750.000 tolarjev na sedanjih 7,5 milijona.

Ob takšnem naraščanju stroškov je župan predlagal ustanovitev nove knjižnice v Žireh. Med večje in pomembnejše investicije spada še nakup stanovanj v višini

20 milijonov tolarjev, v naslednjem letu bo občini prikazan drugi obrok sredstev po posojilni pogodbi s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije.

• Boštjan Bogataj

Hočejo Poljanci na svoje zaradi politike?

Mnenja o izločitvi Poljan v samostojno občino niso uspeli sprejeti na zboru krajanov v Poljanah, niti na občinskem svetu občine Gorenja vas - Poljane. Je izločitev le politična igra?

Gorenja vas - Oblikovanje mnenja k nameri Krajevne skupnosti Poljane, da oblikuje svojo občino, je bilo, poleg prve obravnave občinskega proračuna za prihodnje leto, kar osrednja točka zadnje seje občinskega sveta občine Gorenja vas - Poljane. Vendar, podobno kot na zboru krajanov prejšnjo nedeljo v Poljanah, tudi občinski svet ni zmožal sprejeti tega mnenja.

Izločitev Krajevne skupnosti Poljane iz občine Gorenja vas - Poljane je seveda že ves čas precej pekoče vprašanje za občinski svet, ki že pozno poleti, ko je bil prvokrat povprašan iz služb Državnega zbora za mnenje, na to ni

odgovoril. Res pa je, da že vseh šest let obstoja občine Gorenja vas - Poljane prav na občinskem svetu prihaja do pogostih nasprotij med svetniki iz Poljan in ostalimi. Tudi na zadnji seji občinskega sveta v tem letu pretekli četrtek je bilo ob vprašanju mnenja k izločitvi Poljan v samostojno občino kar precej vroče krvi, nekaj tudi po zaslugi nerodnosti pri pripravi seje, predvsem pa nestrpnosti nekaterih svetnikov iz Poljan.

Obravnavo so začeli s poročilom župana **Jožeta Bogataja** o zboru krajanov, ki je bil v nedeljo pred tem. Ta zbor je bil namreč sklepčen le na začetku, nato pa so ga krajanji, naveličani poslušati prepire, začeli zapuščati in na koncu kot nesklepčni niso mogli sprejeti nikakršnih sklepov. Edini argument, zakaj naj bi se krajevna skupnost izločila v samostojno občino, naj bi bila finančna prikrasnost Poljan v občini Gorenja vas - Poljane, kar pa župan odločno zanika in dokazuje tudi z izračuni, ki jih je občinski svet že obravnaval, objavljeni pa so bili tudi v Podblegaških novicah. Celo nasprotno je res, po mnenju župana: pri vlaganjih v šolo, kanalizacijo, pošto in pri cestah so

ZRCALCE

Varno hišo tudi za moške

Med decembrsko sejo občinskega sveta občine Naklo so obravnavali tudi predlog gorenjskih centrov za socialno delo, naj bi gorenjske občine podprle organiziranje varne hiše za ženske in otroke, ki so žrtve nasilja. V Naklem se očitno zavedajo nujnosti reševanja te problematike, saj so zanjo rezervirali v proračunu za leto 2002 vseh 817 tisočakov, kolikor predvideva predlog delitve stroškov med občinami. Za plačilo deleža so postavili le pogoj, da tudi drugod izpolnijo svoje obveznosti. Ob resni obravnavi pa je župan **Ivan Štular** dodal tudi nekaj svoje hudomušnosti. Najprej se je vprašal, ali ne bi ženske sprejele v varno hišo tudi kakšnega miroljubnega moškega. Nato je še razmišljal, da bi bilo morda dobro odpreti podobno hišo tudi za moške, saj vsi le niso varni pred "nežnim" spolom. O tem pa niso ničesar sklenili! • S. S.

Delitev denarja je razdelila svetnike

Občina Naklo je dobila proračun za prihodnje leto, vendar so se mnenja svetnikov o predlogu odloka precej kresala.

Naklo - Največ vročih besed je sprožil predlog odbora za gospodarstvo, da bi povečali subvencije v malo gospodarstvo. Nazadnje o njem niso glasovali, ker ni predvidel, od kod vzeti denar. Kritike tudi na račun subvencij v kmetijstvu, ki jih kljub pripombam z obravnave osnutka proračuna niso zmanjšali.

Po zadnji letošnji seji občinskega sveta občine Naklo pred tednom dni je znano, kakšen bo proračun za prihodnje leto. Načrtovali so skoraj 513,9 milijona SIT prihodkov in 617,3 milijona SIT odhodkov. V blagajni občine bo namreč ostalo predvidoma 100 milijonov SIT letošnjega denarja zaradi nedokončanih del, vrnil pa jim bodo tudi 3,4 milijona SIT danih posujil. Proračun je izravnal, je pred razpravo o predlogu pojasnila računovodja **Dragica Roblek**. Kot je povedala, so vanj vključili dve novi postavki; 871 tisočakov za Varno hišo na Gorenjskem in dva milijona SIT za program celostnega razvoja podeželja in vasi.

Na seji so dobili še nekaj dodatnih predlogov za dopolnitev proračuna. Predsednik odbora za družbene zadeve **Marjan Babič** je predlagal povečanje sredstev za kulturo za 600 tisočakov, kar bi rabili za razne prireditve. Župan in svetniki so se strinjali, da za enako vsoto zmanjšajo sredstva za nakupe zemlje. Precej vročih besed pa je povzročil predlog odbora za gospodarstvo za povišanje subvencij v malo gospodarstvo s

treh na pet milijonov SIT. **Stanislav Koselj** je opozoril, da so vsi podjetniki v občini upravičeni do proračunskih sredstev in ne le člani Združenja podjetnikov. Večina jih ni včlanjena, ker se ne strinja s politiko vodstva združenja. Še bolj kritičen je bil **Viktor Poličar**, ki je ugotovil, da odbor za gospodarstvo, komisijo za malo gospodarstvo in Združenje podjetnikov vodi ena sama oseba. Zato je ocenil predlog za povišanje postavke, ki ga je dal **Janez Pivk**, kot povsem nerensno potezo. Zaradi ugotovitve, da je predlog tudi nepopoln, saj ni predvidel vira sredstev za povečanje, o njem niso glasovali. Svetnik **Poličar** je še želel vedeti, zakaj ni spremenjena postavka za subvencije v kmetijstvu, o čemer so razpravljali že ob osnutku proračuna. Kot je pojasnil predsednik odbora za kmetijstvo **Jaka Korenčan**, so sredstva za nakup deleža v Jeseniških mesninah le rezervirana, o njihovi porabi pa bodo še odločali. Za to postavko bo torej prihodnje leto na računu občine 7 milijonov SIT. Svoje nasprotovanje sprejetju proračuna je izrekla še **Vika Lenardič**. Po njeni oceni bi morali pre-

veriti, ali je vseh 13,7 milijona SIT za pomoč na domu in plačila obveznega zdravstvenega zavarovanja oseb brez zaposlitve res upravičeni. **Milan Jezeršek** je vprašal, zakaj ni predvidenih sredstev za izgradnjo kanalizacije na Okroglem, **Ivan Meglič** pa, zakaj ni upoštevana prošnja GD Duplje za pomoč pri nakupu avta. Župan **Ivan Štular** je pojasnil, da v letu 2002 ni denarja za te name-ne, vendar bo v prihodnje. Svetniki so sprejeli predlog proračuna z desetimi glasovi, eden je bil proti, dva pa sta se glasovanja vzdržala. • **Stojan Saje**

V nekdanji frizeriji bo tudi javno stranišče

Radovljica - Radovljiška občina je pred časom odkupila Mrakovo hišo na vstopu v staro mestno jedro, v kateri je bila dolga leta frizerija. Kot je povedal župan **Jan-ko S. Stušek**, bodo zgornji del hiše podrli in ga zgradili na novo v stilu pozne gotike, v novih prostorih pa bodo uredili informacijski center, kjer bodo obiskovalci Radovljice lahko kupili tudi promocijska darila in spominke. V spodnjem delu stavbe pa naj bi uredili javno stranišče, ki ga Radovljica sedaj nima. Na avtobusni postaji sicer je stranišče, ki pa ni povsem javno, saj je v lasti Alpe-tourja. Kdaj naj bi občina začela z ureditvijo, še ni znano, saj je prej treba zagotoviti potreben denar v proračunu, je še povedal župan. • **U. P.**

www.gorenjskaonline.com

Rekreacijski klub Večno mladih fantov Radovljica

pozdravlja in voščil vsem članom, zvestim prijateljem kluba ter vsem občanom srečno ter pohodno uspešno novo leto 2002. Hkrati Večno mladi fantje iz Radovljice vabimo člane, prijatelje in someščane, da se nam pridružijo na Silvestrovo zvečer na Linhartovem trgu v Radovljici, da skupaj na prostem pričakamo in nazdravimo Novemu letu. Srečno!

Strokovnjaki odsvetujejo, svetniki pa potrjujejo

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj je opozoril občino Naklo, da osnutek odloka o razglasitvi spominskega parka Udin boršt za zgodovinski in kulturni spomenik ni skladen z zakonodajo.

Naklo - Stari odlok občine Kranj je omejeval pravice lastnikov zemljišč v občini Naklo. Zato so predlagali umik meje parka izven naselij, kar je kranjski zavod zavrnil. Ker je reševanje problema obstalo na mrtvi točki, so se odločili za pripravo svojega odloka. Kljub opozorilu zavoda o kršenju predpisov so ga potrdili na decembrski seji.

Osnutek odloka o razglasitvi spominskega parka Udin boršt ni bil priložen pregledni katastrski načrt, ki mora biti njegov sestavni del. Navedli so, da občina ni pridobila strokovnih podlag na osnovi zakona o varstvu kulturne dediščine iz leta 1999, kar pomeni kršenje predpisov. Ocenili so, da osnutek ni skladen niti z zakonom o ohranjanju narave, ki določa vsebino akta o zavarovanju. Obenem so opozorili, da veljavni postopek vključuje seznanitev javnosti in javno predstavitev osnutka odloka. Zapisali so tudi, da je odlok o omenjenem parku iz leta 1985 še vedno pravno veljaven, po državnem planu pa je Udin boršt celo predlagan za krajinski park.

Ta dopis je vodstvo občine dobilo na dan decembrskega zasedanja občinskega sveta, zato so svet-

nikom razdelili kopije na klopi. Župan **Ivan Štular** je pojasnil, da z občinskim odlokom v ničemer ne krnijo dediščine v spominskem parku. Ker prostor parka ovira razvoj krajev, morajo zaščititi interese prebivalcev. Kot je poudaril, so o tej problematiki spregovorili skupaj s strokovnjaki na izredni seji v preteklosti, vendar niso našli skupne rešitve. Ker ne morejo več čakati, predlagajo sprejem svojega odloka. V razpravi je del svetnikov podprl županov predlog, pri čemer so opozorili na probleme s soglasji zavoda za obnovo stavb zlasti v naselju Cegelnica. V nasprotju z njimi je **Viktor Poličar** ocenil, da bi kazalo upoštevati pozive zavoda, seznaniti s problematiko pristojna ministrstva ter postaviti rok za rešitev. Tudi **Janez Pavlin** je izrazil bojazan, da bo sprejem odloka povzročil le še več težav. Vseeno je osem svetnikov dvignilo roke za potrditev odloka, trije pa so glasovali proti.

• Stojan Saje

SALON ZA ZDRAVJE IN LEPOTO

URŠKA

Sorška cesta 29, Škofja Loka, tel.: 04/515 48 90, GSM: 031/615-727

Salon je pod strokovnim nadzorom med. sestre kozmet. Urške Derilnik

- popolna nega obraza in telesa z vrhunsko kozmetiko MATIS, BIODROGA, DR. MURAD, ELLA BACHE...

- najnovejši uspešni anticelulitni programi: ultrazvok, elektropoliza, vakuum, aromaterapija, body wrapping
- medicinska pedikura, tudi za diabetike
- terapevtska masaža in limfna drenaža telesa
- refleksna masaža stopal
- permanentni make up in tatoo
- solarij, make up, depilacija, epilacija, strokovni nasveti
- umetni nohti Alessandro

NOVO

hltira nega in ugodna cena - ELLA BACHE - popoln program za nego kože

SREČNO IN ZDRAVO V NOVO LETO S SALONOM URŠKA!

V galeriji Avsenik je še do 5. januarja na ogled razstava grafik in kipov svetovno znanega španskega umetnika

Razstava podob podzavesti Salvadorja Dalija

Begunje - Še do 5. januarja leta 2002 je v Galeriji Avsenik na ogled razstava grafik in kipov svetovno znanega in priznanega španskega umetnika Salvadorja Dalija, predstavnika surrealistične slikarske smeri iz sredine in druge polovice 20. stoletja. Razstava je nastala kot plod medsebojnega sodelovanja in zaupanja galerij v Begunjah in nemškem Trossingenu. Za slovenski in gorenjski umetniški prostor pomeni veliko čast, ki so jo v svetu deležne le redke galerije.

Razstava Salvadorja Dalija vsekakor pomeni za slovenski prostor resnično posebnost, saj imamo Slovenci redko priložnost ogledati si umetniška dela svetovno znanega genija evropskega surrealizma, modernizma, avantgarde, predvsem pa večnega ekscentrika,

ki je s svojimi navadami in mislimi po svoje pretresel številna področja človeškega življenja, še posebej modernih umetniških smeri. Že zgodaj, leta 1928, se je po zaključenem šolanju na Likovni akademiji v Madridu vključil v avantgardni tok modernih likov-

Salvador Dalí: Nadrealistične oči, 1982

Odlični koncert zbor Osti Jarej

Kranj - Na drugi božični večer, 26. decembra, je kranjski komorni pevski zbor Osti Jarej ob svoji petletnici pripravil odlični koncert v cerkvi sv. Kancijana. Zapeli so tuje in domače božične ter slovenske ljudske pesmi. Koncert je ob pomoči sponzorjev v okviru Zborovskega ciklusa 2001-2002 priredil Klub študentov Kranj.

Kranjski komorni pevski zbor Osti Jarej je pod vodstvom umetniškega vodje Aleša Gorjanca pripravil ob petletnici delovanja slavni božični koncert. Z izbranimi skladbami so želeli ustvariti tri različne podobe doživljanja božičnega časa v glasbi in petju. V prvem delu so zapeli stvaritve klasičnih skladateljev od renesanse do današnjih dni ter predstavili ljudsko božično izročilo različnih narodov, od katerih so bile vse po vrsti zanimive in atraktivne v svojem temeparmentu, med njimi še posebej francoska, španska, afriška, angleška, nemška in latinska božična pesem. V drugem delu so ob spremljavi sedmih instrumentov predstavili vrsto znanih slovenskih ljudskih in božičnih pesmi ter zaključili z odlično Sveto nočjo, ki jo je priredila članica zboru Katja Frelih Dobrovolje, ki je poskrbela tudi za ostale orkestralne priredbe.

Komorni pevski zbor Osti Jarej je bil ustanovljen konec leta 1996 in združuje pevce in pevke, ki so si nabrali izkušnje pri že uveljavljenih pevskih zborih. V zboru jih trenutno poje petnajst, njihova zanimivost pa je v tem, da nimajo svojega dirigenta. Pojejo povsem samostojno in drug drugega le pozorno poslušajo, da se lahko potem harmonično zlivajo v glasovno polnost. Njihovo zborovsko kvaliteto in navdušenost nad samostojnostjo so pohvalili in priznali tudi zborovski strokovnjaki. Zbor vsako leto sodeluje na kranjski reviji pevskih zborov, dvakrat pa je sodeloval tudi že na slovenski reviji študentskih pevskih zborov, kjer so lani zasedli tretje mesto. Uspešna udejstvovanja, nagrade in predvsem navdušeno občinstvo potrjujejo, da je zbor v svoji ustvarjalnosti na pravi poti.

• Katja Dolenc

Izšel letošnji Žirovski občasnik

Branje o vseh časih za vsak čas

Žiri - Tako kot vsako leto, je tudi letos izšla nova številka Žirovskega občasnika, enaintrideseta po vrsti v enaindvajsetem letu izhajanja. Zbornik za vsa vprašanja na Žirovskem tudi letos prinaša obilico zanimivih tem z jugozahoda Gorenjske, od intervjujev z znanimi Žirovci, zapisov o tamkajšnjem življenju nekoč, običajih in žirovskih posebnostih do literarnega dela, v katerem svojo poezijo in prozo predstavlja šest avtorjev, ob 150-letnici rojstva pa so se spomnili tudi poljanskega rojaka pisatelja dr. Ivana Tavčarja.

Po uvodnih navezavah na dva urbarja loškega gospostva, prvega iz leta 1291, drugi je bil letos star 500 let, v katerih je beseda tekla tudi o Žireh, je tudi letos prvi del Žirovskega občasnika namenjen intervjujem. V prvem je Miha Naglič, tudi urednik ŽO, k besedi povabil prvega moža Alpine,

predsednika uprave in generalnega direktorja, Martina Kopača, v drugem pa se je Tadeja Primožič pogovarjala z dr. Marijo Stanonik, ki je pred letom za dosežke na področju etnologije dobila Murkovo nagrado. Ista avtorica je pripravila tudi zanimiv portret Antonije Bogataj - Zaklerjeve Tone. Takrat sma bil navajen je svoje pisanje naslovlila Milena Miklavčič, ki se je tudi tokrat v za njo prepoznavnem slogu spet lotila zanimive teme, namreč kako so se Žirovci držali ob življenjskih mejnikih, kot so rojstvo, poroka in smrt. Sledita dva zapisa iz žirovske preteklosti, svoja otroška leta (1921-1936) je popisal Zdravko Rink, spomine Dominika Bogataja iz let 1927-41 pa je zapisal Baldomir Bizjak. Aleksander Jankovič se je lotil opisovanja tako imenovane Rupnikove linije, ki je v ŽO predstavljena zelo izčrpno z načrti in fotografijami na skoraj 30 straneh.

V nadaljevanju v rubriki Žirovske naravne in kulturne znamen-

Z barvno likovno prilogo, reprodukcijami njegovih del, so v Žirovskem občasniku počastili spomin na prezgodaj umrlega slikarja Konrada Peternelja - Slovenca (1936-2000).

nosti slavistka Milka Bokal predstavlja jezikovne zanimivosti imen voda na Žirovskem, Bojan Kofler pa je našel nov nepoznan primerek jamskega hrošča. V pričujoči številki ŽO ponovno uvajajo rubriko "Fotografija s spremno besedo", v kateri Ivanka Šuler opisuje zgodbo okrog fotografije, ki je nastala leta 1957 na Taboru, Franc Temelj pa je k fotografiji Franca Grošlja, legendarnega Kratarja, popisal njegovo zgodbo. V leposlovnem delu občasnika se tokrat s poezijo in prozo predstavljajo Janez Ramoveš, Franc Kopač, Vladimir Kavčič, Matevž Pečelin, Jože Peternelj in Tončka Stanonik. Kot je povedal urednik Miha Naglič, se je ob 150-letnici rojstva pisatelja dr. Ivana Tavčarja odločil objaviti faksimile Tržačana, kot je bil pred 120 leti objavljen v Ljubljanskem zvonu. Občasnik, ki po vsebini sodeč tudi letos obeta veliko zanimivega branja se po tradiciji zaključuje z odmevi na nekatere kulturne prireditve v zadnjem letu v Žireh. • I.K.

portreta izbranega lika. Njegova dela vselej presenečajo in navdušujejo (ali pa odbijajo) z nenavadnimi, težko sprejemljivimi podobami, s fantastično domišljijo, drznostjo in pogumom. V svoji sporočilnosti so vedno polna, zvedava, ironična, humorna, predvsem pa duhovita. Tak je bil do konca svojega življenja tudi umetnik sam, samosvoj, poseben, za mnoge nemogoč, a poln življenjskih spoznanj in resnic.

Na razstavi je na ogled osem bronastih plastik in deset grafik. Vsako delo je seveda po svoje zanimivo in duhovito. Od plastik je razstavljenih deset srebrnih kovancev na temo Dalijevih desetih božjih zapovedi, lepa in navse plodovita Mati zemlja, stolpnica strmečih Nadrealističnih oči, ženski ideal Venera - žirafa z dolgim vratom, Hommage votlemu statično - gravitacijskemu Newtonu z nihalom in Plesoči toreador. Grafike predstavljajo ciklus petih originalnih grafik k Shakespearu, Trg Fuerstenberg, Nadrealistično dobo v podobi srnjakov, Ugrabitel Evrope, utrujeno človeško

Ladjo, Pegasa in Bolno srno. Na ogled je tudi slikan portret Salvadorja Dalija Italijana Lorenza d'Andrea in alegorična podoba Dalija in njegovih del Slovneca Gradimirja Smudje.

Razstava je nastala kot zahvala za zaupanje potem, ko je Galerija Avsenik v začetku novembra razstavljal dela I. Extempora na temo Avsenikove glasbe v Trossingenu, ki so bila lansko pomlad razstavljena na Bledu v Festivalni dvorani, v zameno pa so dobili na posodo nekaj Dalijevih del. Odmevna razstava Extempora, na kateri so bila razstavljena kvalitetna dela domačih in tujih umetnikov in ki jo želi galerija ponovno organizirati leta 2004, jim vsekakor odpira vrata mednarodnega umetniškega sodelovanja, ki utegne Sloveniji ponuditi še vrsto zanimivih avtorjev in umetniških del. Seveda si v svojih prizadevanjih želijo tudi podporo in pomoč Ministrstva za kulturo, saj so njihovi načrti veliki in na kulturnem področju pomembni tudi za državo.

• Katja Dolenc

KULTURNA KREDENCA

Novoletni koncerti zbor Makrame

Škofja Loka - Komorni zbor Makrame, ki je bil ustanovljen februarja letos, in združuje pevce in pevke z območja Škofje Loke, Kranja, Ljubljane in Idrije (zato tudi makrame, kot splet različnih niti, kot se spletajo mladi glasovi v eno celoto), bo v prihodnjih dneh nanizal več koncertov po Gorenjskem. Prvič bo nastopil 29. decembra v Stari Loki ob 17.45, naslednji dan v Naklem ob 16. uri, 6. januarja prihodnje leto v Godoviču nad Idrijo ob 17. uri, 13. januarja pa ob 18. uri v Železnikih. Program njihovih koncertov je tematsko sestavljen iz treh delov: slovenskih ljudskih božičnih pesmi, slovenskih zborovskih božičnih skladb in angleških božičnih pesmi. Le te bodo obogatili z instrumentalno spremljavo, ki jo je posebej za to priložnost napisal skladatelj Jani Golob. Vsi instrumentalisti, ki bodo zbor spremljali, so tudi člani zboru Makrame. • I.K.

Popravek

V članek z naslovom Radovljiško plemstvo v srednjeveških listinah, objavljenem 14. decembra, se je prikradlo nekaj napak: pravičen zapis stavka Kamen je Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske predstavljal kot Stain, bakrorezec pa ga je upodobil z naslovom Berc Mandl Schloess ali Hudičev gradič... se glasi Na bakrorezu gradu Kamen v Valvasorjevi Slavi vojvodine Kranjske na sliki poleg gradu Kamen ni videti Luknje (Jame), bakrorezec je tako zabeležil le Berc Mandl Shloess ali Škratov gradič. V grbih je sčit s kroglo in ne kugljo. Na Zgornjem in Spodnjem Otoku sta stala dvora, znamenit predstavnik rodu je bil Herman Otoški in, ki je živel na dvoru na Zgornjem Otoku, in ne predstavnik rodu pa sta bila Herman Otoški in Friderik Ortenburški, kot smo pomotoma zapisali. Slika predstavlja grb Rainov iz Begunj in ne pečat. Avtorjema se uredništvo opravičuje.

OBCINA ŽIROVNICA

*Naj vam bo dan pogum,
da boste spreminjali, kar se da spremeniti,
vedrina, da boste prenešali,
česar se ne da spremeniti in modrost,
da boste sprevideli razliko!
vsem želimo prijetne praznike
in uspešno novo leto 2002*

ŽUPAN, OBCINSKI SVET in OBCINSKA UPRAVA OBCINE ŽIROVNICA

Občina Bled

*Čudež življenja lahko povsem doumemo le tedaj,
ko pustimo, da se dogodi to,
česar ne pričakujemo.*
Paulo Coelho

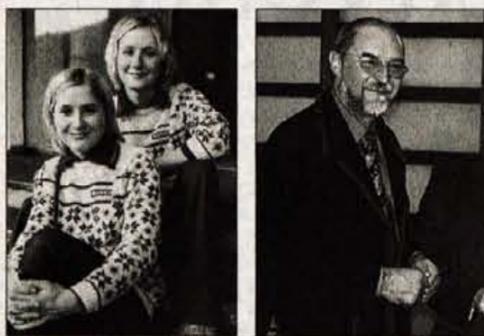
*Drage občanke, spoštovani občani,
ob vstopu v leto 2002 Vam želim, da bi v vsakem dnevu
leta našli pota zadovoljstva in poslovnih uspehov,
v osebnem življenju pa veliko zdravja, sreče in veselja.*

**Župan občine Bled
mag. Boris Malej**

GORENJKA - GORENJEK MESECA

NOVEMBRA 2001

Dvojčicama večina glasov

Ines in Tina Hižar

Miroslav Odar

Na Gorenjskem že OSMO zaporedno leto vsak mesec s tedenskimi glasovanji kar na štiri različne možnosti v šestih medijih poteka NAJ-NAJ-NAJ vsegorenska akcija popularnosti pod naslovom "GORENJKA/GORENJEK MESECA". Tudi v letu 2002 jo bomo izvajali. V njej lahko sodelujete: bralke in bralci Gorenjskega glasa; poslušalke in poslušalci vseh štirih gorenjskih nekomercialnih radijskih postaj - Radia Kranj, Radia Sora, Radia Triglav Jesenice in Radia Gorenc ter gledalke in gledalci GTV - Gorenjske televizije v redni petkovski oddaji GTV-MIX. Glasujete lahko tudi po elektronski pošti (naš elektronski naslov najdete na 3. strani časopisa).

Danes začnemo zadnji krog v decembrskem izboru GORENJEK/GORENJKA meseca NOVEMBRA 2001. Pravila o sodelovanju v štirih radijskih in televizijskem glasovanju, ki vsa potekajo "v živo" neposredno v oddaji, Vam bodo povedali voditelji teh oddaj. Najbolj preprosto je še vedno glasovanje z dopisnico, na katero vpišete enega od obeh predlogov za GORENJKO/GORENJKA MESECA in jo pošljete na naš naslov: GORENJSKI GLAS, p.p. 124, 4001 Kranj. Pravilo "ena dopisnica - en glas" pri preštevanju glasovnic dosledno upoštevamo in zato nam ne pošiljajte polnih kuvert "glasovalnih listkov" ali pa dolgega seznama imen na eni sami dopisnici; upoštevamo jo kot en glas. Enako velja za glasovanje po elektronski pošti.

V tretjem krogu glasovanja za GORENJKO/GORENJKA meseca NOVEMBRA 2001 smo prejeli 59 (v prvem 88, v drugem 173) glasovnic. Vpliv dveh prazničnih dni je pri glasovanju več kot očiten. Za dvojčici INES in TINO ste poslali 53 glasov v prvem, 98 v drugem in 42 v tretjem glasovalnem krogu; za dr. MIROSLAVA ODARJA pa 25 prvi teden, 75 v drugem in 17 v tretjem krogu, do vključno včeraj (zadnji četrtek v letu 2001).

Še zadnjič kratki predstaviti tokrat dveh Gorenjk in enega Gorenjca, ki so v prejšnji mesec (novembra 2001) posebej opozorili nase:

Dvojčici INES ter TINA HIŽAR iz Medvod, študentki Fakultete za šport, gorski tekavci, članici državne reprezentance v teku na smučeh, verjetni udeleženci skorajšnjih zimskih olimpijskih iger v Salt Lake Cityju.

Dr. MIROSLAV ODAR, radovljiški občan, direktor ljubljanskih družb Suzuki Odar ter Avtomotiv Rado, se je prejšnji mesec vpisal kot novi lastnik Krasopreme Dutovlje, pred tem kot večinski lastnik Panadrie Ljubljana.

V največji, najbolj tradicionalni in najbolj priljubljeni gorenjski akciji popularnosti sodelujejo: FRIZERSKI ATELJE SILVA v BRITOFU 292 v Kranju, v bližini samopostrežbe Živila, telefon 04/23-43-070 ali GSM 041/405-366, Fitnes center KRPAAN Radovljica, Gorenjska 41, telefon 04/53-12-623, lepotni studio FENIKS Bistrica pri Trziču, Kovorska 17, telefon 04/ 59-46-009. V Frizerskem ateljeju Silva vsak teden uredijo frizuro eni (ali enemu) od vseh, ki ste v posameznem krogu glasovali za Gorenjko/Gorenjca meseca, v fitnesu Krpan in v Studiu Feniks pa vsak teden po eden od glasovalcev uživa v naj sodobnejšem solariju. Poleg tega JERNEJA LIKAR s sodelavkami ekskluzivno poskrbi za novo frizuro vsak mesec tudi tisti oz. tiste, ki po Vašem izboru zmagata v akciji Gorenjka/Gorenjec meseca. Če bosta morda zmagali dvojčici, to pač pomeni: dve Gorenjki z novima frizurama. Izmed prejetih glasovnic poleg tega v VSAKEM glasovalnem krogu izžrebamo še sedem sodelujočih, ki ste glasovali z dopisnicami, v radijskih ali televizijskih glasovanjih.

V Frizerski atelje Silva v Britofu 292 pri Kranju je tokrat povabljen CEVTKA KREK iz Radovljice; v Studio Feniks v Bistrici pri Trziču je povabljen DARINKA PODLESNIK iz Kranja; v Fitnes studiu Krpan v centru Radovljice pa pričakujejo MARIJO MUKILA iz Podkočne. Vrednostna pisma po tisoč tolarjev prejmejo: VINKO PINTAR, Poljane 25, 4223 Poljane; DARINKA DRAGAN, Trg svobode 26, 4290 Trzič; ROŽAMARIJA GRAH, Titova 2, Jesenice. Štiri Glasove reklamne artikle pa pošljemo naslednjim: ANICA KURALT, Višnarjeva 4, 1215 Medvode; HERMAN STEPIŠNIK, Trg svobode 33, 4290 Trzič; PEPCA STROJ, Poljšica 27, Podnart in TOMAŽ LIKAR, Blegoška 13, 4224 Gorenja vas.

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

348

Tavčar in Andrej Kalan

Zadnjič smo omenili Tavčarjev ironično - spoštljivi odnos do rojaka Luka Jerana. V nadaljevanju se zadržimo še pri njegovem razmerju do dveh drugih rojakov duhovnikov, do Andreja Kalana in Janeza Ev. Kreka. Tavčarjevi odnosi s tema dvema so bili manj prijazni. Andrej Kalan (1858 - 1933), duhovnik in urednik, rojen v Škofji Loki, se je v slovensko zgodovino zapisal predvsem kot urednik Domoljuba in Slovenca, tednika in dnevnika, s katerima je v letih ob prelomu 19. v 20. stoletja vplivno soustvarjal del slovenskega javnega mnenja. Danes bi rekli, da je bil takratni katoliški "opinion maker" in tudi sicer siva eminenca vseh takratnih dogajanj. Ko je razjezil sedem let mlajšega Tavčarja, je vse to šele postal. Takrat je bil še trnovski kaplan, a je že pokazal, kam se razvija. Ko je 1890 prevzel mesto urednika

Slovenca, je začel popularizirati nazore Antona Mahničarja, ki je deloval v Gorici. Postal je Mahničarjeva ljubljanska izpostava in bil kot tak deležen Tavčarjeve jeze in posmeha. "Gospod Kalan je morda izvrsten duhovnik, ali kot politik ne uživa našega zaupanja, ker pri nobeni priliki ne zatajuje svojega prepričanja, s kojim živi in diha za dr. Mahničarja..."

Zanimivo je danes prebrati, kako se je začel ločiti duhov, pri kateri sta zelo dejavno sodelovala tako Tavčar kot Kalan. Dne 3. maja 1890 je v Slovenskem narodu Tavčar pojasnil svoje takratno videnje razmerja med liberalizmom in klerikalizmom. "Mi vsi smo v resnici konservativni, ali je nekaj ljudi, ki brez 'klerikalcev' in 'liberalcev' živeti ne morejo... Kdo je 'liberalce'? Pri zadnji deželnozborski volitvi agitoval je proti gospodu Otonu Deteli naš gosp. Kalan s tisto pretiranostjo, kakor je sedaj hujskal proti kandidatom narodne stranke. Takrat bil mu je gospod Oton Detela 'libe-

Le kdo naj pase te naše ovčice? (Maksim Gaspari, Pod Jalovcem)

toliškemu političnemu društvu, in gospod Kalan ga ima v svojih rokah!"

Tavčarja je jezilo, ker sta v procesu ločevanja duhov prej zmerna politika Detela in Klun prešla na klerikalno stran, jezo je žil na Kalana, ki ju je na svojo stran spravil. "Da je pri nas kdo liberalce ali klerikalce, to je samo vprašanje časa... Celi prepir nima z vero ničesar opraviti, celi prepir izvira iz

Klub radovljiških študentov je dobil nove prostore

K študentom tudi po poceni kondome

Poleg kondomov po 150 tolarjev imajo radovljiški študentje vrsto dodatnih ugodnosti. Med drugim imajo vsako nedeljo organiziran brezplačen avtobus proti Ljubljani.

Radovljica - Klub radovljiških študentov KRŠ se je preselil v nove prostore, na katere so čakali kar nekaj let. Njihov naslov sicer ostaja isti, vendar pa so dobili večjo pisarno poleg dosedanje. Če se doslej stiskali na samo 12 kvadratnih metrih, imajo sedaj 28 kvadratnih metrov velik svetel prostor, v katerem bo vodstvo kluba lahko učinkoviteje delalo, študentje se bodo lahko družili, na voljo pa sta jim tudi dva računalnika.

Kot je povedal predsednik KRŠ Janez Tonkli, ki radovljiške študente vodi slabo leto dni, je v klub včlanjenih skoraj 700 dijakov in študentov iz celotne občine. Stari prostori, v katerih je klub deloval od ustanovitve leta 1991 dalje, niso več zadostovali potrebam študentov. Po Tonklijevih besedah je bila zagotovitev novega prostora ena glavnih nalog novega vodstva, po večmesečnih prizadevanjih in večkrat brezplodnem trkanju na občinska vrata pa jim je uspelo. Za ureditev so porabili milijon tolarjev, plačevali bodo le stroške, medtem ko jim najemnine ne bo treba plačevati. Po Tonklijevih besedah klub kot član krovnice zveze ŠKIS prejema določen odstotek sredstev od obeh mladinskih servisov v občini, kar mesečno zneso okrog 700 tisoč tolarjev oziroma okrog 9 milijonov letno. Poleg tega del prihodka klub dobi iz naslova dobička od Mladinskega servisa Radovljica, katerega večinski, 52-odstotni lastnik je. Po Tonklijevih besedah so lani iz tega naslova dobili okrog 4 milijone tolarjev. "Čisto vse prihodke namenimo nazaj

članom oziroma za študentsko dejavnost. Letno imamo kar petdeset projektov," je poudaril. Tako imajo njihovi člani različne popuste pri nakupu smučarskih kart, kart za kino, fitnes, plavanje, savne, abonmajske predstave, cenejšo članarino za knjižnico, popuste imajo pri obiskovanju jezikovnih in računalniških tečajev, ceneje lahko potujejo... Po Tonklijevih besedah so popusti med največjimi med vsemi klubi, saj znašajo kar 30 pa do 50 odstotkov. Novoletni izlet v Krakow jih bo tako stal namesto 25 tisočakov samo 15 tisoč tolarjev. Poleg tega vsako leto pripravijo dva večja projekta, zimsko košarkarsko ligo in ROK Radovljica, kjer se mladi pomerijo v rolanju, odbojki in košarki. Od tednu otroka tudi obdario študentske družine, letos jih je šest prejelo bon za 30 tisoč tolarjev. Poleg tega vsako nedeljo organizirajo brezplačen avtobus proti Ljubljani, razmišljajo pa tudi, da bi uvedli še enega ob petkih iz Ljubljane proti Radovljici in Bledu. Nenaslednje pa je v pisarni KRŠ mogoče kupiti tudi poceni kondome - po samo 150 tolarjev.

Študent ekonomije Janez Tonkli, predsednik KRŠ, v novih prostorih na Gorenjski 25 v Radovljici.

Kljub vsem tem ugodnostim pa Tonkli ugotavlja, da so mnogi dijaki in študentje zelo nezainteresirani za dejavnosti kluba. Zato razmišljajo o ustanovitvi dijaške sekcije, da bi prebudili tudi dijake v občini. Radi pa bi prebudili tudi občinske strukture, ki doslej niso imele posluha za študente, nenaslednje študentje iz občinskega proračuna ne dobijo niti tolarja, je dejal Tonkli. Odrpita novih prostorov se ni uspel udeležiti niti eden od predstavnikov občine, župan je udeležbo zadnji hip odpovedal. Neuresničena želja pa je tudi mladinski center, ki bi pripomogel k temu, da mladi Radovlji-

ce ne bi posedali zgolj po lokalih. A študentje lahko projekt izpeljejo le ob pomoči občine, ta naj bi zagotovila prostor, študentje pa naj bi ga uredili in opremili.

• Urša Peternel

Radio Belvi
Kranj 98.3 MHz

Glasbene želje: 04 231 60 60
SMS box: 031 383 383
Marketing: 041 713 972

Radio Belvi, d.o.o., Štara pot 8, 4000 Kranj
tel: 041 713 972

Novoletna srečanja pri županu

Kranj - Kranjski župan Mohor Bogataj je tudi pred iztekom tega leta povabil na tradicionalna novoletna srečanja. Najprej je zdravja in zadovoljstva zaželel upokojenim delavcem kranjske občine,

potem mestnim svetnikom, prejšnji četrtek je voščilu direktorjem, ravnateljem in predsednikom kranjskih podjetij, inštitucij, pravosodja, vojske, policije dodal še željo za poslovni uspeh. V petek

je sprejel zastopnike verskih skupnosti, registriranih v mestni občini. Srečanja (na fotografiji) so se udeležili zastopniki rimsko katoliške, pravoslavne, evangeličanske

in muslimanske skupnosti. Včeraj je župan pokramljal z novinarji in uredniki, danes pa namerava nazdraviti še s sodelavci iz občinske uprave.

• H. J., foto: Gorazd Kavčič

Stane Krainer, človek odprtih rok

Konj vrača človeku vloženi trud

Radovljiški notar Stane Krainer je otrokom iz Doma Matevža Langusa podaril konja. To dejanje mu je pripomoglo do priznanja Ljudje odprtih rok, ki ga za humana dejanja vsako leto namenja uredništvo revije Naša žena.

Stane Krainer in častna pokroviteljica prireditve Ljudje odprtih rok Štefka Kučan.

Stane Krainer, ki je tudi član Rotary kluba Bled, o svojem dejanju ne govori rad, češ da darilo izgubi vrednost, če se z njim hvališ.

Zelo rad pa govori o konjih, s katerimi se ukvarja že od otroških let in tudi njegovo darilo je povezano s sporočilom, kako koristna

je lahko ta žival. Konj kot športnik lahko služi le omejeno obdobje, ko pa odsluži svojo aktivno športno dobo, ni treba, da gre v klavnico. Škoda je namreč zavreči veliko vložene delo, znanja in tudi denarja, ki ga zahteva ta žival. Ker je želel promovirati konja, ga je v času svoje kandidature za radovljiškega župana podaril Domu Matevža Langusa.

"Ko športni konj ne služi več svojemu namenu, gre lahko za rekreativno jahanje, otrokom lahko koristi do svoje pozne starosti," je prepričan dolgoletni rejec konj, predsednik Kasaškega kluba Bled in član Rotary kluba Bled. Pravi, da je konjeva starost 25 let, njegov tekmovalni konj pa s 16 leti ne more več služiti kot športnik, za rekreativno jahanje pa je še vedno zelo primeren. Gre za vzgojenega konja, čigar znanje in lastnosti še vedno lahko koristi

no uporabimo. Slišal je za hipoterapijo, nekakšno zdravljenje s pomočjo konj, ki pomaga telesno in duševno prizadetim ljudem, odvisnikom, celo socialno neprilagojenim. Invalidni otroci iz Doma Matevža Langusa v stiku s konji veliko pridobijo. Radi ga božajo, s pomočjo spremljevalcev ga zajahajo, pomemben je za njihovo sprostitve.

"Za otroke je veliko doživetje, da lahko zajahajo konja. Je pa to povezano z veliko truda in prizadevanja tudi domačega osebja," pravi Stane Krainer, ki še vedno skrbi za konja. Skrb zanj so si razdelili kasaški klub in rotarijci, otroci pa prihajajo k njemu zaradi druženja in rekreacije.

Kolikor vem, se trenutno strokovno še ne ukvarjajo s hipoterapijo, so pa te možnosti vsekakor odprte. Konj ima veliko energije in če je ustrezno vzgojen, lahko zelo veliko koristi. Konjarji veliko govorimo o prednostih te prijazne živali, vendar drži, da konj čuti jahača, čuti njegovo neobglenost in se temu prilagodi. Konj ni maščevalen, zgodi pa se, da z nepravilnim delom izgubimo njegovo zaupanje. Če pa imaš konja za partnerja, ti tvoj odnos vrača v enaki meri. Med nami konjarji je znano, da moraš v konja vložiti toliko časa in truda, kolikor časa ga izkoriščaš."

Stane Krainer je svojega konja podaril otrokom z dverma namenoma, da pomaga njim in da reši konja, ki je odslužil kot športnik. Sicer pa sogovornik govori še o drugih prednostih konja, ki je včasih služil kot delovna žival, sedaj pa prevladuje v svetu športa, rekreacije, prostega časa. Pravi, da si ljudje ob pogledu na konja in jahača navadno mislimo, poglej ga bogataša, kako zapravlja svoj čas! Ne pomislimo pa na delo, ki je z njim povezano in na možnosti, ki se pri tem odpirajo, od delovnih mest naprej. Stane Krainer na konja ne gleda le čustveno, čeprav se iz njegovega pripovedovanja vidi, da jih ima rad, pač pa povsem gospodarno. Pred 40 leti je bilo na Slovenskem 30 tisoč konj, danes jih je polovico manj in ker ne služijo več kot delovne živali, je zanje treba najti drugačno vlogo na trgu. Tudi hipoterapija je ena od možnosti, razmišlja sogovornik.

• Danica Zavr

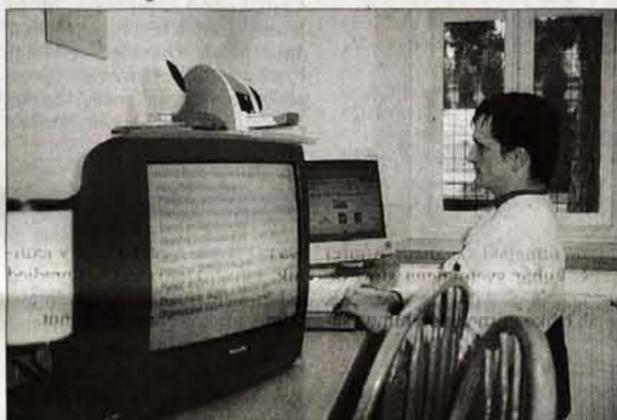
Žlebir, foto: Tina Dokl

Voščilnice, nova dimenzija dobrodelnosti

Voščilnice prijateljem in ostalim smo večidel že oddali, za zamudnike pa bo morda prava zamisel elektronska voščilnica. Takšne so izdelali dijaki Centra slepih in slabovidnih v Škofji Loki.

Škofja Loka - Akcija Voščilnice, ki jo je v sodelovanju s Centrom slepih in slabovidnih Škofja Loka začel slovenski Lions district 129, je potekala ves december, njen namen pa je "kreativna dobrodelnost". Dijaki te srednje šole v Škofji Loki so voščilnice izdelali sami s pomočjo računalniške tehnologije, in sicer so voščilnice na voljo v elektronski in fizični obliki (z motivi akcije Plakat miru, ki je prav tako akcija slovenskih lionistov), na slednjih je voščilo natisnjeno tudi v Braillovi pisavi. Voščilnice so na voljo na internetni strani www.helpblind.org. Ob nakupu voščilnice se lahko kupec sam odloči, kateremu od šestih predlaganih projektov bo namenil svoj denar. Bistvo akcije ni le v zbiranju denarja, temveč tudi v tem, da imajo mladi v centru slepih in slabovidnih možnost, da pokažejo svoje znanje, s katerim se lahko kosajo s svojimi vrstniki.

Center slepih in slabovidnih v Škofji Loki s slovenskimi lionsi sodeluje že vrsto let. Po besedah direktorja centra Borisa Koprivnikarja je doslej sodeloval zlasti tako, da je predlagal, komu bi lahko pomagali s prilagojeno računalniško opremo. V sedanjem projektu pa sodelujejo zlasti zato, da širijo vedenje o slepoti, da lioniste pa tudi širšo javnost seznanjajo, da so med nami slepi ljudje in jim s pomočjo sodobne tehnologije tudi jasno pokažejo, česa

Dijaki Centra slepih in slabovidnih iz Škofje Loke so izdelali elektronske voščilnice.

vse so sposobni. Akcija je nekakšen pilotski projekt, ki se bo razširil tudi na druge lioniste in druge organizacije, ki pomagajo različnim vrstam invalidov.

Razširi pa se lahko tudi na mednarodno raven. Idejno zasnovano za ves program o novih dimenzijah dobrodelnosti je razvila dr. Urška Starc, ki pravi: "Čas je, da nehmo le govoriti o novostih, ki jih prinašajo novi mediji in tehnologije, in jih pričnemo izrabljati. V tem primeru izkoristiti tako, da ljudje s posebnimi potrebami postanejo enakovredni člani družbe. To niso sanje, to je realnost, ki nam jo nudi tehnologija, a moramo sami priti do nje. Upamo, da

nam bo pri tem pomagala širša slovenska javnost. Slovenci vedno jamramo, kako smo majhni in neprepoznavni. S takimi idejami in projekti lahko to spremenimo."

Program je bil predstavljen tudi na mednarodni konvenciji lionsov v Indianapolisu (Indiana), na srečanju hrvaških lions klubov in na srečanju centralne evropske pobude v Trstu. • D.Ž.

Na Društvo za nenasilno komunikacijo, Milana Majcna 12, Ljubljana vodijo svetovalne pogovore z mladimi in ženskami, ki doživljajo nasilje, ter z mladimi in moškimi, ki nasilje povzročajo. Vsi, ki potrebujete informacije ali bi se želeli naročiti na svetovanje, jih pokličite na telefonsko številko 01/4344 822.

Za Majo in Vesno skupaj trije milijoni

Kranj - V dobrodelni akciji za Majo Jakovljevič iz Trziča, ki potrebuje računalnik z Braillovo vrstico, je sedaj zbranih 1.549.766 tolarjev, prispevalo pa je 65 darovalcev. Novi darovalci so še: Stane Ferle, Škofja Loka (5000), Adolf Hafner, Hohenems Avstrija (16.040), Silva Košnjek, Tržič (4000), Angela Pernuš, s.p. Tržič (10.000), Irena Magister, Ljubljana (10.000), Katarina Čavlek, Ljubljana (50.000) in Območni policijski sindikat Gorenjske Kranj (60.000).

Hkrati pri Humanitarnem zavodu Vid poteka tudi akcija zbiranja denarja za nakup elektronskega povečevala za Vesno Šušteršič s Podreče. Zanj je 56 darovalcev zbralo 1.578.891 tolarjev. Med njimi so tudi: Jožica Harinski, Radovljica (10.000), Marija Lamovšek, Kranj (10.000), Zdravko Vider, Solčava (10.000), Parketarstvo Janez Kern, Šenčur (10.000), Ivanka Jenko, Smlednik (40.000), Kemofarmacija, d.d., Ljubljana (20.000), Cvetka Salubir, Celje (2000), Setring, d.o.o., Medvode (15.000), Albina Krek, Železniki (25.000), Anica Lovše, Dobrunje (3000), Slavka Gabrič, Brežice (10.000), Janez Stare, Logatec (5000), Jamnik, d.o.o., Medvode (15.000), Ivanka Potočnik, Slovenska Bistrica (5000), Reza Novak, Celje (4000), Tatjana Černe, Solkan (20.000), Frančiška Jurečič, Hrastnik (10.000), Marija Kaltenekar, Kranj (2000), Jožica Primc, Kranj (10.000), DZS Ljubljana (50.000), Katarina Trček, Horjul (10.000), Frančiška Janežič, Ljubljana (20.000), Anica Poličar, Brezje (50.000), Mirko Eržen, Mavčiče (5000), Občina Medvode (50.000).

Vsem darovalcem v imenu Maje in Vesne iskrena hvala. • D.Ž.

Škofja Loka, Tržič - V času pred novoletnimi prazniki v številnih ustanovah poskrbijo za novoletno obdaritev otrok. Tako je center za socialno delo iz Škofje Loke pripravil praznično srečanje za rejence. 14 otrokom in mladostnikom, ki živijo pri rejnikih na območju Škofje Loke, so s pomočjo prostovoljcev Nejc, Alenke in Jasne pripravili kratek program za otroke in jih obdarili z darili, ki so jih velikodušno prispevala podjetja in zasebniki iz Škofje Loke in okolice. Med njimi so bili: Nahrtniki Porenta, Mercator Gorenjska, Gorenjska predilnica, Odeja, Peks, Nama, Cvetličarna Flora, Knjigarna Tops, Mozaik... Vsem skupaj se organizatorji zahvaljujejo za pozornost. Praznično obdaritev pa so pripravili tudi v Centru za socialno delo Tržič, kjer je otroke obiskal Božiček. Tudi tamkajšnje območno združenje Rdečega križa ni pozabilo na otroke, ki so bolj kot drugi prikrajšani za materialne dobrine. Na sliki: Božiček med tržiškimi otroki.

Enajst otrok je letovalo brezplačno

Škofja Loka - Društvo prijateljev mladine Škofja Loka se zahvaljuje dobrotnikom, ki so omogočili, da se je uresničil program društva. Hvaležni so tudi vsem, ki so v dobrodelni akciji Pomežik soncu darovali denar in s tem omogočili 11 otrokom štirinajstdnevno brezplačno letovanje v gorenjskem letovišču Pineta v Novigradu. Dobrotniki so bili: Občina Škofja Loka, Tovarna klobukov Šešir, TCG Unitech LTH-OI, Mercator Gorenjska, Mladinski servis Zamorc, Alpetour potovalna agencija, Zavod za šport Škofja Loka, Alpetour - Bandag, Termo, Butik Leja in Look, ZLSD Škofja Loka, Gorenjska predilnica, Tranel EGP, Ges Derlink, Turistično društvo Škofja Loka, KS Škofja Loka mesto in

Škofja Loka Kamnitnik, Vrtec Škofja Loka, OŠ Škofja Loka mesto, OŠ Cvetka Golarja, OŠ Ivana Groharja, Knjižnica Ivana Tavčarja, Loški muzej, Gorenjski glas, Radio Sora, Loka TV, Zveza za šport otrok in mladine Slovenije, Fundacija za financiranje športnih organizacij, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Difa, Juma, Spekter invest, Kip trade, Loška komunala, Amitel, Avto Markovič, Glase, Jerman trade, Kapo, R trade, Vrtačnik transport, Lekarna mesto, Faresta, Motomat, Alples industrija pohištva, Niko kovinarsko podjetje, Pinesta Kranj, Pošta Slovenije PE Kranj in veliko število občanov Škofje Loke. V letu 2002 želi društvo vsem dobrotnikom zdravja in sreče in naj se jim dobrota stotero povrne.

Piše Milena Miklavčič

Usode

312

Prekletstvo

Prvi sneg, ki je zapadel pred nekaj tedni, je marsikatero cesto spremenil v živo drsalnico in čeprav mi je Karla zadržala, da ne bom imela "nobenih težav", sem raje pustila avto pri zadnji hiši, preden bi se spustila v snežno pustolovščino po strmih klancu in poleđenih ovinkih. Še potem, ko sem pešačila, je šlo bolj počasi in kar nekajkrat sem se znašla na zadnji plati. V skoraj pol ure hoda sem se pa le nadihala svežega zraka, sem si rekla zadovoljno, ko sem pred seboj zagledala gručo hiš, stisnjene v breg, ki se je strmo spuščal na južni strani v dolino. Otroci so se spuščali s sankami po cesti in kljub temu, da snega ni bilo za dobro pest, so se smejali in uživali in potem, ko sem šla mimo njih, so rado vedno žledali za menoj, tako kot to počnejo povsod v majhnih krajih, ko srečajo tujca.

Hiša, pred katero sem se ustavila, je bila že večkrat prenovljena, "doštukana", z vseh strani.

"Ja, najprej smo popravili staro hišo, ko sva se midva poročila. Oče je vztrajal, da mladi živijo na svojem, zato smo že kakšno leto, preden sva se z Ivanom poročila, dozdali prizidek, ki je, že opremljen čakal, da se po poroki preseliva vanj," je razlagala Karla na pragu, potem ko se je zaman trudila, da bi

mi oddala kozarček domačega šnopca. "Toda skrbni načrti, o katerih sva sanjarila z možem pred poroko, so se na ohceti sesuli v prah".

Ko mi je pokazala fotografije, veliko jih je bilo, sem z veseljem pritrdila, da sta bila zelo lep par. Veselje naju je bilo pogledati, res, mi je razlagala. Oba sta sodelovala v domači folklorni skupini, s katero so nastopali po vsej Jugoslaviji in nekajkrat tudi v tujini in to še v času, ko je bilo prečkanje državne meje prava umetnost. Hodila sta tudi v hribe, potovala s kolesi, kajti o kakšnem avtomobilu sta lahko le sanjala.

"Pri nas je bilo pet deklet, pa nobenega fanta," je nadaljevala. "Starejši sestri sta bili že poročeni in sta se odselili, jaz sem se vpisala na trgovsko šolo, mlajši dve pa sta še obiskovali osnovno šolo. Ivan je bil edinec. Toda ne tiste vrste, da bi bil razvajen, še zdaleč ne. Res je, da sta mu starša nudila vse, kar je bilo možno, toda ni bil tak, da bi zahteval vedno več. Pri nas mu je bilo zmeraj všeč, ker je bilo zelo živahno, veliko smo peli, posebno še ob velikih praznikih, kot je bil božič, novo leto. Dekleta smo bile vse zelo dobre pevke, prav tako oče. Mama niti ne, zato nam je raje stregla s potico in čajem, da je glas bolj "tekel", kot je sama rada rekla. Pri njem doma je bilo drugače. Mama je bila bolj tiha, bolj malo je govorila, oče pa je bil... no, ja... tiranski. Vse je moral biti tako, kot se je on domislil in sploh ni prenesel ugovaranja. Zmeraj, ko sem bila tam na obisku, sem sedela kot prilimana na stolu in samo to sem se bala, da bom kaj narobe rekla. Toda po svoji me je imel rad in bil je zadovoljen, da se je Ivan zaljubil ravno vame."

Vse je bilo lepo in prav, dokler se nista odločila, da se bosta poročila. Ivanovim staršem se je zdelo samo po sebi umevno, da bosta mlada dva živela pri njih, saj je bila hiša na pol prazna in zgoraj bi bilo prav prijetno stanovanje, samo urediti bi ga bilo treba. Toda Ivan ni hotel ostati doma. Vedel je, da bi ga oče, kljub temu da mu je bilo že 27 let, imel še zmeraj pod komando in bi moral vse, česar bi se lotil, delati po njegovem.

"Nekoč, ko smo zvečer sedeli za pečjo in ko se je moj oče nekaj šalil, da bo treba začeti misliti na štalco, mu je Ivan, malo za res, malo v šali dejal, da bi bil najbolj vesel, če se bi ta štalca našla kar pod njegovo streho. Oče ga je resno pogledal in mu dejal, da to ne bi bilo ravno pametno, ker bi prišlo do velikih zdrh. Pri vas se počutim kot doma, je še dejal Ivan in pri tem je potem tudi ostalo, do pomladi, ko je oče posekal nekaj smrek in ko so pripeljali prvo opeko. Ko so ga na vasi spraševali, za koga bo zidal, se je izognil pravemu odgovoru in dejal, da za "eno bo že, saj je cel kup bab pri hiši". Tudi Ivanovim staršem še na kraj pameti ni padlo, da bi lahko bilo kaj drugače, kot so si zamislili. Nama je bilo tako kar všeč, saj sva odgovornost prelagala v "bližnjo bodočnost" in delala sva se, da nanjo sploh ne misliva. Pa ni bilo res. Oba sva na tistem trpela in drug drugega sva spodbujala, da se bo še vse dobro izteklo."

Tudi zaradi strahu, kaj bo, sta s poroko odlagala. Minilo je še eno leto in še kar naprej sta cincala. Imela sta na tisoče izgovorov, ko so ju spraševali, kdaj, za božjo voljo, se mislita poročiti. Vsi njuni vrstniki so imeli že otroke, nekateri so obiskovali že

osnovno šolo, onadva pa sta še kar naprej vedrila v samskem stanu.

"Tako sta še otročja, da bo kar prav, ko bosta pod mojo komando," je večkrat ponovil Ivanov ata in mene je ob njegovih besedah kar streslo, ko sem pomislila, kaj vse načrtujeta za njegovim hrbtom. Imel naju je za dva otroke, ki potrebujeta trdo roko, da bosta kaj dosegla v življenju. Ivanova mama ponavadi ni upala nič reči, čeprav se mi zdi, da je ves ta čas slutila, da imava nekaj za bregom. Ivan je skoraj vsak večer preživel pri nas, spat pa je obvezno prišel domov. Raje niti ne pomislil, kaj bi njegov oče naredil, če ga kdaj ne bi bilo. Na čast in te reči so včasih veliko dali kot danes. Po svoje mi je bilo pri njih všeč: zmeraj je bilo lepo pospravljeno, čisto, škatla s piškoti je bila zmeraj polna, nikjer niš ležale nogavice, prazne skodelice po zajtrku. Te stvari so mi šle pri nas doma zmeraj na živce: nikoli nismo imeli pospravljeno, ker nas je bilo zmeraj preveč in tudi moja mama ni kaj dosti dala na "red iz škatlice".

Karla in Ivan sta imela dobri službi, veliko sta prihranila in ko je bil prizidek narejen, nista imela več nobenega izgovora, da se ne bi poročila.

"Ivanova starša sta bila zelo vesela. Končno bo prišlo tudi v našo hišo malo živčava, sta govorila in kar sama načrtovala vnuko in vse, kar bova počela. Z Ivanom sva bila taki revni, da sva ju kar pustila, da sta o svojih načrtih govorila še po vasi. Saj vem, ko bi že pred leti na glas povedala, da bova v življenju počela to, kar bova sama hotela, bi bilo lažje. Prva zamera se je še zmeraj hitro ohladila. Toda midva sva kar mislila, da "bo že kako" in sva čakala in odlašala." (konec prihodnjic)

Uspešno športno leto se je tudi letos zaključilo s podelitvijo nagrad in priznanj najboljšim

Med športno elito največ Gorenjcev

Priznanje za najboljšega športnika je dobil Kranjčan Andrej Hauptman, na drugo mesto sta se uvrstila Mojstrančanka Martina Čufar in blejski veslač iz Studencic Iztok Čop, v najboljših slovenskih ekipah pa sta tudi blejska veslača Jani Klemenčič in Milan Janša ter nogometaši Miran Pavlin iz Britofa, Rajko Tavčar s Kokrice in Senad Tiganj z Jesenic.

Ljubljana - Čeprav nekateri športniki te dni pridno trenirajo ali tekmujejo, pa se je s slovesno podelitvijo priznanj Društva športnih novinarjev Slovenije in priznanj Olimpijskega komiteja Slovenije - Združenja športnih zvez, minulo nedeljo slovesno zaključilo letošnje športno leto.

V njem so se slovenski športniki, športnice in ekipe znova izkazali, nagrado za najboljšo športnico pa je dobila atletinja **Alenka Bikar**, Vrhničanka, ki je na svetovnem prvenstvu v Edmontonu osvojila 7. mesto, šesta pa je bila na dvoranskem SP v Lizboni. Uvrstila se je v finale velike nagrade in izboljšala državne rekorde na 10, 200 in 300 metrov. Na drugo mesto se je med športnicami uvrstila svetovna prvakinja v športnem plezanju in druga v skupnem seštevku svetovnega pokala **Martina Čufar**. Mojstrančanka, ki je leto zaključila kot prva športna plezalka sveta, pa sodi tudi med najboljše proste plezalka na svetu. Tretje mesto med športnicami je pripadlo padalki **Ireni Avbelj**, Ljubljanki, članici ALC Lesce in eni najboljših padalk na svetu, kar je potrdila z novim naslovom svetovne prvakinja

v kombinaciji in z drugimi odličnimi uvrstitvami v para skiju in padalstvu.

Za najboljšega športnika v iztekačem se letu (veljali so rezultati do letošnjega novembra) je bil izbran Domžalčan, ki sedaj živi v Kranju, kolesar **Andrej Hauptman**. Odličnim izidom iz največjih dirk je letos dodal še bronasto kolajno, ki jo je osvojil na svetovnem prvenstvu v Lizboni. Na drugo mesto se je uvrstil blejski veslač **Iztok Čop**, ki je kopici kolajni z največjih tekmovalcev letos dodal novo, srebrno v enojcu, na svetovnem prvenstvu v Luzernu. Tretje mesto si je zaslužil alpski smučar **Mitja Kunc**, ki je dobrim uvrstitvam v zadnjih sezonah letos dodal bronasto kolajno v slalomu na svetovnem prvenstvu v Arlbergu.

Za najboljšo ekipo v igrah je bila po pričakovanjih nagrajena **slovenska nogometna reprezentanca**, priznanje, kipec akademskega slikarja Janeza Miša Kneza pa je prejel njen selektor Srečko Katanec.

Tudi nagrada najboljši ekipi v individualnih športnih panogah je prišla v prave roke. Osvojil jo je namreč **blejsko-mariborski četverec brez krmarja**, ki je na svetovnem prvenstvu v Luzernu osvojil bronasto kolajno. V njem so veslali: Jani Klemenčič, Milan Janša, Rok Kolander in Matej Prelog.

Posebno priznanje za fair play sta dobila solidarna voznika rallya **Tomaž Jemc in Matjaž Korošak**, ki sta na dirki rallya Saturnus pomagala konkurentoma.

Ob podelitvi nagrad DŠNS je tradicionalne nagrade podelil tudi Olimpijski komitej Slovenije - Združenje športnih zvez. Da je bilo športno leto res uspešno je pokazatelj kar 185 priznanj športnikom in njihovim trenerjem, med njimi je tudi veliko Gorenjcev. Tako so velike statue, ki si jih prislužijo športniki za uvrstitev od 1. do 3. mesta na SP v olimpijski disciplini v absolutni konkurenci

Najboljše športnike je sprejel in jim čestital tudi predsednik države Milan Kučan. Na sliki skupaj z bronastimi veslačji (v ospredju Jani Klemenčič) v četvercu brez krmarja iz Luzerna.

Plavalci so slavnostno sklenili letošnje uspešno leto

Evropska prvaka ugnala konkurenco

Anja Čarman in Peter Mankoč sta si ob koncu leta zasluženo priborila naslova najboljših slovenskih plavalcev, čeprav sta priznala, da je konkurenca tudi v domačih bazenih vedno hujša.

Ljubljana - "Po vseh letošnjih dosežkih sem zelo vesela, da sem si prislužila še naslov najboljša plavalke v Sloveniji, saj je konkurenca huda. Zagotovo pa so vsi uspehi rezultat mojega velikega dela in truda, ki ga vlagam v plavanje," je po slovesni razglasitvi rezultatov v ljubljanskem hotelu Union poudarila komaj 16-letna plavalca kranjskega Merit Triglava, **Anja Čarman**.

Anja, ki je pred kratkim iz Antwerpna prinesla zlato kolajno in naslov evropske prvakinja v disciplini 400 metrov prosto in srebrno kolajno ter naslov evropske podprvakinja v disciplini 800 metrov prosto, se je že pred prireditvijo znova izkazala na tradicionalnem prednovoletnem mitingom v Tivoliju, kjer je izboljšala državna rekorda na 200 metrov prsno in 1500 metrov prosto. Tako je v med številnimi čestitkami za osvojeni kolajni v Belgiji dobivala še čestitke za nova rekorda in seveda številne dobre želje za

Evropska prvakinja in najboljša plavalca v Sloveniji Anja Čarman.

nove uspehe. "Res sem zadnje dneve dobila ogromno čestitk. Že po prihodu iz evropskega prvenstva so me s sprejemom zelo presenetili moji sovaščani na Godešiču, vesela pa sem bila tudi števil-

nih drugih čestitk in dobrih želja znancev in neznancev. Zase lahko rečem, da si želim predvsem to, da bi bila zdrava, da bi se naprej lahko dobro plavala in seveda, da bi ob tem imela še nekaj sreče," je za Gorenjski glas povedala dijakinja drugega letnika škofjeloške športne gimnazije Anja Čarman, ko so ji na slovesnosti stisnili roke tudi ministrica za šolstvo in šport dr. Lucija Čok, minister za delo dr. Vlado Dimovski, minister za kmetijstvo Franci But, predsednik DZ Borut Pahor, državni sekretar za šport dr. Jaka Bednarik, generalni sekretar OKS Tone Jagodic, predsednik PZS Jure Prosen, predsednik Merit Triglava Darjan Petrič in drugi.

Tako kot Anja se je naslova najboljšega plavalca v Sloveniji veselil Ilirijan **Peter Mankoč**, ki je po odlični sezoni v Antwerpnu postal evropski prvak v disciplinah 200 m mešano in 100 metrov mešano, na 100 metrov mešano pa je postavil celo svetovni rekord. Na

mitingu v Tivoliju je prejšnji teden postavil nov državni rekord na 100 metrov prosto.

Poleg Anje Čarman in Petra Mankoča, ki sta postala najboljša slovenska plavalca za leto 2001, so posebna priznanja Plavalne zveze prejeli še: **Alenka Kejžar, Anja Klinar, Urška Slapšak, Tamara Sambrailo, Blaž Medveček, Matjaž Markič in Marko Milenkovič** ter njihovi trenerji: **Urška Ganc, Ciril Globočnik, dr. Dimitrij Mancevič, Miha Potočnik in Vedran Žagar**.

Na plavalnem prednovoletnem mitingu rekordov se je z novo državno znamko na 200 metrov del-fin izkazala tudi **Alenka Kejžar**, mlada plavalca Merit Triglava **Ana Ribnikar** je bila med mlajšimi deklicami rekordna na 100 m hrbtno, prav tako pa je rekordno slovensko znamko za mlajše deklice postavila štafeta Merit Triglava v disciplini 4 x 100 m prosto.

• Vilma Stanovnik, foto: Gorazd Kavčič

prejelo sedem športnikov: **Iztok Čop, Andrej Hauptman, Mitja Kunc, Jani Klemenčič, Milan Janša, Rok Kolander in Matej Prelog** in njihovi trenerji (zlata plaketa): **Miloš Janša, Marko Jurčec, Klemen Bergant, Dušan Jurše**.

Z malimi statuami so bili nagrajeni športniki za 1. do 3. mesto v neolimpijskih panogah, ki jih priznava MOK oz. na EP v olimpijski disciplini v absolutni konkurenci ali za 1. do 3. mesto na SP v olimpijski disciplini v konkurenci mlajših članov. Prejeli so jih: **Damjan Sofronievski, Irena Avbelj, Borut Erjavec, Uroš Ban, Roman Karun, Domen Vodišek, Matjaž Pristavec, Andrej Škufca, Katarina Venturini, Gorazd**

Lah, Anton Košir, Tomaž Gajser, Jože Gajser, Maja Sajovic, Zoran Plohl, Boštjan Pristavec, Vojko Prah, Andrej Kolar, Tanja Pristavec, Boris Žorž, Raymond Debevec, Žiga Galičič, Davor Mizerit, Gregor Novak, Boštjan Božič, Tomaž Pirih in Anže Poljanec in njihovi trenerji (srebrna plaketa): **Darko Guštin, Drago Bunčič, Daniela Š. Novak, Branko in Alenka Bohak, Igor Kolarič, Boštjan Oblak, Ivo Šimenc, Alojz Mikolič in Marko Mizerit**.

Poleg statu so podelili še zlate, srebrne in bronaste znake ter posebna priznanja športnikom invalidom.

• Vilma Stanovnik, foto: Tina Dokl

ALPSKO SMUČANJE

Trije zmagovalci Kranjske Gore

Kranjska Gora - S slalomsko tekmo se je minulo soboto v Kranjski Gori končal letošnji "razširjeni" pokal Vitranc. Na koncu je v obračunu najboljših slalomistov sveta slavil **Jan Pierre Vidal**, ki si bo Kranjsko Goro zapomnil kot prizorišče svoje prve zmage za svetovni pokal. Odličien je bil tudi **Mitja Kunc**, ki je na koncu zasedel četrto mesto, edini od naših, ki je še prisluščal do točk, pa je bil **Rene Mlekuž** na 29. mestu.

Sicer pa je po četrtekovem veleslalomskem slavju Šveda **Fredrika Nyberga** in tretjem mestu našega **Uroša Pavlovčiča**, v petek na veleslalomu zmagal Avstrijec **Benjamin Raich**, po odstopu Pavlovčiča pa noben od naših veleslalomistov ni dobil novih točk.

Kljub temu je bilo v Kranjski Gori v petek še posebno slovesno, saj si je tekmo v družbi predsednika republike **Milana Kučana** ogledal tudi predsednik MOK-a dr. **Jacques Rogge**. Gost iz Belgije se je pomudil tudi na gradu Strmol in se na Brniku sestal z nekaterimi športniki in športnimi funkcionarji na čelu z našim predsednikom MOK - ZŠZ mag. **Janezom Kocijančičem**. Kot je poudaril, smo Slovenci lahko ponosni na svoje športnike, ki imajo v svetu veliko veljavo in so v mnogih športih tudi zelo uspešni. • V.S.

KEGLJANJE

Tone Česen ni več selektor reprezentance

Kranj - Pred kratkim je sedanjega selektorja slovenske kegljaške reprezentance **Toneta Česna** zamenjal **Albin Juvančič**, sicer tudi trener kranjskega Iskraemeca.

"Za zamenjavo sem izvedel med prijatelji na kegljišču in sem bil seveda presenečen. Pričakoval sem namreč razpis za selektorsko mesto, kot je pač v navadi, če ne drugače pa vsaj, da bi mi kdo o tem sporočil. Prav se mi sicer zdi, da nas starejše počasi zamenjajo mladi, vendar pa se mi način ne zdi primeren," je povedal **Tone Česen** iz Stražišča, ki se že štirideset let posveča kegljanju, najprej kot reprezentant, nato pa tudi kot trener in v zadnjih dveh letih tudi kot selektor slovenske reprezentance. • V.S.

KOŠARKA

Ločani doma ugnali tudi Triglav

Škofja Loka - V 9. krogu **Hypo lige** je bilo po pričakovanju najbolj zanimivo nedeljsko košarkarsko srečanje v dvorani na Podnu. V gorenjskem derbiju sta se pomerila doma še neporažena ekipa **Loka kave TCG** in vodilni na lestvici, kranjski **Triglav**. Ločani so še enkrat več pokazali, da doma ne nameravajo izgubljati točk in tudi tokrat se jim je - z veliko pomočjo novincev v ekipi **Petra Kuzmaniča** - izšlo. Triglav so premagali s 85:80 (25:24, 48:39, 65:60).

Ekipa domžalskega **Heliosa** je gostovala pri Kopru in zmagala z 71:81 (18:10, 29:42, 45:61). Na lestvici **Hypo lige** še naprej vodi ekipa Triglava s 15 točkami, **Loka Kava** in **Helios** pa imata po 14 točk.

Jutri bo na sporedu 10. krog. Ekipa **Loka kave** bo ob 18. uri v dvorani na Podnu gostila **Helios**, Triglav pa bo ob 19. uri gostoval pri Zagorju banka Zasavje v Zagorju.

V 12. krogu **1.B lige** je ekipa **Radovljice** doma gostila **Frägmatt Cerknica** in zmagala s 85:80 (18:12, 35:29, 60:51). Radovljičani, ki so s 16 točkami 12. na lestvici, jutri gostujejo pri Uniki TTI v Postojni.

Z 12. krogom se je nadaljevalo tudi državno prvenstvo za ženske. Ekipa **Kobrama Jesenic** je doma gostila Pomurje Skiny in zmagala 81:50 (14:12, 44:24, 70:36).

Ekipa **Odeje** je gostovala v Slovenskih Konjicah in zmagala z 79:106 (18:32, 38:49, 61:76). Na lestvici vodi **Lek Ježica** pred **Kobramom Jesenic**, ekipa **Odeje** pa je četrta.

Naslednji krog bodo košarkarice odigrale 5. januarja, ko bo na Jesenicah gorenjski derbi med ekipama **Kobrama Jesenic** in **Odejo**.

• Vilma Stanovnik

HOKEJ

Jeseničanom zmagala v Zagrebu

Kranj - Minulo soboto so hokejisti v mednarodni ligi odigrali 10. krog. Ekipa **Acroni Jesenic** je gostovala pri Medveščaku v Zagrebu in zmagala z 2:8 (0:1, 1:2, 1:5). Ekipa **Olimpije** je doma gostila **Albo Volan** in po kazenskih streljih zmagala s 3:2, 2:2 (1:0, 1:0, 0:1). Slavija M Optima je gostovala pri Spartaku in izgubila 4:1 (3:1, 0:0, 1:0). Na lestvici vodi **Alba Volan** s 25 točkami, **Acroni Jesenic** so z 20 točkami na tretjem mestu, **Olimpija** z 18 točkami na petem, **Slavija M Optima** pa z 9 točkami na šestem. Mednarodna hokejska liga se bo nadaljevala 6. in 8. januarja z 11. krogom. • V.S.

Vabila, prireditve

Veleslalom v Bašlju - Športna sekcija Turističnega društva Bašelj bo v nedeljo priredila na smučišču v dolini Belice v Bašlju odprto prvenstvo v veleslalomu v šestih kategorijah. Start bo opoldne, prijave bodo sprejemali še dve uri pred začetkom tekme. Najboljši bodo prejeli pokale in praktične nagrade.

Mladi skakalci na tekamah - Smučarski klub Triglav Kranj bo jutri in v nedeljo organizator dveh pokalnih tekem v skokih in nordijski kombinaciji. Jutri in v nedeljo bodo nastopili mladinci do 16 let in ženske (absolutno), tekma na 50-metrski skakalnici pa se bo oba dneva začela ob 10. uri s poskusno serijo. Tekmovanje za pokal Slovenije bo jutri organizirala tudi skakalna sekcija pri SK Tržič. Tekmovanje bo za dečke in deklice do 10 in do 12 let, začelo pa se bo ob 10. uri. • V.S.

KOŠARKA

LOKA KAVA - TCG : HELIOS DOMŽALE

SOBOTA, 29. 12. 2001,
ob 18.00 uri

Ogenj je Štrajharjevim vzel vse

V nekaj urah, čeprav so posredovali gasilci iz več kamniških društev in iz Tuhinjske doline, je družina Štrajharjevih v Hruševki v Tuhinjski dolini ostala brez doma. Takoj je stekla tudi obsežna solidarnostna akcija

Pogorela sta stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje.

Hruševka - Požar pri Štrajharjevih, po domače pri Piršu, v Hruševki je izbruhnil okrog osmih zvečer. Zagorelo je v kurilnici domačije, v kateri sta živeli Štrajharjeva petčlanska družina in hčerka z možem in sinom. Kljub gospodarjevim poskusom in ob pomoči bližnjih sosedov, da bi požar pogasili, se je le-ta razplamenel. Šele gasilci, ki so se morali spopasti tudi s pomanjkanjem vode, saj so v glavnem gasili z vodo, ki so jo pripeljali s seboj v cisternah,

so ogenj uspeli po dobri uri omejiti in proti jutru potem tudi dokončno pogasiti.

Zjutraj so potem ugotovili, da je le hitro in učinkovito posredovanje gasilcev preprečilo še večjo katastrofo. Vas Hruševka je namreč strnjeno naselje, kjer se hiše tako rekoč držijo druga druge. Če bi zagorelo dan prej, ko je močno pihal veter, bi lahko pogorela cela vas. Tako pa je tako rekoč do tal pogorela Pirševa domačija z gospodarskim poslopjem.

Hudo poškodovanega gospodarja so odpeljali v bolnišnico v Ljubljano. Hkrati pa je takoj stekla solidarnostna akcija. Poveljnik Civilne zaščite občine Kamnik Vlado Šerbelj je takoj obvestil območno združenje Rdečega križa. Tako CZ kot Center za socialno

nje gasilcev preprečilo še večjo katastrofo. Vas Hruševka je namreč strnjeno naselje, kjer se hiše tako rekoč držijo druga druge. Če bi zagorelo dan prej, ko je močno pihal veter, bi lahko pogorela cela vas. Tako pa je tako rekoč do tal pogorela Pirševa domačija z gospodarskim poslopjem.

Hudo poškodovanega gospodarja so odpeljali v bolnišnico v Ljubljano. Hkrati pa je takoj stekla solidarnostna akcija. Poveljnik Civilne zaščite občine Kamnik Vlado Šerbelj je takoj obvestil območno združenje Rdečega križa. Tako CZ kot Center za socialno

delo in Območno združenje RK so skupaj začeli z izvajanjem ukrepov, ki bi vsaj delno ublažili nesrečo družine.

Lidija Zagorc, sekretarka Območne organizacije RK Kamnik, je povedala, da so se takoj odpravili k družini Štrajhar in ji izročili denarno pomoč ter najnujnejše, kot so oblačila, posteljnino in nekaj opreme. Pomagal je tudi Vele, d.d., kjer je zaposlena mati otrok in Menina, d.d., kjer je delal Franc Štrajhar do upokojitve. Pogorišče si je ogledal župan občine Anton Smolnikar in občina je takoj nakazala denarno pomoč.

V akcijo pomoči so se vključile strokovne službe, ki so ugotovile, da tako domačije kot gospodarskega poslopja ne gre obnavljati.

Pogorišče so že po nekaj dneh začeli podirati.

Zato so že po nekaj dneh pogorišče porušili, potrebna pa bo izgradnja nove domačije in gospodarskega poslopja. Vaščani so družino Štrajharjevih preselili v sosednjo hišo v vasi, kjer bo lahko do izgradnje nove, živino pa so vzeli sosedje in sorodniki. Stekla je tudi akcija za oskrbo krme.

Ob solidarnostni pomoči, ki je stekla takoj in ko je Občinska organizacija RK Kamnik odprla tudi tekoči račun za pomoč Štrajharjevim, so znane tudi že ugotovitve, da sanacija ne bo enostavna. Hišo bo treba zgraditi na novo in prav tako tudi gospodarsko poslopje. • Andrej Žalar

Nasilni voznik traktorja

Traktorist brez veljavnega vozniškega dovoljenja je trčil v avtomobil, policisti pa so morali uporabiti fizično silo, da so ga obvladali.

Že pred prejšnjim koncem tedna se je na regionalni cesti v smeri iz Radovljice proti Kamni Gorici pripetila prometna nesreča, ki jo je povzročil domnevno alkoholizirani voznik traktorja. V nezgodi je voznica osebnega avtomobila dobila hude telesne poškodbe, traktorist pa je odklonil zdravniško pomoč in agresivno nastopil proti policistom.

49-letni J.R. je s traktorjem vozil proti Kamni Gorici in skozi nepregledni desni ovinek z zavijanjem na levo poti zadržnemu domu izsilil prednost voznici osebnega avtomobila 42-letna Z.P. iz Kamne

Gorice, ki je pravilno pripeljala po svojem smernem pasu. Kljub zaviranju je njen avtomobil trčil v sprednji desni del traktorja, trčenje pa je bilo tako silovito, da je na traktorju odtrgalo prednjo premo. Voznica je ostala vkleščena v vozilu, rešili pa so jo poklicni gasilci iz Kranja. Hudo ranjeno so z reševalnim avtomobilom odpeljali v jeseniško bolnišnico, prometni policisti pa so se medtem ukvarjali s povzročiteljem. Slednji je bil v nezgodi lažje ranjen, vendar je odklonil pomoč zdravnice iz radovljiškega zdravstvenega doma. Policisti so morali zaradi traktoristovega agresivnega vedenja uporabiti fizično silo, ker je odklonil preizkus z alkokotestom, so policisti odredili strokovni pregled v zdravstvenem domu v Radovljici. Tudi to je J.R. odklonil, zato so ga z odredbo kranjske preiskovalne sodnice pospremili na Inštitut za sodno medicino in v Ljubljani, kjer so odvzem telesnih tekočin opravili pod prisilo.

Povzročitelj nezgode se bo moral zagovarjati zaradi prometnega prekrška, kršenja javnega reda in miru in tudi zaradi vožnje brez veljavnega vozniškega dovoljenja za traktor. • M.G.

NESREČE

Hudo poškodovana Delavec padel v jašek

Zgornji Brnik - Pri uvozu na letališče Brnik jo je v četrtek, 20. decembra, skupila 73-letna I.V. iz Cerkelj. Deset minut pred sedmo zjutraj je s stranske makadamske ceste proti Vasci stopila na glavno cesto, kjer je bila v smeri proti Spodnjemu Brniku daljša kolona vozil. Kljub temu da cesta ni bila prosta je peška nadaljevala s prečkanjem, tedaj pa je po glavni cesti z nasprotno smeri s peugeotom pripeljal 24-letni M.O. iz Šentilja. Voznik je zaviral in se umikal v levo, vendar je kljub temu z desnim bočnim ogledalom zadel I.V. v desno roko. Peška je padla v sneg, voznik pa ji je pomagal in jo zaradi zloma desne podlahti odpeljal v kranjski zdravstveni dom. Prometni policisti bodo ponesrečenki zaradi nepravilnega prečkanja ceste izdali plačilni nalog in o nezgodi poročali pristojnemu tožilstvu. • M.G.

Delavec padel v jašek

Kranj - Predpraznično soboto se je na gradbišču novega Mercatorjevga trgovskega centra na Primskovem zgodila delovna nesreča. Delavec J.R. doma z območja Ribnice je opravljal izolacijska dela na stehi objekta, med gibanjem pa je stopil v odprtino prezračevalnega jaška in skozenj z višine sedmih metrov omahnil na betonska tla. Tla so bila prekrita s svežim še nestrjenim betonom, kar je padec nekoliko ublažilo. Delavec si je pri padcu zlomil levo podlaht in se udaril hrbtenico, ki je verjetno tudi zlomljena. Poškodovanca so odpeljali na urgenco v ljubljanski Klinični center, kjer so ga zadržali na zdravljenju.

Ogled kraja nezgode je opravil tudi inšpektor za delo, ki je ugotovil da jašek dobro viden, ograjen z obrobo in dvignjen od tal. • M.G.

Smrt na prehodu za pešce

Na gorenjskih cestah se je na predbožični večer zgodila še ena prometna nesreča s smrtnim izidom, v kateri je življenje izgubila 64-letna peška A.G. iz Škofje Loke. Do nezgode je prišlo v ponedeljek ob 18.37 na regionalni cesti med Škofjo Loko in Godešičem v bližini križišča za Hafnerjevo naselje in Suho. Voznik osebnega avtomobila 29-letni T.P. iz Škofje Loke je vozil proti Godešiču, ko je a zaznamovanem prehodu za pešce prečkala cesto A.G.. Kljub močnemu zaviranju (na cesti so policisti odkrili dobrih 16 metrov dolge sledi), je avtomobil s sprednjim levim delom zadel peško, ki jo je vrglo na pokrov motorja, z glavo je udarila v levi spodnji kot vetrobranskega stekla, nato pa jo je odbilo naprej po vozišču. Poškodbe so bile tako hude, da je ponesrečenka med prevozom v Klinični center umrla. Zoper neprevidnega voznika bodo prometni policisti podali kazensko ovadbo na pristojno tožilstvo. Odsek ceste je bil zaradi prometne nezgode v ponedeljek zvečer zaprt med 19. in 21. uro. • M.G.

Vlomilci so aktivni tudi v predprazničnih dneh

Številni vlomi v stanovanjske hiše

V zadnjem tednu je bilo na območju Kranja in Šenčurja več vlomov v stanovanjske hiše. Policisti opozarjajo, da nepridipravi izkoriščajo malomarnost lastnikov, ki v stanovanjskih hišah hranijo tudi večje količine denarja.

V predprazničnih dneh so neznani storilci vlamljali v Vogljah, Kranju, Šenčurju, Orehovljah in Britofu. V soboto, 22. decembra, je v poznem popoldanskem času neznani storilec z naviranjem okenskega krila vstopil v stanovanjsko hišo v Vogljah, kjer si je ogledal več omar in predalov v kuhinji in spalnici, našel pa je nakit in kreditno kartico, s čimer je lastnika oškodoval za 200 tisočakov.

Dan kasneje je na podoben način neznanec vlomil v hišo v Kranju, iz kletnih prostorov pa odšel preiskovat bivalni del. Plen je bil obilen, saj si je nepridiprav prilastil kar milijon tolarjev gotovine in za 800 tisočakov zlatine. Iz

hiše je odšel skozi navrto kletno okno, skozi katerega je tudi vstopil.

Gotovino v višini 200 tisočakov, poleg tega pa še 100 mark, 140 švicarskih frankov in zlatino si je prilastil tudi vlomilec, ki je vstopil v prazno hišo v Šenčurju. Lastniku hiše, ki je ob svojem prihodu našel odprta balkonska vrata je povzročil za 600 tisočakov škode.

Tudi na predbožični večer so bili dolgooprstneži na delu. V Orehovljah je vlomilec nasilno vstopil v stanovanjsko hišo in vstopil v poslovnih del, kjer je v blagajni našel denar, gotovino pa je našel tudi v prvem nadstropju. Skupna materialna škoda znaša 2 milijona to-

larjev. Nekaj ur kasneje si je neznanec prilastil 140 tisočakov iz denarnice, ki jo je našel v obešeni jakni v stanovanjski hiši Britofu. Vajo je vlomilec vstopil skozi odprta vrata. V dveh vlomih v noči na božič sta storila ob vlamu v stanovanjski hiši v Britofu, ostala praznih rok. Policisti opozarjajo, da vlomilci v prazničnih dneh ne počivajo in izkoriščajo odsotnost stanovalcev. Zadnji vloni so še eno opozorilo, da v stanovanjih ne puščamo večjih količin denarja, avtomobilskih ključev in drugih dragocenosti, pogosto pa lastniki stanovanjskih objektov neprevidno puščajo odklenjena vrata. • Matjaž Gregorič

KRIMINAL

Red sta delala s palicama

Škofja Loka - Zgodnje sobotno jutro si bodo zagotovo zapomnili gostje škofjeloškega lokala Kleopatru. Okoli pol tretje zjutraj je tja skupaj s prijatelji prišel 21-letni G.S. iz Žalca. Med njim in redarjema je prišlo do verbalnega spora in redarja sta se odločila za fizično odstranitev skupine, s čimer pa se G.S. očitno ni strinjal. Zato je pristopil do vhodnih vrat in s palico udaril po njih tako, da se je razbilo steklo in polnilo. Redarja 30-letni B.S. in 25-letni M.Ž. sta hotela imeti zadnjo besedo in močno razjarjena sta s palico začela udrihati po nezaželenih gostih G.S. ter njegovi prijateljici L.S. in prijatelju A.S. Pri tepežu so vsi dobili lažje telesne poškodbe, kdo je kriv za spor, pa bodo vsi skupaj z redarjema imeli priložnost povedati sodniku za prekrške. Policisti bodo svoje ugotovitve sporočili tožilstvu.

Spravil se je nad avtobus

Cerklje - V predbožičnem koncu tedna se je neznanec spravil

nad parkirani avtobus prevozniškega podjetja Alpetour potovalna agencija. Z neznanim predmetom je razbil oba žarometna in povzročil za 50 tisočakov škode, policisti so o dogodku spisali poročilo za tožilstvo.

Pozabil plačati bencin

Kranj - Pozabljivost je lahko neprijetna, še posebej, kadar je treba poravnati račun. Na bencinski servis na Zlatem polju je v zgodnjem nedeljskem popoldnevu pripeljal vozik renaulta 5 in v svoj štirikolesnik natočil dobrih 30 litrov bencina. Po točenju je "pozabil" plačati račun za gorivo v višini dobrih petih tisočakov in po francosko odpeljal z bencinskega servisa. Policisti bodo z zbiranjem obvestil pozabljivca skušali spomniti na dolg.

Športnikom odnesel pivo

Preboslje - Tik pred božičnimi prazniki je neznanec vlomil v prostore Športnega društva Preboslje in iz objekta odnesel dva zaboja piva. Storilec, ki si bo la-

šal žejo z ukradeno pijačo, je športnike oškodoval za šest tisočakov.

Popival in zakajal se bo

Kranj - Iz ene od trgovin na minitržnici na Planini je neznanec odnesel kar za 105 tisočakov cigaret in alkoholnih pijač. Vlomilec je z močnim potegom odtrgal podboj vhodnih vrat, preskočil delikatesni pult in preiskal priročno skladišče. Policisti bodo o podrobnostih poročali tožilstvu.

Izginile tablice in varnostna vreča

Kranj, Škofja Loka - Minuli konec tedna so bili na delu tudi avtomobilski vlomilci, ki so si iz tuje štirikolesne pločevine odnesli tujo lastnino. S volksvagna jette, ki je bil parkiran na Škofjeloški cesti v Kranju, je neznanec v noči na nedeljo snel registrski tablici s številko KR-37-76N in lastniku avtomobila povzročil za šest tisočakov škode in zamuden postopek za pridobitev novih tablic. V Frankovem naselju v Škofji Loki pa je imel neznanec drugačne potrebe:

po nasilnem odprtju parkiranega renaulta twinga si je iz njegove notranjosti prilastil pokrov z varnostno značno vrečo, pri svojem delu pa je povzročil za 120.000 tisočakov škode. Kaj bo počel z varnostno opremo, najbolje ve sam.

Tatinska vizita v bolnišnici

Jesenice - Nepridipravi svoje tatinske prste po tuji lastnini najraje stegujejo tam, kjer je slabo zavarovana. Neznanec se je prejšnji petek sprehodil po ginekološko-porodniškem oddelku jeseniške bolnišnice in si v dveh sobah pridobil kar zajeten plen. Najprej je v prvi pristopil do omarice oškodovanke V.M. in ji izmakni denarnico, v kateri je bilo deset tisočakov in bančna kartica. Delo je nadaljeval na oddelku splošne kirurgije in v eni od sob iz omarice S.B. z Jesenic odnesel še deset tisočakov in mobilni telefon. Drugi telefon je našel v omarici S.J. z Železnikov, vse odnešeno pa je skupaj vredno 70.000 tolarjev. Policisti za neznanec, za katerega imajo že spisano kazensko ovadbo, še poizvedujejo. • M.G.

Črni petek, 21. decembra

V Šenčurju rop in poskus umora, pri Hrušici dva mrtva

Medtem ko je bil večji del decembra za gorenjsko črno kroniko dokaj nezanimiv mesec, pa se je prejšnji petek, na prvi dan koledarske zime, vse skupaj obrnilo na glavo. Mladi ropar iz šenčurske banke od nedelje v hišnem priporu, mladoletnik z nožem iz lokala Iks doma, Jeseničan, ki je edini preživel hudo prometno nezgodo na avtomobilski cesti, pa leži v bolnišnici.

Kranj - Alarm je policiste dvignil na noge v petek okrog 18.40. Takrat je namreč zamaskirani ropar, ki je skozi stranska vrata prišel v ekspozituro Gorenjske banke v Šenčurju - le-to so za stranke zaprli že ob petih - s pištolo v roki zahteval denar. Pobrjal je za približno dva milijona tolarjev bankovcev v različnih valutah in nato izpuhtel v noč. Policisti so brž blokirali ceste, med samim ogledom prizorišča ropa pa so zvedeli še za poskus dvojnega umora v bližnjem gostinskem lokalu Iks. In da bi bila mera polna, sta se ob 23.20 na avtomobilski cesti Hrušica - Vrba v prometni nezgodi ubila mlada Jeseničana.

Tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj **Zdenko Guzzi** je po teh treh dogodkih v soboto dopoldne sklical izredno novinarsko konferenco. Izsledke preiskave

čurju, kjer je bil v tistem času, da pa on nikakor ne pride v poštev kot morebitni osumljenec. Po poldrugih uri "pogovora" je dejanje priznal, razkril, kako je rop orga-

Alarm v ekspozituri Gorenjske banke v Šenčurju je uslužbenka sprožila ob 18.40.

Ropar je prišel skozi stranska vrata.

Policisti so po ropu blokirali ceste.

ropa v šenčurski Gorenjski banki je predstavil načelnik urada kriminalistične policije **Pavel Jamnik**, ki je uvodoma povedal, da so roparja slabe štiri ure po dejanju že prijeli. Osumljenec je 19-letni

niziral, kako pobegnil, kje je skrnil denar. "Iz banke naj bi s plenom pobegnil peš, v Miljah prebredel Kokro, vanjo odvrigel orožje, denar pa skrnil v lopi v bližini

Zasežen naropani denar, torba in maskirna kapa.

K. Š. s Suhe pri Predosljah, ki naj bi rop skrbno načrtoval, opazoval okolico banke in dogajanje okrog nje, po ropu pa si skušal zagotoviti tudi alibi.

Ropar sam prišel na policijo

Uro po ropu so policisti s pomočjo Šenčurjanov imeli že dokaj dober opis storilca. Ta jim je nato dobesedno sam padel v roke. Prišel je namreč na kranjsko postajo, povedal, da je slišal za rop v Šen-

hiše na Suhi. Od ukradene vsote naj bi vzel deset tisoč tolarjev in sto nemških mark in se z avtobusom odpravil v Kranj na policijsko postajo. Denar, ki ga je odštel za vozovnico, smo zjutraj zasegli pri avtobusnem prevozniku. Seveda smo dobili tudi vsega, ki ga je iz banke odnesel," je povedal Pavel Jamnik.

19-letni K. Š. brez zaposlitve, ki ga policija doslej še ni obravnavala, je do nedeljskega zaslišanja pred preiskovalnim sodnikom počakal v policijskem priporu. Pre-

iskovalni sodnik je v nedeljo zanj odredil hišni pripor. Iz ekspoziture Gorenjske banke v Šenčurju, ki ni opremljena z video nadzorom, je mladi ropar odnesel 300 bankovcev po 1000 tolarjev, 100 bankovcev po 100 nemških mark, sto bankovcev po 20 mark, 860 ameriških dolarjev ter 800.000 italijanskih lir. Denar je strpal v torbo, ki so mu jo po razkritju seveda zasegli, prav tako maskirno kapo, medtem ko so pištolo kasneje našli pri njem doma in ne v kanjonu Kokre, kot se je očitno zlagal.

Sedemnajstletnik z nožem

Medtem ko so policisti še iskali sledi za roparjem, so se v šenčurskem lokalu Iks sprli trije pijani mladeniči. 17-letni domačin J. P. je z nožem večkrat zabodel leto starejšega E. H. ter mu prizadejal rane po levi strani glave, po vratu in pod pazduho, ob padcu po tleh pa je fant dobil še pretres možganov. Mladoletnik se je z nožem spravil tudi na 21-letnega T. O., ko mu je 18-letni prijatelj poskušal vzeti nož, pa je med rvanjem v roko zabodel tudi njega. Po dejanju je J. P. pobegnil iz lokala.

"Policisti so najprej slišali za pretep, ko so prišli v lokal, so šele videli, kaj se je v resnici dogajalo. Bilo je polno krvi, vsi v lokalu so se umaknili, nihče ranjenim ni pomagal," je povedal Pavel Jamnik. Policisti so J. P. dobili doma, kjer se je že preoblekel, skrnil okrvavljena oblačila in nož. Na kranjsko policijsko postajo so mladoletnika spremljali starši. Dva huje ranjena zdravijo v kliničnem centru.

Komandir kranjske policijske postaje **Franci Frantar** je povedal, da sta bila petkov rop in poskus dvojnega umora v Šenčurju letos prvi kaznivi dejanji te vrsti na območju kranjske postaje. Pri iskanju roparja je sodelovalo 35 policistov in kriminalistov. Po ropu so policisti napravili blokado okrog Šenčurja, v širši blokadi pa so sodelovali tudi policisti iz ljubljanske uprave.

Dva mrtva, tretji hudo ranjen

V petek ponoči, okrog 23.20, je na avtomobilski cesti Hrušica - Vrba v bližini bencinskih servisov prišlo do ene najhujših prometnih

nezgod na Gorenjskem v tem letu. Zaradi nepojasnjenih okoliščin (vprašanje je, denimo, kdo od trojice mladeničev je sedel za vola-

Povsem uničena mazda 626.

nom) so policisti angažirali vrsto izvedencev, za pomoč pa prosijo tudi morebitne pričevalce nezgode.

Pomočnik postaje prometne policije Kranj **Janez Kapler** je na sobotni novinarski konferenci povedal, da je voznik mazde 626 pešljal po avtomobilski cesti od Hru-

šice proti Vrbi. "Sledovi dokazujejo, da je bila hitrost izredno velika, cesta pa je bila mokra, spolzka, na nekaterih delih tudi poledenela. Mazda je drsela s ceste v jarek ter trčila v betonski pokrov in škarpo."

Kako silovito je bilo trčenje, dokazuje podatek, da je betonski pokrov, velik 1,6-krat 1,6 metra ter debel deset centimetrov, vrglo skoraj osem metrov stran. Vsi tri-

je potniki v mazdi so padli iz avta. Na kraju nezgode sta umrla 26-letni Ž. J. in 21-letni G. G., medtem ko 17-letnega M. G. z zlomljeno hrbtnico zdravijo v Kliničnem centru.

• Helena Jelovčan, foto: Aljoša Korenčan

Poškodba motorja na Adriinem Airbusu preprečila polet

Lahko bi se končalo tudi drugače

Letalo s 141 potniki bi moralo v zgodnjem nedeljskem jutru z brniškega letališča vzleteti proti Ohridu, a se je vzletni manever z eksplozivnim motorjem končal na polovici steze.

Lahko bi bilo tudi drugače, če bi letalo airbus A-320 pri vzletnem manevru dosegel hitrost, ko ga ne bi bilo mogoče več ustaviti in bi moralo poleteti. Bržkone bi se v tem primeru letalo težko odlepilo od tal samo z enim motorjem in skoraj verjetno bi prišlo do nesreče z nepredvidljivimi posledicami.

Eno od treh letal airbus A-320 slovenskega letalskega prevoznika Adria Airways je v nedeljo, 23. decembra, šest minut čez eno zjutraj nameravalo poleteti proti Ohridu, pet minut zatem pa je bila enota letališke policije na Brniku obveščena, da je prišlo do eksplozije motorja. Kapitan letala Iztok Kavčič je nemudoma ukrepal, ustavil letalo, ki je tedaj doseglo hitrost okoli 170 kilometrov na uro in ugasnil poškodovani motor in letalo varno spravil nazaj na letali-

ško ploščad. Vseh 141 potnikov in šest članov posadke, ki je izstopilo iz airbusa je bilo nepoškodovanih. Ogled poškodovanega letala so skupaj opravili kriminalisti Urada kriminalistične policije in delavci tehnične kontrole Adria Airways, ki so izključili tujo krivdo in ugotovili, da je poškodovan kompresor 4. stopnje statorske lopatice. Poškodbi sta sledila močan pok in dim, zaradi česar so policisti svojem poročilu uporabili izraz eksplozija motorja, tehnična ekipa letalskega prevoznika pa je navedla, da je šlo za okvaro motorja. Zaradi okvare s srečnim koncem so imeli v nedeljo pri Adria Airways nekaj težav z zamudami na nekaterih linijah, odpovedali pa so polet proti Zuerichu. V naslednjih dneh je promet potekal po vzornem redu. • Matjaž Gregorič

Adria Airways ima v svoji floti tri airbuse A-320, vsak sprejme na krov 156 potnikov. V nedeljo poškodovano letalo, ki bi moralo poleteti proti Ohridu, je k sreči povzročilo samo nekaj zamud na drugih linijah.

Pavel Jamnik in Franci Frantar

Jure Miklavc, oblikovalec

Ne brez čustev, a racionalno

Letos so šestič po vrsti podelili bienalno Delovo nagrado za oblikovanje (Dida 2001). Med 31 prijavljenimi izdelki oziroma kolekcijami 25 oblikovalcev je nagrado prejel Jure Miklavc iz Škofje Loke. Elanovci so letos sicer predstavljali novo jadnico, a je Miklavc žirijo uspel prepričati s čevljem za tek na smučeh z oznako "Alpina Racing CL", ki ga je ustvaril s sodelavci v žirovski Alpini. Njegovo oblikovalsko delo se ni dosti spremenilo, še vedno je zelo zaposlen... Pa vendar je letos našel čas za obnovo motorja, očetove več kot 30 let stare NSU Prime. Kot cukrček je...

* Če ni skrivnost, s kakšnega sestanka ste pravkar prišli?

"V Ljubljani opremljamo gostinski lokal. Z Barbaro Šušteršič, s katero sicer sodelujemo že precej let, in prijateljem arhitektom pripravljamo celostno podobo in notranjo opremo dnevno nočnega bara na prestižni lokaciji v centru mesta. Ta še bo zgolj "tankstele", ampak lokal, ki bo nekaj posebnega in mogoče nekoliko bolj cilja na žensko populacijo. Nekaj podobnega, kot v nadaljevanju Seks v mestu, z nekaj glamurja, nekaj erotike... Imenoval se bo Uršula, in bo odprt marca prihodnje leto."

* Dida, Delova nagrada za oblikovanje vašega "oblikovalskega življenja" najbrž ni veliko spremenila, pa vendar, njena odmevnost je bila letos kar precejšnja. Kaj vam pomeni nagrada?

"Zdi se mi, da je letošnja podelitev nagrade napovedala, da gre na področju oblikovanja v Sloveniji za nekakšno revitalizacijo. To na eni strani kaže številno prijavljenih oblikovalcev in podjetij, na drugi strani pa velik odziv medijev. Tudi strokovni krogi so na to gledali zelo pozitivno. Nagrada je hkrati tudi potrditev za Alpino in celoten team snovalcev tekaških in smučarskih čevljev, da smo na pravi poti in da projekti, ki smo jih začeli pred približno tremi leti, tudi po tej plati že kažejo rezultate. Mislim, da je nagrada prišla v pravem trenutku, saj se bomo tako še bolj vrgli v delo, okrepila pa se je tudi naša samozavest."

* Nagrado ste prejeli za tekaški čevlj Alpina Racing CL. Predvidevam, da gre za tekmovalni tekaški čevlj, je ta že v prodaji?

"Čevlj je rezultat letošnje kolekcije. Namenjen je klasični tehniki teka na smučeh in je številka 1 v Alpini, preprčan pa sem, da tudi na svetovnem trgu sodi med najboljše tekmovalne čevlje. Sicer gre za nadgradnjo starega tekmo-

linga in aplikacij, ter produktne grafike. Oblikovanje kolekcije 40 do 45 različnih modelov čevljev je tako oblikovalsko kot organizacijsko kar zahtevna zadeva. Ob dobrem sodelovanju smo se dogovorili tudi za kolekcijo tekaških čevljev, eden od rezultatov je tudi nagradni čevlj."

* Kakšen občutek ste imeli ob prihodu v Alpino? Da z vami želijo zgolj rešiti trenutne težave na področju smučarskih čevljev ali da na vas računajo na dolgi rok?

"Že na začetku sem predstavil svoj pogled na vse skupaj zato mislim, da so me v Alpini sprejeli strateško, želeli smo sodelovati na 'dolge proge'. Pri delu je zelo pomembno s kakšnimi ljudmi sodeluješ in kako oni to sprejemajo. Srečo sem imel, da sem začel delati z Robertom Kriznarjem, ki je produktivni manager za smučarske čevlje in je k projektu pristopil zelo metodološko. Na zadevo je že v začetku gledal organizacijsko in tako začel ustvarjati primerno okolje za vse strokovnjake, tehnologe, konstruktorje, tržnike, oblikovalce... Le pravo okolje ustvarja ideje in razvoj pelje v pravi smeri. Začeli smo na detajlih, čez dve leti smo razvili nov smučarski čevlj. Podobno je lansko leto začel potekati razvoj pri tekaških čevljih z produktivnim managerjem Janezom Novakom."

* Kako pravzaprav izgleda projekt izdelave smučarskega čevlja od ideje do police v trgovini?

"Tako kot v vsaki firmi, je tudi v Alpini prvi interes ustvariti profit in glede na dano situacijo delati najboljše, kot zmoreš. V Alpini v zadnjem času na področju smučarskih in tekaških čevljev potekajo intenzivne raziskave, fizikalne, ergonomске, o tehniki smučarstva... Ko smo začeli razmišljati o novem čevlju, smo najprej definirali ciljni razred, kaj hočemo, tekmovalni čevlj, srednji ali nižji cenovni razred... Izhodišča, ki se oblikujejo prve tri mesece, morajo biti zelo dobro postavljena in dobro specificirana. V naslednji fazi nas zanima, kaj bo ta čevlj pomenil za proizvodnjo in kolekcijo, kam ga bomo usmerili in kdaj ga vključili v kolekcijo. Sledi raziskava zmožnosti proizvodnje, kako bomo čevlj naredili, bo to mogoče z obstoječimi stroji, koliko novih orodij bo potrebno... Vzporedno poteka iskanje zunanjih partnerjev, za zaplopke, materiale za notranji čevlj... Sledi konstrukcijska faza, izrišejo se osnovna konstrukcija, oblikovalec začne risati obliko čevlja. Seveda sem bil kot oblikovalec prisoten tudi pri prejšnjih fazah. Ko je osnovna oblika določena, je na vrsti testiranje in kasneje uvajanje v proizvodnjo, izdelati je potrebno orodja, tu so detajli. Z Janom sva zadevo nadgradila z embalažo, snujeva pa tudi razstavišče za Muenchen, kjer bo februarja na sejmu ISPO smučarski čevlj tudi prvič predstavljen. S čevljem se ukvarjamo približno dve leti."

Ženski smučarski čevlj Alpina Vivid L10e iz kolekcije Alpina 2001/2002.

valnega čevlja, novi je zelo lahak, kar je bistveno, hkrati pa je torzijsko zelo stabilen. Novost je tudi vstop in zapiranje čevlja. Pred enim letom, ko smo kolekcijo začeli prenavljati, je bilo eno naših vodil tudi izdelati čim bolj prepoznavne in dobro oblikovane izdelke. Zato smo vanje vključili več dinamike, ostrine, likovno so bolj očističeni... Čevlji kažejo večjo samozavest in so bolj prepoznavni pri kupcih."

* Kakšno je vaše razmerje z žirovsko Alpino, ki traja, če se ne motim že tretje leto?

"V Alpino sem prišel na povabilo Matjaža Mazzinija, ki v firmi skrbi za marketinški del oblikovanja. Nadomestil sem italijanskega oblikovalca Favarra, s katerim je tovarna nehala sodelovati. Najprej sem začel sodelovati le pri detajlih, funkcionalnih in oblikovnih izboljšavah posameznih čevljev, naslednje leto pa sva z Janom Jagodičem že prevzela oblikovanje kolekcije smučarskih čevljev, jaz na področju industrijskega oblikovanja, on kot oblikovalec sty-

* Menda gre med drugim za novost pri vstopu čevlja na smučič...

"Smučarski čevlj ima številne oblikovne in funkcionalne novosti, kljub temu da je po zasnovi klasičen čevlj. Nadgradi se lahko s projektom, ki se je razvil poleg, pa je zelo revolucionaren. Gre za drugačen spoj smučič in čevlja, isti čevlji pa naj bi bili primerni tudi za carving in board. Mislim pa, da zadeva še čaka na pravi trenutek, odvisno ali se bo Alpina novosti lotila samostojno ali s partnerji."

* Kako visok je finančni okvir razvoja omenjenega smučarskega čevlja?

"750.000 do 1 milijona nemških mark."

* Veliko!

"Že notranji čevlj je sestavljen iz veliko različnih materialov, za izdelavo zunanega kosa je potrebno 4,5 različnih orodij, ki so kar velika, zaplopke Alpina razvijajo s tujimi proizvajalci, treba je vedeti, da so različna orodja za leve in desne čevlje, tu so različne številke noge... Vedno pravim, da gre za avto v malem."

* Naj torej zaupava bralcem le, da je prototip smučarskega čevlja oranžne barve. Po do sedaj povedanem gre sklepati, da za projektom stoji cela vrsta sodelavcev z različnih področij.

"Industrijsko oblikovanje je v prvi vrsti skupinsko delo. Zadeva je pogojena z industrijsko proizvodnjo in kot taka za seboj potegne cel kup strokovnjakov. Hkrati pa so stalni sodelavci na nek način tudi ljudje, kupci s svojimi zahtevami. Pri vsem tem mora vodstvo firme razumeti vse te procese. V Alpini gre za enkratno stvar, investira in predvsem verjame v nas in v projekte."

* V Alpini se torej zavedajo pomena oblikovanja, je to spoznala ostala slovenska industrija?

"Zelo različno. Za Slovenijo bi težko rekli, da smo nek oblikovalski narod kot na primer Skandinavci ali pa Italijani... S tem se že ne moremo pohvaliti. Res je tudi, da je zadnjih deset let naša industrija bolj šepala, sedaj se spet postavlja na noge in mislim, da gre do stvari na boljše. Kljub temu da so moje izkušnje zelo dobre, pa je v naših podjetjih, kar se oblikovanja tiče, stanje slabo. Ob strankah, s katerimi sodelujem pa nimam občutka, da sem v državi, kjer ni posluha za oblikovanje. Ključno se mi zdi, da bodo za oblikovanje zainteresirana predvsem podjetja, ki bodo svoje izdelke želela prodajati v tujini, saj je Slovenski trg za masovne izdelke odločno premajhen. Nasprotno pa bi se dalo veliko narediti v pohištveni industriji in pri polserijskih izdelkih."

Velika napaka v razmišljanju ljudi v slovenski industriji je ta, da vsi razmišljajo samo o izdelkih. Nasprotno pa je v današnjem svetu treba razmišljati, kako bi rešili nek problem. Horizont se tako odpre. Naj pojasnim. Podjetje, ki izdeluje stole ne sme razmišljati le o tem, kako bo stol čim boljši,

Sklopni stol za dvorane, diploma ALU, oddelek za oblikovanje, 1996.

čim bolj trden, ergonomski, ampak mora razmišljati o samem človekovem počutju."

* Kako oblikovalci "krmarite" med željami naročnika in vašimi oblikovalskimi vizijami, med izkušnjami in kompromisi?

"Bistveno je, da vnaprej predvidiš "vozle", kjer bi se lahko zapletlo. Vedno poudarjam, da je oblikovanje stvar inovativnosti, občutka, ekspresije, hkrati pa je tudi zelo racionalno in metodološko. Čimbolj si sam in s sodelavci razjasniš izhodišča in cilje, tem manj je kratkih stikov. V smislu presečenjen zelo nerad delam kompromise. Če nastane problem ga rešimo, ga skušamo premostiti s tem, da se še bolj potrudimo."

* Brez čustev torej?

"Mislim, da pri kreativnem oblikovanju pomemben tudi čustven pristop. Vložiti moraš tako racionalni kot emocionalni maksimum. Sam izdelek na trgu lahko merimo z racionalnimi merili, kot so funkcija, zmogljivost in tako naprej, hkrati pa so pomembni čustveni elementi, ki so stvar posameznika, njegove kulture, izkušnje, s katerimi oblikovalec izdelku vdihne svojo dušo. To tudi dela tvoje delo avtorsko. Seveda pa moraš do projekta imeti prej profesionalni pristop kot pa umetniški."

* Oblikovali ste tako maloserijske kot velikoserijske izdelke, kovinski nož za sir, stole... Razlika?

"Ne delam razlik. Pri svojem delu skušam biti čim bolj univerzalen. Ukvarjam se tudi z grafič-

nim oblikovanjem, oblikoval sem nekaj unikatnih maloserijskih izdelkov, največ pa se ukvarjam z industrijskim oblikovanjem. Vsako področje ima svoje zahteve in nobenega ne želim podcenjevati. V bistvu industrijsko oblikovanje zahteva več sodelovanja in je organizacijsko bolj naporno, obravnavajo se večje naložbe in tako naprej... V maloserijskih produktih lahko pokažeš več humorja, mogoče se da naročnika tudi lažje v kaj prepričati..."

* Kot ste povedali na začetku veliko sodelujete s kolegico oblikovalko Barbaro Šušteršič.

"Res je. Sicer nikoli nimava časa, da bi si uredila nek studio, nek uradni domicil, tako da sva od petka do torška v Škofji Loki, ostale dni pa v Ljubljani, s tem, da imava povsod računalnike. Delujeva kot dober studio, posamezno, skupaj, z drugimi sodelavci... Veliko je celostnih podob, raznih tiskovin za ministrstva, zasebna podjetja, tu so šolske knjige, embalaže..."

* Poleg vsega ste tudi predavatelj na Akademiji za likovno umetnost, oddelek za oblikovanje v Ljubljani?

"Po končanem študiju mi je služba pomagala predvsem v finančnem smislu, da sem lahko nekoliko izbral naročnike in sem kakšnega tudi zavrnil. Drugo, oblikovanje je stvar dialoga z naročnikom ali z izvajalcem oziroma z nekom, ki ga skušaš kaj naučiti. Ko posreduješ svoje znanje, naprej, se hkrati tudi preverjaš, ali

hotel. Preizkusiš tehnologijo in materiale, ugotoviš, ali je oblikovalska zamisel izvedljiva ali ne. To je pomembno, da lahko na enakem nivoju kontaktiraš s posameznim tehnologom in ti ne more reči, ah to pa ne gre. Tudi v Alpini skušam formo čim bolj tridimenzionalno predstaviti, lažje je stvar oceniti, če stoji na mizi."

Sicer pa imamo danes oblikovalci krasna orodja, materiale, računalnike, tridimenzionalne tiskalnike... Danes je mogoče nare-

Grabljice za nabiranje borovnic.

dit vse, kar si zamisliš, vprašanje sta samo cena in čas. Ker je potrebno biti racionalen, je nekatere stvari nemogoče narediti. Kot oblikovalec moraš vse te stvari čim bolj poznati, ne smejo ti biti v breme. Seveda pa moraš biti toliko močan, da veš, da je to le "state of the art" in obstaja, zate pa je bistveno, kako boš to lahko najbolj kreativno izkoristil..."

* Kaj si želi uspešen oblikovalec? Oblikovati izdelek, ki bi bil znan po vsem svetu in bi ga uporabljali daljše obdobje. Izdelek, ki bi ga videl tako rekoč v mižu, kot steklenico Coca Cole na primer? Oblikovati kaj revolucionarnega?

"Zato, da neki izdelek postane generičen, močno prepoznaven, je potreben splet okoliščin, ne le to, da je dobro oblikovan. Kdor leta '80 ni bil v Silicijevi dolini, je lahko imel še tako blazne ideje o računalništvu, pa ni šlo. To sta lahko uresničila npr. Steve Jobs in Bill Gates. Prava "štimunga mora biti, da to uspe. Če kvaliteto delaš, ni vrag, da imaš enkrat srečo, da naletiš na tako situacijo. Seveda je to, da je izdelek čim širše prepoznaven in čim dlje na trgu, primarna želja vsakega oblikovalskega ega. Upam, da mi že malo uspevajo taki izdelki, ki so prepoznavni in se bodo dlje časa uporabljali."

Izdelek, ki bi si ga želel oblikovati, je italijanski motocikel. Oni to razumejo skoraj kot kiparsko delo, z dušo gledajo na to. Po drugi svetovni vojni letih so izdelovali prave dragulje, izredno lepe motorje, ki so bili tudi tehnološko popolni, a so jih Japonci kasneje naredili cenejše in jih prehiteli. V 90-tih letih so italijanski oblikovalci spet oživel. Ducati je v zadnjih desetih letih naredil ikono iz oblikovanja motociklov. Firma ima genialno urejeno razvojno, konstrukcijsko, oblikovalsko, marketinško strategijo. Npr. celostno podobo je oblikoval Massimo Vigneli..."

* Vozite motor?

"Tudi."

* Naj vprašam katere znamke?

"Ducati 900."

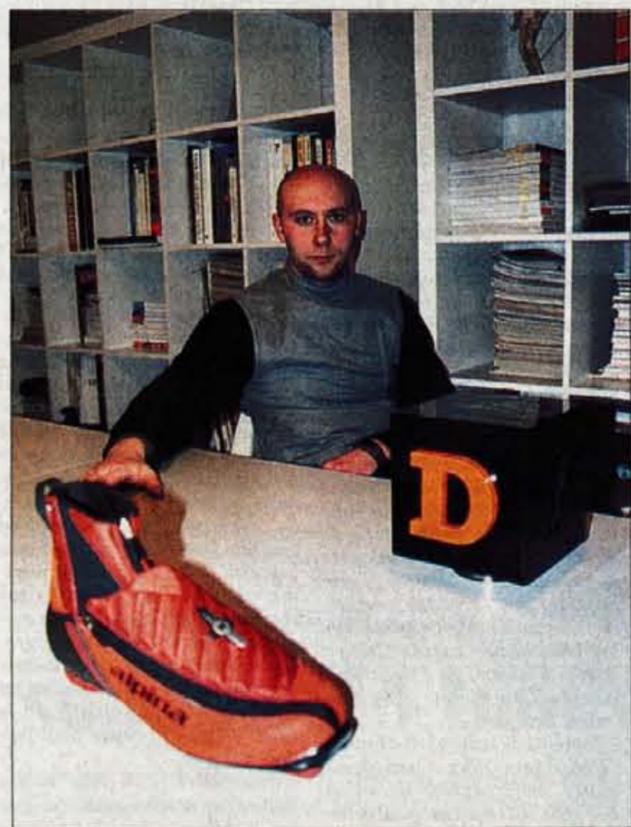
* Kaj pa smučarske čevlje?

"Čakam na tegale (pokaže na osnutke novega modela)."

* Sicer so to čevlji Salomon?

"Ne, ne, imam Alpino, ampak starejši model. Ko bo na tržišču nov model, se bom spet veselo vrgel v smučarjio."

• Igor Kavčič

Jure Miklavc z nagradnim čevljem za smučarski tek Alpina Racing CL.

Jure Miklavc je leta 1996 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer industrijsko oblikovanje in je tik pred zaključkom magistrskega študija. Za svoja dela je prejel že številne nagrade in priznanja. Leta 1995 je prejel nagrado Turistične zveze Slovenije za najboljši turistični spominek (Grabljica za nabiranje borovnic), leta 1996 je na 15. bienalu industrijskega oblikovanja prejel nagrado za dobro zasnovano (sklopni stol za dvorane), leta 1997 je prejel študentsko Prešernovo nagrado (jedilniški stol "hayrack")...

je to res, kar govoriš, ali tako tudi sam delaš... Delo, ki ga opravljaš gre tako hitro mimo, da samo delaš, delaš, nimaš pa časa za rezime vsega. Na akademiji dobiš feed back, hkrati pa skušaš pred kritično javnostjo na nek način upravičiti tisto, kar sam delaš."

* Predavate industrijsko oblikovanje...

"In predmet izdelava modelov."

* Modele za kasnejše izdelke delate sami?

"Absolutno. Imam delavnico, orodje, sem kar ročen. V bistvu malo serijske izdelke ponavadi, kar sam naredim do konca, do zelo dobrega prototipa. Pri izdelavi se namreč pokaže veliko stvari, ki jih lahko kasneje oplemenitiš, in drugič, preizkušaš samega sebe, če je izdelek res to, kar si

Dušan Voglar, glavni urednik Enciklopedije Slovenije

Vse, kar bi Slovenci morali vedeti o sebi

"Včasih gre človeku že pošteno na živce, ko sami govorimo, da na tujem ne vedo za nas in podobno. To ni res, Slovenci smo pri dveh milijonih prispevali v svetovno zakladnico znanstvenih dognanj toliko, kolikor nam pri teh dveh milijonih pritiče," je prepričan Dušan Voglar, glavni urednik Enciklopedije Slovenije. Verjamem mu, saj se človek, ki ima v glavi več kot 6000 strani gesel o Sloveniji, Slovincih in tistih, ki so na naših tleh pustili pomemben pečat, preprosto ne more zmotiti.

* Opravljeno je veliko delo, Enciklopedija Slovenije je končana, zapisan je slovenski A do Ž. Pripravljate še šestnajsti zvezek z dodatkom in kazalom, pa vendar, kakšni so vaši občutki po štirinajstih letih in petnajstih zvezkih?

"Zmagoslavni občutki nas navdajajo predvsem zato, ker se zavedamo, kako velikansko delo je bilo v vseh teh letih opravljeno. Nakopičilo se je 15 zvezkov, kar je že samo po sebi veliko centimetrov na knjižni polici, seveda pa je velikost tega dela predvsem v tem, da se nam je posrečilo izpeljati celoten projekt, da nam je uspelo do konca obdržati velik krog sodelavcev, hkrati pa se nam je posrečilo ves čas Enciklopedijo Slovenije voditi tudi kot živ organizem, ki se je nenehno dopolnjeval z novimi znanstvenimi dognanji."

* Projekt "slovenska enciklopedija" je bil zastavljen že sredi 70. let prejšnjega stoletja, morda je ideja celo starejša. Mar ni v tistem času izhajala tudi Enciklopedija Jugoslavije?

"Snovanje slovenske enciklopedije se je res začelo sredi sedemdesetih let, prve ideje pa segajo že v leto 1968/69. Drži tudi, da takrat še ni bilo jasno, kakšna naj bi ta enciklopedija bila, prevod srbohrvaške ali pa izvirna slovenska enciklopedija. To je bil čas, ko je že izhajala druga izdaja Enciklopedije Jugoslavije, ki jo je izdajal Jugoslovanski leksikografski zavod v Zagrebu. To je bil skupen jugoslovanski projekt, ki so ga financirale vse republike in so pri njem sodelovali vsi jugoslovanski znanstveniki. Vodil ga je književnik Miroslav Krleža, po katerem se je kasneje leksikografski zavod tudi poimenoval.

Kmalu je bilo tudi v okviru snovanja slovenske enciklopedistike odločeno, da Slovenci dobimo prevod Enciklopedije Jugoslavije in je bilo v ta namen tudi ustanovljeno posebno uredništvo, ki ga je vodil dr. Avguštin Lah. Založba Mladinska knjiga se je nasprotno v tem času odločila za projekt izvirne slovenske nacionalne enciklopedije.

gimi ozemlja, kulturami in narodi."

* Bi rekel, da je šlo za določen pogum. Zakaj, bivša država z republikami vred je zagotovo podpirala Enciklopedijo Jugoslavije, najbrž pa tudi uradna politika ni bila preveč navdušena nad tovrstnimi "separatnimi" pobudami. Kaj se je takrat pravzaprav dogajalo na tej ravni?

"Enciklopedija Jugoslavije je prav gotovo imela tudi združevalno funkcijo, na eni strani pokazati to državo v vseh svojih posebnostih in različnostih, a jo hkrati prikazati kot celoto. V primerjavi s tem je bila slovenska enciklopedija prav gotovo separatistična zamisel, lahko bi ji očitali nacionalizem in podobno, vendar se je za čuda posrečilo, da je ideja v Sloveniji prodrla brez večjih ideoloških in političnih nasprotovanj. Podobno je bilo tudi na nivoju države. Nasprotno, preko velikega angažiranja takratne Socialistične zveze delovnega ljudstva, je bilo celo doseženo, da je enciklopedija postala slovenski nacionalni projekt. Dosežen je bil politični konsenz, da Slovenci tako knjigo moramo dobiti in jo tudi finančno podpreti, ne glede na možne prizvoke separatizma in nacionalizma. To je bila velika spodbuda snovalcem tega projekta.

Na podlagi konsenza politike je bil potem tudi sklenjen družbeni dogovor, bili so namreč časi družbenega dogovarjanja, bil pa je tudi sklenjen samoupravni sporazum. Ta dva dokumenta sta opredelila osnovno izhodišče in namen Enciklopedije Slovenije, hkrati pa sta opredelila še eno zelo pomembno stvar, financiranje oziroma sofinanciranje iz proračuna."

* Ostale jugoslovanske republike v tistem času niso poskušale česa podobnega?

"Črnogorci so in so tudi že imeli dokaj izdelan projekt, a do izdaje prvega zvezka ni prišlo, se je prejel razsula država. Mislim, da ni izključeno, da v kratkem ideje ne bodo obudili."

* Vi ste k projektu pristopili v osemdesetih...

uresničevanju družbenega dogovora.

Že zelo zgodaj je bil oblikovan glavni uredniški odbor in strokovni uredniški odbori. V teh telesih je takrat že sodelovalo blizu 70 znanstvenikov in vrhunskih strokovnjakov, v širokem krogu zunanjih sodelavcev pa so bili tudi uredniki, avtorji in sodelavci iz muzejev, arhivov..."

* So bili strokovnjaki organizirani po lokalnem ali tematskem principu?

"Strokovni uredniški odbori so oblikovani na tematski podlagi, za književnost, geografijo, umetnostno zgodovino, sociologijo... Funkcija zunanjih strokovnih uredniških odborov je v tem, da pregledajo prvotni geslovnik in iz njega izločijo tisto, za kar menijo, da ni potrebno oziroma ni več potrebno, hkrati pa vnesejo nova gesla, ki so bila potrebna zaradi novih dognanj ali novih aktualnosti..."

* So se gesla pisala sproti glede na potrebe posameznega zvezka, po črkah ali so bila pisana vnaprej?

"Žal je moralo biti tako, sicer bi enciklopedijo izdali v enem paketu, kar bi imelo svoje prednosti in slabosti. Gesla od A do Ž so bila opredeljena na začetku, a so se nenehno spreminjala. Odločili smo se za letno dinamiko izdajanja zvezkov, kar je pomenilo sprotno ažuriranje gesel. Odbori so ves čas kot sem rekel za vsak zvezek posebej dopolnjevali in prečiščevali geslovnike, hkrati so ti tudi določali, kdo naj bo pisec gesel, kar ni nepomembno."

* Odbori so torej imeli pristojnosti...

"Imajo jih zunanji strokovni uredniki, ne jaz, kljub tem, da sem glavni urednik. V vsebinskem smislu sem predvsem koordinator. Odbori so se postopoma pomlajevali z novimi člani in na ta način so v Enciklopedijo Slovenije prihajale tudi novosti, nove usmeritve, novi pogledi, kar se na primer eklatantno vidi v odboru za književnost, na področju zgodovinskega in še... Predvsem humanistične vede so zelo občutljive za razne ideološke vplive in različne nazore. Ta "pomlajevalni" mehanizem je tudi vplival na mehkejši prehod v letu '91, ki v tem smislu ni bil prav nič prelomen. Sicer pa je bil leta '91 imenovan tudi nov glavni uredniški odbor na čelu z akademikom dr. Jankom Kosom."

* Rekl se, da politika ni vsebinsko posegala v projekt enciklopedije, pa vendar, so se ob slovenski osamosvojitvi razmerja v uredniških odborih kaj spremenila? Je mogoče prihajalo do izstopov zaradi različnih ideoloških usmeritev?

"Do izstopov v glavnem ni prihajalo, saj smo v odborih že od vsega začetka uveljavljali veliko pluralnost. Med seboj so strno sodelovali strokovnjaki različnih strokovnih in nazorskih prepričanij. V tem zelo širokem krogu sodelavcev se niso pojavljale razprtije, ki so znani z nekaterih institutov ali pa fakultet. Zadnjič je ena od zunanjih urednic rekla, da je neverjetno kako se nam je posrečilo, da smo pripravili do sodelovanja tiste, ki smo med seboj sprti in se v službi niti ne pogledamo, tu pa mirno sodelujemo."

* Omenili ste, da je bilo leta '91 največ "težav" pri humanističnih vedah...

"Na tem področju se ta prehod največ pozna, čeprav, kot sem dejal, kakšnih večjih težav in preprirov ni bilo. Tudi pri državnem financiranju ni bilo težav. Imeli smo naporne pogovore s prvo vlado, a smo na koncu prišli do skupnega dogovora, da bo vlada samostojno Slovenije projekt financirala naprej, z enakimi vsotami kot prejšnja oblast."

splošne zgodovine Jugoslavije in s tem tudi Slovenije v obdobju, ki ga je "pokrival" Tito."

* Prepričan sem, da ste pri urednikovanju tako obsežnega projekta kot je enciklopedija potrebovali zvrhano mero potrpežljivosti in predvsem volje za delo...

"Mislim, da je bilo zelo pomembno vse te strokovnjake in sodelavce obdržati skupaj, ne pustiti ob prvem nerganju ali reakciji tega in tega iz tega ali onega kroga. Gledal sem z očmi, da moramo vsi skupaj služiti končnemu cilju, kar pomeni loviti tudi zastavljene časovne roke. Vsako leto izdati eno knjigo, ki na prvi pogled niti ne izgleda tako velika knjiga, pri kateri šele, ko pogledaš vanjo vidiš, kaj vse je v njej..."

* Enciklopedija se vas je najbrž držala tudi, ko se niste direktno ukvarjali z njo?

"Glavni urednik sem postal pri petem zvezku, ko sem zaradi zdravstvenih težav zamenjal Marjana Javornika, ki pa je še vedno svetovalec, s katerim se dvakrat na teden dobiva ob posameznih

bil tako obsežen in še ni bil tako pomemben. Seveda pa bodo med dodatnimi gesli tudi nekatera, ki so jih stroke odkrile ali pa znova ovrednotile v zadnjem času. Tu so tudi pozabljeni, zamolčani pojavi ali osebe."

* Pod katero geslo boste vpisali uvrstitev nogometašev na SP? To je novost.

"Ha, ha... Žal je geslo nogomet že mimo, šport je že mimo in ni praktične možnosti za to. Je pa seveda to podatek, ki nam in tudi ne uporabnikom ne bo ušel pozabo, ker ga bodo našli v eni od prihodnjih oblik enciklopedije. Potrebno je začeti skrbeti za digitalno obliko enciklopedije, ki naj bi bila še kaj več kot zgolj prepis knjižne oblike. Ampak to je še stvar prihodnosti, zaenkrat bo imela knjižna oblika še nekaj časa prednost pred digitalno."

* Pa vendar, ali naj bi po dodatku, ki naj bi izšel prihodnje leto, spet začeli s prvo knjigo druge izdaje...

"Verjetno se ta hip založba ne bo odločila za kaj takega, razmiš-

* Leta '91 ste bili pri črki M, kako ste skupaj s strokovnjaki reagirali na spremembe? Mar dejstvo, da marsikaj od dotlej napisanega dobiva drugo dimenzijo in drugačno vrednotenje, ne spravlja v slabo voljo...?

"Mogoče vpliva le na prvi pogled ali pa na nekoga, ki na zadevo gleda od strani, koga, ki ga zanimajo le določena gesla. Temu se mogoče prvih pet zvezkov zdi dvomljivih. Dejstvo pa je, da je v teh zvezkih ogromno tem, področij, podatkov, ugotovitev in tudi vrednotenij, ki jih čas ni čisto nič prizadeval in ne prizadel."

* Konkretno, kaj ste na primer storili z geslom "denacionalizacija", ki jo ob izidu aktualnega zvezka, Slovenci skorajda nismo poznali?

"Nimamo gesla denacionalizacija imamo vse, kar sodi v njen okvir v geslu tranzicija. Včasih smo bili, če tako rečem, tudi spretni pri izmišljanju gesel."

V teh geslih je polno podatkov, ki govorijo tudi o delavskem samoupravljanju in je ta pojav tudi že kritično ovrednoten."

* Kaj se je v enciklopediji zgodilo s Titom?

"Geslo Josip Broz Tito je pod B in je bil zelo ekstenzivno obdelan. Moram pa reči, da je ekstenzivnost ne izvira iz tega, ker bi ga ne vem kako poskušali povečevati in napihovati, ampak je ekstenzivnost v tem, da se je pri pisanju gesla verjetno zapisalo ogromno

tekstih. Sicer pa sem vsa ta leta zares živel z enciklopedijo in sem marsikaj podrejal temu projektu."

* Koliko ljudi je bilo vključenih v projekt enciklopedije?

"Zunanjih sodelavcev, urednikov v odborih je bilo okrog 70, pri vsakem zvezku pa je potrebno šteti še okrog 500 avtorjev, nekateri izmed njih so se iz zvezka v zvezek tudi ponavljali. Potem je tu množica najboljših slovenskih fotografov, tu so ljudje iz arhivov, muzejev, galerij, ki so nam pomagali zbirati in izbirati gradivo."

* Pred vami je pika na i, 16 zvezek Enciklopedije Slovenije z dodatnimi gesli in kazalom...

"Dodatna gesla bodo pomembno zaokrožila dosedanjih 15 zvezkov, kazalo pa bo sploh omogočilo hitro in uspešno orientiranje po vsem tem gradivu in s tem učinkovito pridobivanje zaželenih informacij. S tem bo 16 zvezek dejansko strokovno zaokrožil zastavljeni založniški in znanstveni načrt in bo pomenil nekakšno krono vsega, hkrati pa tudi pogoj za dobro uporabo."

* Bodo v njem poleg novih gesel tudi dopolnitve prejšnjim?

"Ne, v 16. zvezku bodo samo dodatna gesla. Primer - nekdo, ki je bodisi pesnik bodisi politik, zgodovinar, fizik in se je uveljavil šele v zadnjem času, pa ima to smolo, da se piše na D in ga v času, ko je bil zvezek, ki je zajemal gesla na to črko ni bilo mogoče vključiti, ker njegov opus še ni

ljamo pa o skrčeni izdaji v dveh, treh zvezkih, ki bi lahko povzela bistveno, lahko bi vključila vse kar je novega in kar je treba na novo povedati, skratka šlo bi za temeljito prenovno, hkrati bi lahko razmišljali tudi o prevodu v tuj jezik... To bi bila lahko še ena legitimacija za Slovence, ki vstopajo v svet, v katerem prevečkrat mislimo, da nas ni. Včasih gre človeku že pošteno na živce, ko sami govorimo, saj na tujem ne vedo za nas in podobno. To ni res, Slovenci smo pri dveh milijonih prispevali v svetovno zakladnico znanstvenih dognanj toliko, kolikor nam pri teh dveh milijonih sledi."

* Kakšen pomen ima torej enciklopedija za Slovence kot narod, če izpustiva tisto, da bi bilo dobro, da bi jo vsak imel doma?

"Tako kot vsaka enciklopedija, ima tudi Enciklopedija Slovenije praktičen pomen, zato bi bilo res dobro, da bi jo marsikdo imel dostopno na polici. Na višji nacionalni ravni pa enciklopedija z utemeljenimi podatki razkriva pomembnost slovenske zgodovine, dosežke in zmote v naši zgodovini, predvsem pa razkriva, kako je ves čas bil prostor, v katerem smo, povezan s širšim svetom, kako je od njega sprejel in kako mu je dajal svoje ustvarjalne potencialne in svoje stvaritve ter seveda, da nas s tem oborožuje za objektivno utemeljeno samozavest ob današnjem vstopanju v svet."

• Igor Kavčič

* Je imela jugoslovanska enciklopedija politično ozadje?

"Ne. Bila je državna. Enciklopedija je bila posvečena državi Jugoslaviji in ni imela splošnih pojmov. Mnogi še danes mislijo, da je bila delana po vzoru Sovjetske, a to ne drži. V naši založbi, mene pri projektu takrat sicer še ni bilo zraven, so se torej odločili za nacionalno enciklopedijo, ki se osredotoča na vse tisto, kar se tiče slovenskega ozemlja in ljudi na tem ozemlju, vseh dogajanj v preteklosti in sedanosti ter vsega, kar je s tem ozemljem ali ljudmi povezanega, oziroma kaže na povezave tega ozemlja in ljudi z dru-

"Leta 1986, leto preden je izšel prvi zvezek. Takrat sem imel funkcijo odgovornega urednika, glavni urednik pa je bil Marjan Javornik, ki je dotlej že v veliki meri poskrbel, da so bili opredeljeni geslovniki, bodoča struktura ES, določena so bila osnovna pravila, kako naj bodo gesla sestavljena, kako je z okrajšavami... Takrat je bil za podporo enciklopediji ustanovljen tudi Svet enciklopedij pri republiški SZDL, ki ni imel in si tudi ni lastil vpliva na vsebino naših snovanj. Vendar pa je to bil organ, na katerega si se lahko vedno obrnil, če so bile kakršnekoli težave pri recimo temu

V ledeni dvorani Podmežakli na Jesenicah so minulo nedeljo pripravili zabavno športno dobrodelno prireditev

Albin Felc je prva zvezda vseh jeseniških hokejistov

Po izboru bralcev Gorenjskega glasa in poslušalcev Radia Triglav je v glasovanju za najboljšega jeseniškega hokejista od leta 1957 do danes prepričljivo zmagal dolgoletni reprezentant Albin Felc, za njim pa so se uvrstili Viktor Tišler, Zvone Šuvak, Rudi Knez, Toni Tišler in Cveto Pretnar.

Jesenice - Malo krajev je, ki so tako močno povezani s športom, kot so Jesenice. In ob imenu Jesenic je ljubiteljem športa v prvi vrsti jasno, da je govora o hokeju. Res, da so na Jesenicah popularni tudi nogomet, kegljanje, umetnostno drsanje, košarka, odbojka, kegljanje na ledu in zagotovo bi se našel še kak šport, pa vendar je hokej tisti, ki je - kljub kriznim letom - ostal šport številka ena. Seveda ne po naključju, saj so jeseniški hokejisti v zadnjih štiriinštiridesetih letih, v obdobju od leta 1957 do letos osvojili kar šestindvajset naslovov državnih prvakov. Od tega so jih triindvajset osvojili v bivši Jugoslaviji in tri v Sloveniji.

Kljub temu da je hokej ekipni šport, pa so za uspehe še kako pomembni odlični posamezniki. Teh je bilo in je na Jesenicah vedno veliko. Zato so se pri jeseniškem hokejskem klubu odločili, da ob letošnjih božično-novoletnih praznikih pripravijo prireditev, ki bo posvečena vsem generacijam jeseniških hokejistov, hkrati pa bo tudi uvod v novoletne zabave in delček solidarnosti za vse, ki jih za krajši ali daljši čas na bolniško posteljo priklene bolezen ali poškodba.

(Pre)malo gledalcev

Tako je nedeljska prireditev dobila tudi ime: "Jeseniški hokej - za boljši jutri!". Dejstvo je namreč, da je zadnja leta hokej na Jesenicah doživljal slabe čase. Po denarnih težavah v klubu in izključitvi

iz državnega prvenstva se je težko znova postaviti na noge in predvsem v dvorano znova privabiti navijače. Brez navijačev pa se je težko boriti in "tkati" novo zvezdico, ki si je v Podmežakli še kako vroče želijo in jo potrebujejo... Na tribune prihajajo le še najzvestejši ljubitelji hokeja in kljub temu, da jih na Jesenicah in v okolici ni malo, je številka med petsto in tisoč vendarle le grenak spomin na čase, ko so bile tribune premajhne za pet in več tisoč hokejskih privržencev. In tudi v nedeljo bi bilo drugače. Na pol prazne tribune so pozdravile jeseniške hokejske legende in fante, ki sedaj krojijo usodo jeseniškega hokeja. Škoda! Prireditev je bila zanimiva, obiskovalci (bilo jih je nekaj več kot sedemsto), ki so s simboličnimi 500 tolarji vstopnine pomagali k nakupu ortopedskih artroskopskih

Najboljši jeseniški hokejisti (od leve proti desni): Toni Tišler, Zvone Šuvak, Albin Felc, Viktor Tišler, Rudi Knez in Cveto Pretnar.

instrumentov za Kirurški oddelek Bolnišnice Jesenice, pa so v nedeljo zvečer domači hokejski hram zapuščali zadovoljni.

Dekleta nadigrala "zvezde"

V uvodu programa so si v tekmi državnega prvenstva nasproti stopili mladinci Acroni Jesenic in Olimpije, gostje iz Ljubljane pa so na koncu morali priznati premoč domačinov, ki so slavili 4:1 in napovedali, da v Podmežakli še rastejo rodovi, ki znajo igrati hokej.

Da hokej ni le moški šport, je bila dokaz druga tekma nedeljskega popoldneva. Na njej so se namreč domače hokejistke, ki trenutno v državnem prvenstvu zasledajo drugo mesto (za ekipo Maribora), pomerile z ekipo medijskih zvezd, Medijske zvezde, na čelu katerih sta svoje izjemne drsalne sposobnosti na navdušenje gledalcev večkrat prikazala igralca Klemen Košir in novinar Radia Triglav Janko Rabič, so na

koncu (kako pa drugače!) "podlegle" izkušnosti brhkih hokejistk in tekma se je končala z rezultatom 5:2 - za dekleta, seveda.

Prijateljsko slovo

Takrat pa se je popoldne že prevesilo v večer in začelo se je glavno srečanje dneva. Obetal se je ogorčen obračun med ekipama Radia Triglav in Gorenjskega glasa. Seveda nismo nastopali novinarji in novinarke, kot pravi profesionalci smo delo na ledeni ploskvi raje zaupali sedanjim igralcem prvega moštva Acroni Jesenic in jeseniškim hokejskim veteranom. Novinarsko delo je bilo zgolj trenersko in (po tradiciji) poročevalsko.

Tako so za ekipo Radia Triglav nastopili: Aleksander Cigan, Borut Vukčević, Boris Kunčič, Boštjan Groznik, Senad Kovarčević, Aleš Kranjc, Milan Kozamara, Albin Felc, Tomaž Razingar, Bojan Brun, Nik Zupančič,

Miha Lah, Janez Tošar, Dejan Varl, Aleš Sodja, Jure Vnuk in Milan Zrnič. Ekipo Gorenjskega glasa pa so sestavljali: Jože Čejnjak, Gaber Glavič, Uroš Vidmar, Mitja Sotlar, Drago Mlinarec, Vojko Berlišk, David Mlinarec, Sead Cotek, Zvone Šuvak, Andrej Razinger, Toni Tišlar, Marjan Lah, Anže Terlikar, Klemen Tičar, Marko Sušnik, Edo Hafner, Grega Por, Boris Pretnar in Marjan Kozar.

Že v četrti minuti je po голу Marjana Laha povedla ekipa Gorenjskega glasa, drugi gol za Glasovce pa je na začetku tretjega dela srečanja dosegel Vojko Berlišk. Izid je znižal igralec Radia Triglav Albin Felc, izenačil pa je Miha Lah. Na 3:2 za Gorenjski glas je povišal Klemen Tičar, končni izid 3:3 pa je postavil Nik Zupančič. Sledili so prosti strelji, ki pa dvoboja niso odločili, saj sta oba vratarja uspešno zaključila akcije. Tako je ostalo pri prijateljskem rezultatu in na ledeno plo-

škev so lahko prišli mladi jeseniški hokejisti, ki so prinesli zastavo z vpisnimi letnicami vseh jeseniških naslovov državnih prvakov. Obesili so ju ob jeseniško zastavo ob robu ledene ploskve in zaželeli, da bi na zastavo z letnicami slovenskih prvakov v tiskarni Žbogar kmalu natisnili novo letnico. Morda že 2002...

Albin Felc je na ledu še vedno poskočen, čelade pa ni nosil ne v svojih najboljših letih in je ne nosi niti sedaj.

Sledila je še razglasitev rezultatov glasovanja za naj jeseniške hokejiste od leta 1957 do letos. Po izboru bralcev Gorenjskega glasa in poslušalcev Radia Triglav je največ glasov dobil legendarni Albin Felc, ki je od leta 1961 do 1979 igral tudi za reprezentanco in bil v letih od 1962 do 1966 tudi najboljši strelec. Drugo mesto na lestvici najboljših si je prislužil Viktor Tišler, tretje Zvone Šuvak, četrto Rudi Knez, peto Toni Tišler in šesto Cveto Pretnar.

• Vilma Stanovnik, foto: Aljoša Korenčan

Ekipo Gorenjskega glasa je tokrat nastopila v močni postavi sedanjih jeseniških igralcev in nekdanjih hokejistov, na čelu z najboljšim reprezentančnim strelcem vseh časov Zvonetom Šuvakom.

živila
za
praznike

v najugodnejšem vikend paketu v Ljubljani, Cerkljah na Gorenjskem in v Trzinu

PURANJA PRSA 1.366,00 SIT

Hrib, brez kosti in kože, 1 kg

JUNČJA REBRA 669,00 SIT

MIP, 1 kg

SIR TRAPIST 999,00 SIT

Mlekarna Celeia, v kosu, 1 kg

LEDENI ČAJ SOLA 149,00 SIT

Union, ameriška brusnica, 1,5 l

ANANASOV KOMPOT GOOD FOOD 219,00 SIT

s koščki ananasa, 850 g

SLADOLED LEONE STRACCIATELA 399,00 SIT

500 ml

SVEŽE URICE

SVEŽE URICE, samo v soboto, 29. DECEMBRA, od 9. do 14. ure:

MESNA ŠTRUCA Meso Kamnik
TORTICA SREČNO Kranjski kolaček
MANDARINE

- 30 %

HIPERMARKET
Cerklje

Hipermarket
Trzin

Hipermarket
Parmova

Megamarket
Črnuče

ŽIVILA

Posebna ponudba je na sporedu v petek, 28. in v soboto, 29. DECEMBRA, ter velja za izdelke v zalogi. Obiščite MEGAMARKET Črnuče, Pot k sejnišču 32 in HIPERMARKET Parmova, Parmova ulica 51 v Ljubljani, HIPERMARKET Cerklje, Slovenska cesta 10, Cerklje na Gorenjskem ter HIPERMARKET Trzin, Cesta Ste Marie aux Mines 4 v Trzinu.

Decembra z vami tudi v nedeljo: MEGAMARKET Črnuče od 9. do 15. ure, HIPERMARKET Trzin od 8. do 15. ure, HIPERMARKET Cerklje od 8. do 12. ure.

Gorenjska banka razdelila božičnico

Prihodnje leto bo poslovni rezultat Gorenjske banke še boljši od letošnjega, že sedaj napoveduje predsednik uprave Zlatko Kavčič.

Kranj - Delničarji Gorenjske banke so včeraj na svoje račune prejeli vmesne dividende, ki so kar znatne in zato si bodo z njimi lahko izboljšali letošnje rezultate. Prejeli so jih delničarji, ki so bili v delniško knjigo vpisani 13. decembra, pravne osebe po tisoč tolarjev bruto dividende, fizične osebe po 750 tolarjev, saj je banka zanje plačala akontacijo dohodnine. V Gorenjski banki je letošnji bruto dobiček dosegel 5 milijard tolarjev, kar je za 144 odstotkov več kot lani, ko je znašal 2,1 milijarde tolarjev. Donos na kapital pred obdavčitvijo je tako letos dosegel kar 20 odstotkov. Po plačilu davka bo letošnji dobiček znašal približno 4 milijarde tolarjev. Lahko torej rečemo, da je Gorenjska banka poslovala odlično, k čemur so pomembno prispevali sorazmerno manjši stroški, ki imajo v Gorenjski banki 2,5-odstotni delež v bilančni vsoti, v slovenskih bankah v povprečju 3,3 odstotka.

"Rezultate poslovanja ste objavili že pred koncem poslovnega leta?"

"Kdor obvlada poslovno informatiko in svoje poslovanje, si lahko že pred iztekom poslovnega leta privoščijo sorazmerno natančno napoved poslovnega rezultata."

"In razdelili vmesno dividendo?"

"V zakonu o gospodarskih družbah nedvoumno opredeljena kot možnost, vendar je v praksi redko uporabljena. Za vmesno dividendo smo se odločili, ker je rezultat izjemno dober in ker ni samo posledica letošnjega poslovanja, temveč dolgoletne poslovne politike, ki je bila na srečo pravilna."

Z lastniki imamo že dolgo dobre odnose in vmesna dividenda je materialno ne samo simboličen odraz tega. Navsezadnje gre za veliko vsoto, ki jo bodo naši lastniki lahko vključili že v svoje zaključne račune za letošnje leto."

"Boste dividende delili tudi po zaključnem računu?"

"Napovedujemo tudi predlog za izplačilo dividend po majskem zasedanju skupščine delničarjev, saj je letos rezultat sestavljen iz tekočega in preteklega dobička in umestno je, da dividendo razdelimo na dva dela. Pri tem ima dividenda stabilno, približno 10-odstotno letno rast, lani je znašala 2.150 tolarjev na delnico. Stabilno rast ima tudi delnica, letos tudi presenetljivo, saj je porasla za 50 odstotkov. Na začetku leta je bila vredna 42.750 tolarjev, ob koncu leta več kot 60 tisoč tolarjev. Dosljej sem na majskem zasedanju skupščine dokaj prepričljivo napovedal poslovni rezultat ob koncu leta in zanj zastavljal svojo besedo. Sedaj bom tvegati še več in rekel bom, da bo prihodnje leto poslovni rezultat še boljši od letošnjega."

"Pogumno?"

"Brez poguma ni nič. Vendar moram reči, da takšnih napovedi ni moč pričakovati v nedogled. Za nami je skoraj deset dobrih let, vsa so bila glede na slovenske razmere nadpovprečna. Mislim, da bodo v prihodnjih letih dobički slovenskih bank objektivno padli in navsezadnje je prav tako. Sanacija bank je zaključena, pripravljeno smo na mednarodno konkurenco, del dobička bo potrebno žrtvovati in nameniti za ohranjanje tržnega položaja. Obrestne mere in tarife bo potrebno znižati in oklestiti stroške. Gorenjska banka je pri zniževanju stroškov že veliko naredila, saj naši operativni stroški v primerjavi z bilančno vsoto znašajo 2,5

odstotka, v povprečju v slovenskih bankah pa 3,3 odstotka. Skratka, v prihodnje bodo dobički manjši, kar pa ne pomeni, da Gorenjska banka ne bo uspešna."

"Prihodnje leto bo odpravljen zloglasni tom?"

"Glede temeljne obrestne mere je v javnosti precej napačnih predstav. Vsi pomislijo na cenejše kredite in rečejo super, pri tem pa ne pomislijo na vloge, depozite. Vedno je treba razmišljati na obeh straneh. Proces se začenja, zagovarjam postopnost, mislim, da bi bilo dobro, če bi najprej spremenili način izračunavanja temeljne obrestne mere, tako da bi vseboval pričakovano inflacijo. Če je tom trenutno 7,3-odstoten in napovedana inflacija za prihodnje leto 5-odstotna, bi se moral približevati petim odstotkom, znižale bi se aktivne in pasivne obrestne mere, v cene bi vračunali nižje stroške financiranja, vsi skupaj bi postali konkurenčnejši evropskemu in svetovnemu gospodarstvu. Naše obrestne mere so že sedaj konkurenčne, dokler se ne pogovarjamo o tomu. Če vračunamo 7,5-odstotno inflacijo, Nemci pa 1,5-odstotno, je to skoraj 60-odstotna razlika. Če bi jo torej odšteli, bi bile naše obrestne mere evropske. Doga je za nam krivica, kadar zaradi visokih obrestnih mer ljudje vpijejo, fuj banko."

"Čeprav je nekaj inflacije dobrodošle?"

"To je dejstvo. V vseh svetovnih ekonomijah bančni sistemi zajemajo inflacijske dobičke, z obrestmi na vplodna sredstva, na 'nočni' denar. Vendar, če se ne bodo znižale obrestne mere, ne bomo konkurenčni, to spiralo nekdo mora začeti. Med bankirji ni popolne enotnosti, razlikujejo se tudi pogledi monetarne oblasti in poslovnih bančnikov. Sedaj so obrestne mere na devizne hranilne vloge za dve do tri odstotne točke nižje od tolarjskih. Zakaj so tako visoke? Pri nas dobite na petletne vloge več kot dvanajst-odstotne obresti, v Nemčiji pet-odstotne obresti, v Evropi obrestne mere za privarčevani denar niso tako visoke, mi pa hočemo tja. Tudi to je naša konkurenčnost."

"Kaj lahko varčevalci pričakujejo po ukinitvi toma?"

"Mislim, da so lahko mirni. Obrestne mere bodo padale, vendar zmerno, tako kot inflacija, zato se kupna moč denarja ne bo spremenila."

"Brez toma bo računanje precej lažje?"

"Tako kot je bilo pred petnajsti-

mi leti, spet bomo imeli linearni izračun obresti."

"Glavnico bomo pomnožili z obrestno mero in delili s to?"

"To znamo izračunati vsi, stvari bodo spet normalne. Čeprav imamo konformni način že od leta 1987, je zaradi koronov in potenc še vedno v domeni strokovnih ljudi, za splošno javnost je pretežak."

"Kaj bo prinesel prehod na euro?"

"Nič posebnega, saj bomo praktično uvedli le še eno valuto."

"So ljudje prinesli v banko veliko deviz?"

"V zadnjih dveh mesecih petkrat več kot običajno. V prvih dneh januarja bo verjetno nekaj gneče, saj bodo ljudje želeli imeti v rokah euro."

"Jih imate zadosti?"

"Nekaj že. Težko je oceniti, koliko jih bodo ljudje želeli takoj imeti, saj gre za neobičajen, zgodovinski dogodek. Velik nesmisel bi bil, če nam tokrat ne bi verjeli, da jih lahko dobijo, če ne 3. januarja, pa nekaj dni kasneje. Edini razlog bo, da jih nismo mogli toliko pripeljati."

"Se pri zamenjavi mark odločajo predvsem za euro?"

"V glavnem. Nekaj previdnejših se je odločilo za švicarske franko. Sicer pa mirno pričakujejo spremembo, ki jo bodo napravili računalniki. Lahko si mislite, koliko operacij bodo naredili v najdaljši noči in v prvih dneh januarja. Morda bo prišlo tudi do kakšne napake, zavedamo se, da vsakogar prizadene, zato se za morebitne napake vnaprej opravičujemo, takoj jih bomo odpravili. Za banko je pri takšnih operacijah odstotek napak seveda zanemarljiv."

"Na nedavnem srečanju ste se imetnikom zlate kartice Activa opravičili, ker imajo ob sobotah ob enajstih včasih težave pri plačevanju s kartico?"

"Tokrat so zaradi množičnega nakupovanja linije preobremenjene. Trudimo se tudi, da ljudem v banki ne bi bilo treba čakati v vrsti. Pri upokojencih nismo najbolj uspešni, saj jih 80 odstotkov še vedno pride v banko prvi dan. Kdor želi biti dobro postrežen, naj tedaj ne pride v banko. Sicer pa ima vse več ljudi doma ali v službi računalnik in lahko si privoščijo Link."

"Koliko stane?"

"Že od 1. oktobra do konca letošnjega leta je zastoj, nakar bo stal 4.950 tolarjev. Mesečna uporabna znaša dvesto tolarjev in že pri prvih dveh položnicah je pokrita, saj pri Linku položnica stane 49,50 tolarja, če gre plačilo izven banke, znotraj je zastoj. Sicer plačilo s položnico stane več, tja do osemsto tolarjev."

"Koliko ljudi se je že odločilo za Link?"

"Približno 1.800, pričakujemo, da se jih bo še več, saj je zelo prijazna. Včasih sem ob sobotah hodil v banko v Lescah, sedaj mi ni več treba, le pozdravit jih še grem, saj imam doma Link."

"Se bo pri kartici Activa s spremembo lastništva Koprskanke kaj spremenilo?"

"Activo smo naredili skupaj z

drugimi bankami, naš delež je približno 10-odstoten. Licenčno pogodbo imamo, stvari so zavarovane, to je naš poslovni problem, ki ga moramo obvladati. Če se bo kaj zgodilo, obstajajo tudi druge možnosti. Včasih se kje zamenja kakšna tabla, življenje pa gre naprej."

"Spremembe se napovedujejo pri tekočih računih?"

"Zakon o plačilnem prometu bo prinesel zahtevo, da mora vsak imeti račun, prek katerega bo teklo celotno poslovanje. Če bo torej prejel plačo na hranilno knjižico, bo preknjižena na račun, šele nato jo bo denimo moč vezati itd. Skratka, ustvariti hočejo lijak, prek katerega bo teklo finančno poslovanje."

"Kdaj se bo to zgodilo?"

"Verjetno sredi prihodnjega leta. Upam, da bomo toliko pametni, da ne bo potrebno vsem zamenjati papirjev in številka računov. V strokovni javnosti so namreč pogledi različni. Mislim, da bi to vlogo lahko odigrali dopolnjeni tekoči računi, ki jih večina že ima. Vendar je nekaj 'revolucionarjev', ki bi radi vse od začetka, kar pomeni, da bi vsem zamenjali številke računov. To bi bil velik nacionalni strošek."

"V čem je smisel takšnega računa, so v ozadju davkarji?"

"Tudi. Država pripravlja zakon o obdavčevanju obrestnih mer, ki ga Evropa že ima. Vendar mislim, da ni potrebne revolucije, da bi to lahko rešili drugače. Vedno me jezijo preveč zapletene stvari. Tipičen primer je prenos plačilnega prometa, če bi takrat banke lahko kupile agencijo za plačilni

Da vam bo še naprej toplo pri srcu ...

promet, nam ne bi bilo potrebno toliko investirati."

"Koliko je že prenesenega?"

"Približno tretjina. Skrajni rok je 30. junija 2002, mnogi čakajo, zato bodo prihodnje leto na področju plačilnega prometa težave."

"Koliko zaposlenih ste prevzeli?"

"V javnost so prišle informacije, da Gorenjska banka noče urediti pogodbe, ki smo jo podpisali glede prevzema zaposlenih z Agencije za plačilni promet v Kranju. Obvezali smo se, da jih prevzamemo 101, razen v Trzinu, in s tem pridobimo pravico najema in odkupa poslovnih prostorov, uslužbenci pa pri prehodu ohranijo dosežene pravice. Vendar se je pokazalo, da jih toliko sploh ni, saj se je medtem njihovo število zmanjšalo, nekateri so pač poiskali zaposlitev drugod. V Kranju oziroma na Gorenjskem jih torej ni dovolj, zato nam jih skušajo poslati od drugod, iz Ljubljane, Grosuplje, Novega mesta, Murske Sobotice. Vendar s tem ne soglašamo, saj se tako nismo dogovorili, zato je to dvoličnost."

"Vse bolj vroče postaja lastništvo državnih bank, kako ocenjujete spremembe pri lastništvu Nove Ljubljanske banke?"

"Mislim, da je tako bolje kot prej, lahko bi bilo tudi drugače. Toda, ne želim razsojati, moja skrb je Gorenjska banka. Prepričan pa sem, da nacionalna ekonomija potrebuje infrastrukturo. Že res, da v poslu ni nacionalnih čustev, vendar ni res, da to nima nobene medsebojne zveze. Kajti če bi bilo to res, potem bi bilo vseeno, kakšen jezik govorimo, imamo državo ali ne, zakaj pa ne rečemo, da bomo imeli evropsko

vojsko?! Že v starih časih je veljalo, da je država obstajala, če je imel vladar svojo vojsko in denar, kovnico. Dobesedno tako sicer ni več, simbolika in merila pa so podobna. Saj sem za internacionalizacijo, globalizacijo, toda, na koncu koncev se moramo vprašati, kje bodo naši ljudje zaposleni. Ne strinjam se, da bodo imeli prav takšno delo. Kje bodo zaposleni visoko izobraženi ljudje, v Kranju, Ljubljani ali na Dunaju, v Bruslju in morda v Parizu? Kje na Gorenjskem pa lahko dobi službo sto ekonomistov? V banki, zavarovalnici in v večjih podjetjih, napravimo centrale zunaj Slovenije in ne bodo imeli dela. Kar strinjam se z nekaterimi tezami Nika Kavčiča. Naj povem, da nisva v sorodu, slučajno se enako piševa."

"Ste pričakovali tako buren odmev na zamisli o prodaji bank tuje?"

"Sem, žal je prepozno. Večkrat pravim, da je denar intimna stvar in da ima nacionalno komponento. Ko je leta 1990 razpadla Jugoslavija, je bila kriza z devizami, ne s tolarji. Rekli boste, da zato, ker tolarje tiskamo sami. Pa ni tako. Ljudje so nagnosko čutili, za devize je nastala panika, v tolar so zaupali. Tudi danes je zgrajeno zaupanje v tolar. Ljudje so se v zadnjih petnajstih letih zelo usposobili za gospodinjstvo ekonomijo, ki je najbolj zdrava. Logika je preprosta, ljudje čutijo, kaj je dobro. Saj nisem proti tujim bankam, toda, kar naprej hodimo prepisovat v Evropo. Saj znamo več, veliko lahko naredimo sami, pridni ljudje smo."

"Malo več samozavesti, torej?"

"Seveda."

• Marija Volčjak

Elektro Gorenjska

javno podjetje za distribucijo električne energije, d.d.

Kranj, Ul. Mirka Vadnova 3a

DOBAVA ELEKTRIČNE ENERGIJE V LETU 2002

Odpiranje trga z električno energijo prinaša možnost, da se vsak upravičen odjemalec s priključno močjo nad 41 kW lahko odloča o različnih dobaviteljih, ki že naslavljajo ponudbe za prodajo električne energije potencialnim kupcem.

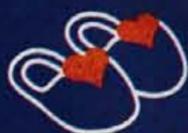
Elektro Gorenjska, d.d., Kranj želi ostati vsem upravičenim odjemalcem tudi v prihodnje konkurenčni partner pri oskrbi z zanesljivo in kakovostno električno energijo. Kot dolgoletnemu odjemalcu smo vam poslali Pogodbo za oskrbo z električno energijo od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2002, ki upošteva Vašo napoved nakupa oziroma upošteva Vaše enoletne dosežene vrednosti za energijo in moč. Prepričani smo, da vam ponujamo električno energijo pod najugodnejšimi pogoji glede na trenutne razmere na trgu, brez dodatnih tveganj v primeru nepredvidenih odstopanj porabe električne energije. V podjetju Elektro Gorenjska, d.d., vam bomo zaračunavali le dejansko porabljeno količino električne energije ter poskrbeli za varno dobavo brez rizikov, saj smo z bilateralnimi pogodbami pri proizvajalcih že zagotovili konkurenčen in zanesljiv nakup električne energije v letu 2002.

Želimo vas obvestiti, da smo usmerjeni k vašim potrebam in željam, kjer smo vam na voljo za partnerski odnos in svetovanje pri optimiranju odjema od načrtovanja do analiziranja dobave in optimiranja cene. Informirali vas bomo o gibanjih in značilnostih porabe in vam strokovno svetovali pri zniževanju stroškov in racionalni rabi električne energije.

Na enem mestu vam bomo nudili celovito marketinško ponudbo od prodaje električne energije in kompleksnih storitev od projektiranja, inženiringa, novogradenj, telekomunikacij do informacijskih procesov. Energetski trg je za nas nov izziv, skušali bomo opravičiti vaše dosedanje zaupanje v obojestransko zadovoljstvo.

Poslovnim partnerjem, sedanjim in bodočim odjemalcem električne energije želimo srečno in uspešno novo leto 2002.

ELEKTRO GORENJSKA, d.d.

... in vas ne bo zeblo v noge.

EKSTRA LAHKO KURILNO OLJE

Naročila 24 ur na brezplačni telefonski številki **080 22 66**

PETROL

Planika leto zaključuje brez izgube

58 zaposlenih je prejelo evropske računalniške certifikate, v računalniško opismenjevanje je vključenih 150 zaposlenih, v različne oblike izobraževanja 590.

Kranj - Kranjska tovarna obutve Planika po milijardnih izgubah v zadnjih letih zaključuje letošnje poslovno leto brez izgube. Poleg tega je Planika povsem drugačna kot pred tremi leti, 58 zaposlenih je v petek, 21. decembra, prejelo mednarodne certifikate računalniške pismenosti, kar je dober primer usmerjenosti v pridobivanje novih znanj. Predsednik uprave Milan Bajželj, ki je vodenje Planike prevzel pred dvema letoma in štirimi meseci, pravi, da so veliko dosegli, vendar se šele sedaj začneja odločilni čas za novo, stabilno Planiko, ki bo dolgoročno poslovala z dobičkom.

"Kakšen je letošnji poslovni rezultat?"

"Planika bo letošnje leto zaključila brez izgube. Še leta 1998 je znašala 2,5 milijarde tolarjev, leta 1999 je padla na 1,35 milijarde tolarjev in lani na 480 milijonov tolarjev. To se je zgodilo zaradi povečanja obsega proizvodnje, ki je polovico večji kot pred dobrimi dvema leti, letošnja realizacija znaša 11 milijard tolarjev. Še vedno je 1.210 zaposlenih, letos in lani skoraj nismo zmanjšali števila zaposlenih. Zmanjševanje izgube predstavlja stomilijonske spremembe v rezultatu, spremembe so vse težje, poslovne operacije morajo biti vedno bolj profesionalne, natančne in pravilne."

"Bitka za preživetje Planike je dobljena?"

"Doselej je bilo zagotovljeno samo, da Planike ni bilo treba zapreti. Sedaj gre za vprašanje, kakšna bo v prihodnje. Pri sedanjem obsegu poslovanja nekaj časa lahko dela brez izgube. Ustvarjati dobiček, to pa je povsem druga, veliko bolj zahtevna pesem."

"Kaj je ključnega pomena za novo Planiko?"

"Usposobljeni kadri, programska preobrazba, enotno in profesionalno vodenje programov, tržno pozicioniranje (za razliko od proizvodnega), aktiviranje Planikinih bogastev za njen razvoj in izgradnja stebrov bodoče Planike, torej njena trgovinska, proizvodna in programska tržna umestitev."

"Kar 58 zaposlenih je prejelo evropske računalniške certifikate?"

"V pridobitev mednarodnih računalniških certifikatov je vključenih 150 zaposlenih, kar je za Slovenijo izjemna stvar. Še pred dvema letoma v naši največji tovarni v Turnišču, kjer je 550 zaposlenih, ni bilo niti enega računalnika. V različne oblike izobraževanja je vključenih 590 ljudi, ki tretjino stroškov pokrijejo sami, vsak mesec pri plači, po pet tisočakov zanesljivo prispeva vsak. K novi kulturi, ki prežema delovni kolektiv, prispeva uvajanje standardov kakovosti in okoljskih standardov, ki gre h koncu, začinjamo pa s projektom dvajsetih ključev. Zelo pomembno je usposabljanje ljudi za mednarodno poslovanje, saj je bila Planika doslej dobesedno zabita v svojo proizvodnjo in trgovino v Sloveniji, drugod so zaslužili drugi. Planiko danes sestavlja dvanajst družb v sedmih državah, zato je potrebna nova kultura, njena osrednja značilnost je procesno in projektno vodenje in delo. Nova je tudi vodilna ekipa, samo eden je še iz pred treh let, kar kaže, kako težki so bili problemi, koliko sprememb je bilo potrebnih, na nekaterih položajih so se zamenjali dvakrat, trikrat. Sedaj so vsi mlajši od mene, z veliko znanja, to je direktorska ekipa za bodočnost."

"Planika se je vključila v slovensko hišo mode v Beogradu, kakšna je tam prodaja?"

"Dobra. Združenih je enajst najboljših slovenskih blagovnih znakov, na najboljši lokaciji. Vsaka blagovna znamka je pomembna, že samo pomen slovenskih je velik. Takšne blagovnice nameravamo odpreti še v drugih srbskih mestih."

"Čevljarstva industrija seli proizvodnjo na jug, Planika tudi?"

"Približno 30 odstotkov proizvodnje že teče na tujem, v Bosni in Jugoslaviji."

"Kako daleč je prodaja proizvodnih prostorov v Kranju?"

"Vse opcije so še odprte. Posamezne dele smo že prodali, v katero smer se bo nagnila namembnost teh površin, pa je še odprto."

jamo višje ravni sodelovanja, temu lahko rečemo poslovne kooperacije. Na vseh področjih, ne samo na proizvodnem, temveč tudi na prodajnem, razvojnem, nabavnem, finančnem. Takšen primer je Uvex, razvijamo zaščitno in delovno obutev, prodajamo celotno zaščitno opremo, v okviru blagovne znamke Uvex, hkrati pa za zaščitno opremo razvijamo lastno blagovno znamko Planka Protect. Drugi pogoj pa je, da na trgih dosežeš tolikšne prodajne količine, ki opravičujejo vlaganja v lastno blagovno znamko. Komparativne prednosti imamo na južnih in vzhodnih trgih."

"Kje prodaja narašča najhitreje?"

"Na jugoslovanskem trgu, ki je najbolj propulziven."

"Ste dobili nazaj prodajalne?"

"Pred dnevi spet dve. Lastništva sicer formalno ne moreš urediti, kjer se sporazumeš, lahko delaš. V ZRJ se zavedajo, da bodo trgovine nekoč morali vrtniti in dobili smo jih že deset od šestintridesetih."

"Planika se je vključila v slovensko hišo mode v Beogradu, kakšna je tam prodaja?"

"Dobra. Združenih je enajst najboljših slovenskih blagovnih znakov, na najboljši lokaciji. Vsaka blagovna znamka je pomembna, že samo pomen slovenskih je velik. Takšne blagovnice nameravamo odpreti še v drugih srbskih mestih."

"Čevljarstva industrija seli proizvodnjo na jug, Planika tudi?"

"Približno 30 odstotkov proizvodnje že teče na tujem, v Bosni in Jugoslaviji."

"Kako daleč je prodaja proizvodnih prostorov v Kranju?"

"Vse opcije so še odprte. Posamezne dele smo že prodali, v katero smer se bo nagnila namembnost teh površin, pa je še odprto."

V Planiki so mednarodno priznane certifikate računalniške pismenosti minuli petek podelili 58 zaposlenim. Planika je eno prvih slovenskih podjetij, ki je uvedlo obširno računalniško usposabljanje zaposlenih po priznanem programu ECDL.

Pomembno je, da je sedaj zaključen urbanistični postopek, ki na tej lokaciji omogoča več dejavnosti, ne samo proizvodnjo."

"Se pojavljajo zanimivi kupci?"

"Pojavljajo se predvsem v smeri trgovine, špedicijske dejavnosti, tudi proizvodnje. Še vedno obstaja možnost, da jih kupi sao eden."

"Nekaj prostorov ste prodali?"

"Ena proizvodnja že teče, pripravljamo se na proizvodnjo elektroinstalacijskega materiala. Vendar še niso zasedene površine, ki odločajo, kakšna bo usmeritev za celotno lokacijo."

"Koliko površin zaseda proizvodnja Planike?"

"Vseh površin je 32 tisoč kvadratnih metrov. Poleg osrednjega

poslojja uporabljamo le še dolgo hišo ob cesti, do konca februarja jo bomo izpraznili in tako uporabljali samo eno poslojje, ki ima 15 tisoč kvadratnih metrov površin."

"Planika je torej bogata?"

"Za svoje prestrukturiranje ima dovolj. Sedaj prihaja pravi čas za prodajo prostorov."

"Sodelujete s Pekom in Alpino?"

"V nekaterih točkah sodelovanje poteka na najboljši možni način. Najpomembnejše je na prodajnem področju, skupen prodajni center smo odprli v ljubljanskem BTC-ju. Z Alpino smo skupaj že v večih prodajnih centrih, drug poleg drugega, tudi s Pekom sodelujemo možnosti sodelovanja in

ni izključeno, da se ne bo intenziviralo. Pričakujemo, da bo prodajno in programsko sodelovanje potegnito za sabo še druge oblike sodelovanja."

"Državi še ni uspelo prodati Peka, tudi v Planiki ima večinski delež?"

"Država ima v Planiki 57-odstotni delež, prodala ga bo prihodnje leto."

"Kakšno bo zanimanje za nakup Planike?"

"Težko je pričakovati veliko konkurenco, kupce zanima resen dobiček."

"Kdaj ga bo Planika imela?"

"V treh do štirih letih, če se bo vse dobro izteklo."

• Marija Volčjak

Da bi v času, ki prihaja prisluhnilo dobri besedi in poiskali trenutek za mnogo lepih želja.

HTC Larix

Kranjska Gora

Savna center

finske savne
turška savna
infrardeča savna
ohlajevalni bazen

Vita center

masaža (klasična, reflektivna, kitajska TU-INA)
presoterapija
magnetna terapija
pedikura
solarij

Aqua Larix

400 m² vodnih površin
otroški bazen
hidrozračne masaže
gejzirji
whirlpooli

2 Srečno
2002

Novo - drsališče za hotelom Larix

Ne o krmi, ampak o krmilih

Predlagani zakon o živinoreji je za rejce dokaj sprejemljiv, zakon o krmi pa ne.

Kranj - Svet kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je na seji prejšnji petek obravnaval predlog zakonov o živinoreji in o krmi, stališča zbornice do uvedbe kvot za glavne kmetijske pridelke in problematiko številčenja živali, seznanil pa se je tudi z informacijo o delovanju zbornice, o plačani članarini za lani ter o problematiki klavnice na Gorenjskem.

Kot je bilo slišati na seji, je predlagani zakon o živinoreji, ki ga je na zadnji seji pred božičnimi prazniki potrdila tudi vlada, po številnih usklajevanjih dokaj sprejemljiv za živinorejce in tudi za obravnavo v državnem zboru. Tega pa ni mogoče trditi za zakon o krmi, za katerega so na seji sveta ugotavljali, da je narejen bolj po "okusu" veterinarske stroke in da vsebuje veliko rešitev, ki za rejce niso sprejemljive. Svet je zato

podprl pripombe zborničnega strokovnega odbora za govedorejo ter za meso in mleko (teh je kar dvaindvajset), še posebej pa zahtevi, da je treba pripraviti zakon o krmilih in ne krmi in da naj država zbor sprejme po rednem postopku. Ko je svet obravnaval stališča zbornice do slovenskih izhodišč za pogajanja o kvotah, je zahteval, da pri teh pogajanjih sodelujejo tudi rejci. Na državni ravni naj čimprej pripravijo merila za

razdeljevanje nacionalnih kvot med kmetijsko gospodarstvo, pri tem pa je bilo mnenje sveta, da z brezplačno pridobljenimi kvotami ne bi smeli dopustiti trgovanja med kmetijami. Kar zadeva bolezen BSE, so člani sveta ugotavljali, da so se razmere po odkritju prvega primera te bolezni v Sloveniji že dokaj umirile, zbornica pa je tudi predlagala vladi, da bi z višjimi izvoznimi spodbudami pospešila izvoz govejega mesa in oblikovanje normalnih odkupnih cen. Veliko problemov pri označevanju in registraciji živali izhaja iz premajhnega sodelovanja med službo za identifikacijo in registracijo (SIR) pri ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehra-

no in terensko službo, je dejal mag. Peter Kunstelj, vodja oddelka za živinorejo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, in dodal, da nekateri manjši rejci še vedno nimajo niti identifikacijske številke kmetije niti ne vedo, da morajo biti živali označene in registrirane. Ko so svetniki obravnavali informacijo o delovanju kmetijsko gozdarske zbornice, je član sveta

KGZS Jožef Čadež dejal, da razpoloženje med kmeti ni dobro, odkar se je razvedelo, da predsedniku zbornice Petru Vrisku številne funkcije "navržejo" tudi velik zaslužek. Območni svet o tem ni zavzel nobenega stališča, v razpravi pa je bilo med drugim slišati, da je kmetijskih problemov preveč, da bi se ukvarjali še z njegovimi prejemki. In kako je s plačilom zbor-

ničnega prispevka za lani? Po podatkih zbornice za vso Slovenijo ga je do 5. decembra plačalo nekaj manj kot 62 odstotkov članov. Na Gorenjskem je ta delež malo višji, 63-odstotni, pri tem pa so razlike tudi med izpostavami. V škofjeloški ga je plačalo 58 odstotkov članov, v kranjski 63, radovljški 64, trškiški 66 in v jeseniški 71 odstotkov. • **Cveto Zaplotnik**

V prihodnje bo možno sekati več

Bled - V Zavodu za gozdove Slovenije in v njegovih območnih enotah so že začeli s pripravo gozdnogospodarskih načrtov za naslednje desetletno obdobje.

Osnutek načrta za blejsko gozdnogospodarsko območje, ki obsega gozdove v občinah Radovljica, Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Jesenice in Žirovnica, je bil dva tedna (od 8. do 22. decembra) javno razgrnjen na sedežu območne enote zavoda na Bledu, v četrtek pa je bila tudi javna obravnava in po njej novinarska konferenca, na kateri sta vodja območne enote **Andrej Avsenek** in novi vodja oddelka za gozdnogospodarske načrtovanje **Andrej Gartner** predstavila glavne značilnosti novega načrta. Kot sta povedala, se je delež zasebnih gozdov v zadnjih desetih letih zaradi denacionalizacije povečal s 45 na 54 odstotkov, v prihodnje pa se bo še

okrepil, saj vsi postopki niso končani. Površina povprečne gozdne posesti se je še zmanjšala, to pa vse bolj otežuje gospodarjenje z gozdovi. Varovalnih gozdov je kar tretjina, ostali gozdovi pa so tudi gospodarsko zelo pomembni. Lesna zaloga se je povečala, prirastek je le malo večji kot pred desetimi leti, v naslednjem desetletju pa bo možno posekati osem odstotkov več drevja kot v obdobju 1991 - 2000, ko so sicer lastniki posekali le tri četrte dele količine drevja. Kar 45 odstotkov je bilo sanitarne sečnje, po tem je blejsko gozdnogospodarsko območje na prvem mestu v Sloveniji, pereča problema pa sta tudi preveč številčna divjad in paša v

gozdu. Zdravstveno stanje gozdov je nekoliko boljše od državnega povprečja, vendar se poslabšuje.

Poleg načrta za celotno blejsko območje je bil od 8. do 22. decembra javno razgrnjen tudi osnutek načrta za gozdnogospodarsko enoto Radovljica - desni breg Save. Enota obsega 5.807 hektarjev gozdov, od tega je skoraj 90 odstotkov zasebnih. Povprečna posest se je v zadnjih desetih letih celo nekoliko zmanjšala. Lesna zaloga se je zmeroma povečala, letni prirastek je malo upadel. Lastniki so sekali manj, kot bi lahko. V zasebnih gozdovih so načrtovani poseki izpolnili 74-odstotno, v državnih pa 90-odstotno. Mlajši sestoji so slabo negovani, vlaganj v izgradnjo gozdnih prometnic skorajda ni.

• **Cveto Zaplotnik**

Kmetje desetič pri Marinški

Na Štefanovo je bilo v Marinškovi pivnici v Naklem že deseto srečanje kmetov iz občin Kranj, Naklo, Preddvor in Jezersko. Kmetijskega ministra ni bilo, prišel pa je pravosodni.

Naklo - Srečanje je postalo tradicionalno. Zadnja leta se ga udeležuje blizu 200 kmetov in kmetov in po razpoloženju sodeče se bodo druženi na Štefanovo v Marinškovi pivnici nadaljevala. Inž. Viktor Frelj, direktor Kmetijske zadruge Naklo, je povedal, da

imajo največ zaslug za začetek in obdržanje teh srečanj sedanji župan občine Naklo Ivan Štular in, kot smo kasneje zvedeli, še Marija Kokalj in direktor naklanske zadruge. "To je naš dan," je povedal župan občine Naklo Ivan Štular in napovedal, da ga bodo ohr-

Župan Ivan Štular, pobudnik srečanj kmetov. Foto: Aljoša Korenčan

njali še naprej. Žal so bolezen in druge obveznosti preprečile udeležbo kranjskemu, preddvorskemu in jezerskemu županu, kmetijskemu ministru mag. Francu Butu in predsedniku Kmetijsko gozdarske zbornice Petru Vrisku. Mag. **Ivan Bizjak**, minister za pravosodje, je v nagovoru spomnil udeležence, da bo čas, ki prihaja, za kmetijstvo zelo pomemben. Pogajanja z Evropsko unijo bodo prišla v zaključno fazo. Šlo bo za trda pogajanja, je povedal Ivan Bizjak, vendar upamo na izid, ki bodo ugodni za razvoj in obstoj kmetijstva v Sloveniji. Pomembno je, da bodo prišli do izraza resnični interesi kmetov in da bo Slovenija dosegla v pogajanjih vse, kar se doseči da. Ne moremo si pa delati utvar, da bomo spremenili pravila igre pogajanj. **Inž. Jurij Kumer**, direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj, je dejal, da je bilo leto 2001 za zbornico pomembno. Zbornico smo organizirali tudi na regionalni ravni, je povedal inž. Kumer. Letos so pred zbornico nove naloge. Vključila se bo v sestavljanje regionalnih razvojnih programov, v katerih mora dobiti kmetijstvo ustrezno mesto. Kmetice in kmete sta v imenu gostov nagovorila še mag. **Marjan Pogačnik**, ravnatelj Srednje biotehnične šole Kranj, in **Marjan Roblek**, direktor Kmetijske in gozdarske zadruge Sloga Kranj. V imenu kmetov se je oglašil **Janez Eržen**. Zaradi bojzani, da se bodo minister But in sodelavci premehko pogajali z Evropsko unijo, naj v pogajanja vključijo tudi kmete. Tako morebitna krivda za manj uspešna pogajanja ne bo padla le na ministra in sodelavce, je svetoval. • **Jože Košnjek**

Štefan požegnal konje

Blagoslovitev konj v Naklem. Foto: Aljoša Korenčan

Kranj - Tudi letos je bilo v številnih gorenjskih krajih tradicionalno Štefanovo žegnanje konj. V nekaterih krajih, na primer v okolici Komende ali v Kupljeniku, ima blagoslovitev ali žegnanje konj že dolgoletno tradicijo. Še posebno zadnja leta, ko se je reja konj razširila, so tudi "konjska žegnanja" vedno bolj množična.

Štefan je imel in ima v življenju Slovencev velik pomen, ne le zaradi tega, ker ga katoliška Cerkev šteje za prvega mučenca, ampak tudi zaradi drugih značilnosti. Štefanovo je za Slovence "drugi božični dan", ko so si voščili praznike in se obiskovali. Na Božič je bilo treba biti doma. Na Štefanovo so blagoslovljali vodo in sol, od nekdanj pa tudi konje. Za patrona so ga izbrali vsi, ki imajo opravka s konji, pa sodarji, zidarji, kamnoseki, tkalci in tesarji. Od kdaj je Štefan povezan s konji, ni natančno znano. Narodopisci domnevajo, kot piše Silvester Čuk, je postal zavetnik, ko je stopil pri naših prednikih na mesto boga Velesa. • **J.K.**

Veliko predavanj in tečajev

Redno izobraževanje in pridobivanje koristnih informacij je pomembno za uspešno gospodarjenje na kmetijah.

Kranj - V Oddelku za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj so pripravili program strokovnega izobraževanja gorenjskih kmetovalcev, kmečkih žena in podeželske mladine za obdobje do novembra prihodnje leto.

Kot navaja vodja oddelka **Stane Rupnik**, je program nastal na osnovi potreb uporabnikov in problemov, ki so jih zaznali kmetijska svetovalna služba in druge strokovne službe v kmetijsko gozdarskem zavodu, občinah, upravnih enotah in kmetijskih združenjih. Ob pomoči regijske specialistične službe so ga pripravili lokalni kmetijski svetovalci, v uresničevanje pa bodo poleg strokovnjakov kmetijske svetovalne službe vključevali tudi zunanje sodelavce oz. specialiste. Izvedli ga bodo ob sodelovanju in s pomočjo občin, kmetijskih združenj, srednje biotehniške šole, krajevnih skupnosti in drugih ustanov, pričakujejo pa tudi dober odziv kmetovalcev, kmečkih žena, podeželske mladine in drugih, ki jim namenajo številna predavanja, tečaje in druge oblike izobraževanja. Razpored bodo sprosti objavljali v časopisih in na radiu, na plakatih in z obvestili, za delo v interesnih skupinah pa bodo pošiljali tudi osebna vabila. Na strokovnih predavanjih, ki jih pripravljajo za kmetovalce, bodo pomembne teme uveljavljanje državnih in občinskih denarnih podpor, problemi pri številčenju živali, varnost pri delu na kmetijah, obnova travne ruše, gnojenje kmetijskih zemljišč s poudarkom na varova-

nju okolja, klanje ovc in jagnjet, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pojatve in porodništvo pri kravah in dopolnilne dejavnosti na kmetijah. Pri delu v interesnih skupinah bodo med drugim izpopolnjevali znanje o paši in pašnih redih, kmetijski zakonodaji, gnojilnih načrtih, novostih pri gradnji hlevov, reji konj, davku na dodano vrednost, knjigovodstvu na kmeti-

jah, krmiljenju in higienskem pridobivanju mleka, zakolu in pripravi mesa drobnice za tržno prodajo, gospodarjenju na planinah, vlogi čebela pri opravevanju sadja, obnovi travniških sadovnjakov, integrirani pridelavi zelenjave, postopku nakupa, prodaje in najema kmetijskih zemljišč in gozdov, pravilni uporabi zaščitnih sredstev in rejskih rezultatih v prašičereji. Pomembna letošnja naloga bo tudi sodelovanje pri razstavi govedi, ki bo marca na kmetijsko gozdarskem sejmu v Kranju.

• **Cveto Zaplotnik**

Zakon o živinoreji

Ljubljana - Vlada je na predlog ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sprejela zakon o živinoreji in ga poslala v obravnavo državnemu zboru po hitrem postopku. Namen zakona je urediti živinorejo zaradi prireje kakovostnih živalskih proizvodov, ohranjanja kmetijskih površin v njihovi funkciji, ohranjanja krajine in posebnosti, sprejemanje posebnih ukrepov in materialnih spodbud, ohranjanja biotske raznovrstnosti v živinoreji in genske banke domačih živali ter zagotavljanje nemotene reje.

Zakon določa cilje živinoreje, pogoje, način reje ter nemoteno rejo, ureja konvencionalno in sonaravno živinorejo ter krmno bazo, rejske programe, spreminjanje in ohranjanje lastnosti domačih živali, prenos selekcijskih dosežkov v rejo, ohranjanje genetske variabilnosti, genetske rezerve in avtohtone pasme, strokovne naloge in službe na področju živinoreje in genske banke v živinoreji, organizacije v živinoreji, izobraževalno in raziskovalno delo na področju živinoreje, promet in trg v plemenskim materialom, načine zagotavljanja sredstev za uresničevanje tega zakona ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

Določa, na katere vrste domačih živali se zakon nanaša in da za rejo drugih vrst domačih živali,

kot so na primer psi, pasemske male živali, noji in drugo, kadar se redijo za gospodarski namen ali druge namene (socialni, delovni, za tekmovanja, razstave...), ter prosto živeče živali, predpiše pogoje v skladu s tem zakonom ministrstva.

Zakon opredeljuje predvsem naslednje cilje živinoreje: izboljševanje oziroma ohranjanje lastnosti domačih živali ob upoštevanju njihove vitalnosti; ohranjanje raznolikosti genomov in avtohtonih pasem; ohranjanje kmetijskih zemljišč v njihovi rabi oziroma namembnosti; zadostna prireja kakovostnih živalskih proizvodov; varovanje dobrega počutja domačih živali; zagotavljanje za vrsto značilne prehrane in krmiljenja, itd.

Temeljni cilj zakona je prilagoditev slovenske zakonodaje s področja živinoreje zakonodaji EU in razmeram Skupne kmetijske politike EU. Zakon daje sistemsko podlago za dolgoročno načrtovanje in razvoj živinoreje ter učinkovito in celovito izvajanje strokovnega dela v živinoreji. Zakon temelji na načelih skladnosti, nevtalnosti in enakopravnosti ukrepov, tako da je zagotovljena enakopravnost upravičencev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje pri uveljavljanju storitev javne službe v živinoreji.

OBČINA JESENICE
Oddelek za družbene dejavnosti in splošne zadeve
 C. m. Tita 78, 4270 Jesenice
 tel.: (04) 5869-239

Obveščamo vas, da so naslednji javni razpisi objavljeni v Jeseniških občinskih novicah in na spletnih straneh Občine Jesenice www.jesenice.si. Javni razpis zbiranja predlogov preventivnih projektov in projektov ter programov humanitarnih organizacij, ki jih bo v letu 2002 sofinancirala Občina Jesenice.

Javni razpis za sofinanciranje raziskovalnih nalog in projektov na področju izobraževanja v občini Jesenice za leto 2002.

Javni razpis zbiranja predlogov ljubiteljskih kulturnih društev in kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2002 financirala in sofinancirala Občina Jesenice. Podrobnejše informacije dobite na Občini Jesenice, soba 41 oz. na telefonski številki 5869-239.

Agroizbira

Slavko Prosen, s.p., Smladniska
 cesta 17, 4000 Kranj,
 Tel.: 04/23 26 870,
 tel./faks: 04/23 24 802

Akumulatorji:
Vesna 10 % gotovinski dveletna garancija
Topla popust servis
Bosch
NOVO: brezplačni prevzem dotrajanih akumulatorjev

HALO - HALO GORENJSKI GLAS TEL.: 04/201-42-00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Zoisovi 1 v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrta do 13.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

GLASOV KAŽIPOT →

decembra, do vključno 2. januarja 2002, razen četrta in petka, 27. in 28. decembra 2001.

Prireditve →

Čeniš 10 polnih penzionov in kopanje. Prijave sprejemajo po tel.: 041/626-154, 031/460-297 ter 04/204-55-23.

Koncerti →

Božično-novoletni koncert

Voglje - Jutri, v soboto, se bo ob 16. uri v dvorani doma vaščanov v Vogljah začel tradicionalni božično-novoletni koncert. Nastopili bodo: učenci Osnovne šole Voklo, Vokalna skupina bratov in sester Šter in Oktet Voglje.

Novoletna budnica

Šenčur - Mešani pevski zbor iz Šenčurja organizira že tradicionalno novoletno budnico, ki bo 2. januarja ob 17. uri v centru Šenčurja. Nastopila bo tudi kranjska godba. Povorka bo iz centra krenila proti Srednji vasi.

Predstave →

Seks, laži in štrudi

Domžale - V Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah si 28. ali 29. decembra lahko ogledate predstavo Seks, laži in štrudi v izvedbi novoustanovljenega gledališča ZaresZahec Teater.

Predstava Kraljevi smetanovi kolački odpade!

Železniki - KUD France Koblar Železniki obvešča, da zaradi smrti predstava pravilne igre Kraljevi smetanovi kolački, ki naj bi bila danes, v petek, 28. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu Železniki, odpade.

Cesarjeva nova podoba

Tržič - V dvorani kina Tržič se bo jutri, v soboto, ob 10. uri začel film Walta Disneyja Cesarjeva nova podoba.

Olga Grad vs Juanna Regina

Kranj - Danes, v petek, se bo ob 21. uri v Prešernovem gledališču začela predstava Olga Grad vs Juanna Regina. Nastopili bodo: Olga Grad, Gaber Kristjan Trseglav in Barbara Pia Jenič Hernandez.

Znati umreti

Bohinjska Bistrica - Gledališče Bohinjska Bistrica vabi na tretjo premiero v letošnji sezoni. Jutri, v soboto, bo ob 21. uri v kulturnem domu Joža Ažmana premiera monodrame splitskega avtorja Znati umreti s podnaslovom Gledališka beseda o ljudeh in podganah. Igral bo Niko Kranjc Kus v režiji Katarine Košnik.

V Ljudskem domu

Kranjska Gora - KPD Josip Lavtizar Kranjska Gora vabi jutri, v soboto, ob 19. uri v Ljudski dom v Kranjski Gori, kjer bodo člani KUD Podlipa - Smrečje odigrali komedijo Trilogija posebnih. V nedeljo, 30. decembra, pa si ob 19. uri lahko ogledate predstavo Ti moški v izvedbi KUDA Teater za vse Jesenice.

Žogica Marogica

Tržič - Svet KS Bistrica pri Tržiču prireja za otroke iz krajevne skupnosti novoletno obdarovanje in ogled otroške igrice Žogica Marogica. Vabljeni v dvorano Gasilskega doma v Ročevnici v nedeljo, 30. decembra, ob 16. uri.

Veselo po domače

Bled - Folklorna skupina Bled organizira jutri, v soboto, ob 20. uri v Festivalni dvorani na Bledu prireditev Veselo po domače. Nastopili bodo: Alfi Nipič, ansambel Tornado, ansambel Cvet, ansambel Zarja, Franc Ankerst, humorista Iča in Matevž, povezovalac programa Franci Ceme, odrasla folklorna skupina Bled in otroška folklorna skupina Bled - Gorje. Vstopnice lahko kupite v Turističnem društvu na Bledu ali pri Mateji, tel.: 031 656 384.

Pohod na Blegoš

Gorenja vas - Planinsko društvo Gorenja vas organizira tradicionalni novoletni pohod na Blegoš, ki bo 2. januarja. Štart pohoda bo pri podjetju Marmor na Hotavljah ob 8. uri. Pohod bo trajal 3 ure, obvezna pa je primerna planinska oprema. Vpisno mesto in žigosanje je pri Jezgorku v Čabračah, kjer se boste lahko okrepčali s toplim čajem.

Pohod na Kum

Jesenice - Planinsko društvo Jesenice vabi v sredo, 2. januarja, na tradicionalni novoletni pohod na Kum (1211 m). Odhod bo z Jesenic z vlakom ob 5.25 uri, zbor vseh pohodnikov pa bo ob 5.15 uri na železniški postaji na Jesenicah. Vozovnico lahko kupi vsak sam. Skupne hoje bo približno za tri ure, pohod bo lahek, seveda pa bo treba upoštevati zimске razmere.

Na Šmarjetno goro

Kranj - Društvo upokojencev Kranj organizira tradicionalni pohod na Šmarjetno goro, ki bo v četrtek, 3. januarja 2002. Odhod bo ob 9. uri s kranjske avtobusne postaje. Če na dan pohoda ne bo preveč snega, boste šli po južni strani na vrh Šmarjetne gore, sicer pa po cesti. Obe poti sta primerni za vse pohodnike. Predhodne prijave v društveni pisarni niso potrebne.

Obvestila →

Drsanje za Larixom

Kranjska Gora - Dreališč za hotelom Larix je odprto vsak dan od 10. do 22. ure.

Osvetljeni Peričnik

Turistično društvo Dovje Mojstrana obvešča, da je slap Peričnik tudi letos osvetljen, in sicer od 25. decembra do 6. januarja, vsak dan od 17. do 19. ure.

Ples in glasba

Britof pri Kranju - V Gasilskem domu v Britofu pri Kranju se začnejo novi plesni tečaj za mladino, odrasle, posamezne pare in organizirane skupine. Skupine so manjše, zato je vzdušje prijetno. Vabijo tudi v tečaj kitar za vse starosti. Informacije lahko dobite po tel.: 041/820 485 ali osebno ob sredah od 18. do 20. ure.

Planinske postojanke

Tržič - Planinsko društvo Tržič obvešča vse obiskovalce gora, da so postojanke na Kofcah, Dobri in pod Storžičem odprte vse dni v času praznikov. Od doma pod Storžičem je urejena sanjska proga.

Kranj - Planinsko društvo Kranj obvešča obiskovalce planinskega doma na Kališču, da je odprt od sobote, 22.

Izleti →

Letovanje v Istri

Kranj - Upokojenci in njihovi svojci, od 11. do 21. februarja vabljene na počitnikovanje v Zdravilišče Istarske terme. Zdravilišče je priporočljivo predvsem za revmatike, ljudi z bolečinami v hrbtenici, s problemi dihal ali s kožnimi obolenji. V izredno nizko ceno je vklju-

VOZNIŠKI IZPIT PREDAVANJA IZ TEORIJE

B&B KRANJ, tel. 202-55-22, 7. januarja, ob 9.00 in 18.00 uri
B&B RADOVLJICA, tel. 530-0-530, 7. januarja ob 18.00 uri
B&B JESENICE, tel. 583-64-00, 7. januarja ob 18.00 uri
B&B ŠK. LOKA, tel. 515-70-00, 7. januarja in 21. januarja ob 9.00 in ob 16.00 uri

ROZMAN BUS

Rozman Janez, s.p.

HOKO - kombi prevozi

Hočevar Stanislav, s.p.
Tel.: 04/5963-876
Tel.: 04/5957-757

PREVOZI IN TURIZEM PEČELIN PAVEL, s.p.

Tel.: 04/5106400
GSM: 041/646132

AVTO SOLA ing. Humar

A, B, C, E, H

NOVO! NOVO! NOVO!

Kategorija: C in E (tovorno vozilo s prikolico) na sodobnem tovornem vozilu mercedes 814. Informacije: 04/20-21-222 Kranj, Kidričeva c. 6 in 041/ 541 501.
KONKURENČNE CENE IN MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA

GORENJSKI SEJEM REKREACIJSKO DRSANJE

tel.: 202-16-34

BLED

Infrastruktura Bled, d.o.o.
Rečiška cesta 02, 4260 Bled

Drsališče obratuje ob sobotah in nedeljah od 15.30 do 17.00 ure

Rekreacijsko drsanje v športni dvorani Bled, vsako SOBOTO IN NEDELJO OD 16.30 DO 18.00 URE
Uprava Infrastrukture 04/5780 512, Športna dvorana 04/5780 526, fax 04/5780 527

Prešernovo gledališče Kranj

danes, 28. dec., ob 17.00 uri, V. Pečjak, A. Rozman - Roza: **DREJČEK IN TRIJE MARSOVČKI**, za IZVEN in KONTO
danes, 28. dec., ob 19.30 uri, M. Tomšič: **BUŽEC ON, BUŠČA JAZ (PPF Koper)**, za IZVEN in KONTO
danes, 28. dec., ob 22.00 uri, O. Grad: **OLGA GRAD VS JUANNA REGINA - Koprodukcija KD B 51 in PG Kranj, PREMIERA**
jutri, 29. dec., ob 19.30 uri, J. Glowacki: **NTIGONA V NEW YORKU** za IZVEN in KONTO
nedelja, 30. dec., ob 19.30 uri, C. Serreau: **ZOKI ZAJC** za IZVEN in KOTO
ponedeljek, 31. dec., ob 19.00 uri, A. T. Linhart: **ŽUPANOVA MIČKA SILVESTRSKA PREDSTAVA** za IZVEN

DISPANZER ZA ŽENE

tel.: 04/20-82-813; 20-82-845

V Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj, Kidričeva 38/a, se od 3. januarja 2002 lahko naročite za ginekološki pregled vsak delovnik od 7. - 9. ure.

DRAMA

Slovensko narodno gledališče LJ.
tel.: 01/252-14-62, 01/252-14-92

B. Brecht, K. Weill: OPERA ZA TRI GROŠE. Novoletna predstava IZVEN (KONTO), ponedeljek 31. decembra ob 19.00 uri.
O. J. Traven: EKSHIBICIONIST. Novoletna predstava IZVEN (KONTO), ponedeljek 31. decembra ob 19.00 uri.

GLEDALIŠKI PREDSTAVI V FESTIVALNI DVORANI NA BLEDU

Komedija, NEDELJA, 23. december 2001, ob 19.30 uri **EDLVAJS**
Avtor: Tone Partljič, Igrajo: M. Partljič, G. Čušin
Komedija, PETEK, 28. DECEMBRA 2001, in NEDELJA, 30. DECEMBRA 2001 ob 20. uri **STEVARDESE PRISTAJAJO**
Igrajo: Borut Veselko, Sebastijan Cavazza, Ljerka Belak, Mojca Fatur, Magda Kropiunig, Mateja Pucko, Jernej Kuntner. Karte so v prodaji na Mladinskem servisu Radovljica, Bled in Jesenice.
Rezervacije in dodatne informacije na telefonu: 574 21 92

Mladinski servis Radovljica

Gorenjska cesta 25, 4240 Radovljica
tel. (04) 53 03 555
fax. (04) 53 03 551
www.ml-servis-radovljica.si

Naprave obratujejo od 9.00 do 16.00. Cesta je prevozna z zimsko opremo. Smuka je ugodna. Proge so urejene. Sankska proga je urejena. Šola smučanja obratuje. Imate možnost vožnje z motornimi sanmi. Možna je izposoja in servis smučarske opreme. Želimo vam prijeten dan in ugodno smuko. AVTOBUSNA POVEZAVA REDNA LINIJA IZ ZREČ NA ROGLO 6.00, 7.10, 8.10, 13.45, 16.10 20.30 Z ROGLE V ZREČE 7.00, 8.00, 10.00, 14.20, 17.00, 21.20. PO SMUČANJU VABLJENI V BAZENE IN SAVNO VAS V TEMRE ZREČE

ROGLA

Snežni telefon: 041/031 182503

Knjižnica Antona Tomaža Linharta

4240 Radovljica, Gorenjska cesta 27

V ponedeljek, 31. 12. 2001 bo knjižnica odprta od 8. do 14. ure!
info@rad.sik.si
http://www.rad.siki.si
tel.: 04/537-39-00, fax: 04/53-158-40

center kulturnih dejavnosti

JSKD Območna izpostava Kranj
Zveza kulturnih organizacij Kranj
Sejmišče 4, 4000 Kranj
tel.: 04/201 37 31
e-mail: oi.kranj@sjkd.si
www.zveza-zko-kranj.si

SOBOTNA MATINEJA ZA OTROKE
jutri, 22. decembra 2001, ob 10.00 in 11.30 uri, v Prešernovem gledališču Kranj.
Zvezdica zaspanka, gostuje, LG Maribor
Prodaja vstopnic uro pred predstavo.
PLESNA PREMIERA skupine Alter ego, 26.12. ob 19.30 uri v Prešernovem gledališču. Koreografinja predstave **MAKSIMALNE MINIATURE** je Vita Osojnik.

PRINT, d.o.o., KRANJ,

telefon 041 678 916

Razprodaja
gospodinskih šivalnih strojev Singer že od 39.000 SIT naprej.

OSMRTNICA

Na dan Kristusovega rojstva nas je zapustila draga mama

VIDA JANKOVIČ
rojena Mertelj

Od drage pokojnice se bomo poslovili na Srednji Dobravi nad Kropo v petek, 28. decembra 2001, ob 15. uri.

Žalujoči: mož Peter, hči Zorica z družino
Hrastje, 25. decembra 2001

sobota, 29. 12. 2002 -
hišni ansambel "Jožove"

ponedeljek, 31. 12. 2001 -
silvestrovanje s hišnim ansambлом "Jožove"

Vesele božične praznike in srečno novo leto 2002 vam želi družina Avsenik in kolektiv restavracije.

GOSTILNA, RESTAVRACIJA AVSENIK
Grega Avsenik, s.p.
Begunje 21, Begunje

Informacije in rezervacije na št. 04/5333 402
Vse glasbene prireditve so ob 19. uri.

RADIO SRAKA
94,6 MHz

Tel.: 07/332-33-00
SRAČJE GNEZDO:
Tel.: 07/332-40-24
Radio Sraka, d.o.o.
Valantičevo 17
8000 Novo Mesto

OSMRTNICA

V 77. letu je za vedno odšel od nas naš dragi stric

ARTUR ROIS
borec NOV, iz Partizanske 41 v Škofji Loki

Na zadnjo pot ga bomo pospremili danes, v petek, 28. decembra 2001, ob 15. uri na mestnem pokopališču v Škofji Loki. Žara s posmrtnimi ostanki bo v tamkajšnji mrliški vežici na dan pogreba.

Žalujoči: Marija z družino in ostalo sorodstvo

Skupaj bomo še v Vodica, na Jesenicah in v Besnici

Praznovali in veselili se bomo nocoj, 28. decembra, v Vodica, jutri, v soboto, 29. decembra, na Jesenicah in v nedeljo, 30. decembra, v Besnici.

Kranj - Po srečanju in praznovanju v Bohinjski Bistrici, ko smo proslavili tudi izid 50. številke Bohinjskih novic, smo s prireditvami Veselo v novo leto čakali konec starega leta še na Primskem in na Blejski Dobravi. O vseh prireditvah in vašem sodelovanju pri njih bomo obširno pisali v prvi številki Gorenjskega glasa po novem letu, saj za celovito predstavitev veselih pričakovanih tokrat primanjkuje prostora. Takrat bomo objavili tudi srečne izžrebance in dobitnike nagrad za sodelovanje pri povabilih.

Danes pa vendarle povejmo, da smo na Primskem proslavljali tudi okroglo obletnico predsednika krajevne skupnosti Toneta Zupana, ki mu tokrat še enkrat želimo še čim več zdravih in uspešnih let. Na Blejski Dobravi pa smo skupaj z županom občine Jesenice Borisom Bregantom čestitali krajanom ob njihovem krajevnem prazniku.

Do konca starega leta bomo skupaj še trikrat v različnih krajih na Gorenjskem. Tako kot smo v Bohinju, na Primskem in na Blejski Dobravi v dvehurnem pro-

Andrej Rogelj

Kristina Pahor

gramu skupaj z glavnim pokroviteljem Gorenjsko banko, d.d., Kranj - Banko s posluhom veselo proslavljali in za trenutek pozabili na letošnje tegobe, bomo tudi danes, jutri in v nedeljo.

In kje bomo še do konca leta? Danes, petek, 28. decembra, bomo ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma v Vodica.

Z nami bodo:
- Lovski pevski zbor Medvode
- Jevšek
- Tulipan
- Matjaž Kokalj
- Tjaša
- Kristina Pahor
- Andrej Rogelj
- Duo Čadež & Veber in drugi
Jutri, v soboto, 29. decembra,

Link
ELEKTRONSKA BANKA
ZA OBČANE IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
Gorenjska Banka
Banka s posluhom <http://www.gbkr.si>

Skupina Country Holics

ob 20.30 pod ogrevanim šotrom za gledališčem Toneta Čufarja na Jesenicah.

Z nami bodo:
- Tulipan
- Boris Razpotnik
- Country Holics
- Prepih
- Kristina Pahor
- Jernej Arh
- Tjaša in drugi
V nedeljo, 30. decembra, ob 17. uri popoldne pa bomo v dvorani gasilskega doma v Besnici.

Z nami bodo:
- Vita
- Obzorje
- Kranjski muzikanti
- Tulipan
- Svežina
- Čadež & Veber
- Krila
- Matjaž Kokalj
- Tjaša in drugi

Napovedanega srečanja večeraj, v četrtek, 27. decembra, v dvorani Doma v Cerkljah ni bilo, ker smo se skupaj z Rokometnim klubom, prirediteljem srečanja v Cerkljah, dogovorili, da bomo prireditev Z vami pri vas pripravili v začetku prihodnjega leta pod naslovom Veselo

Jernej Arh

v pomlad. Sicer pa bodo na vseh prireditvah z nami tudi sponzorji in Glavni pokrovitelj srečanj pod naslovom Veselo v Novo leto GORENJSKA BANKA, D.D.; KRANJ - BANKA S POSLUHOM. Dobimo se torej z vami pri vas. Žrebali bomo nagrade in veselo danes, jutri in v nedeljo čakali konec leta. Na svidenje!

• Andrej Žalar

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.
Kapucinski trg 4
4220 Škofja Loka
tel.: 04/508 0 508
fax: 04/508 0 520
e-mail: info@radio-sora.si

89.8
91.1
96.3

S Krown protikorozijsko zaščito vozil se ohranja vozilo varno. Olje KROWN ščiti karoserijo vozil pred vplivi soli, snega in vlage. Preprečuje rjavenje in celo zaustavlja že začeto rjavenje. Obenem maže gibljive dele na karoseriji, tudi za stroje, orodje, orožje...

Naročila in informacije: **TRI KRONE, d.o.o.**, Godešič 54, Škofja Loka, telefon: 51-37-600 in **AVTO AMBROŽIČ, d.o.o.**, Pungart 2, Ribno pri Bledu, tel.: 57-41-784, predstavitev tudi na straneh www.tri-krone.si.

AVTO MOČNIK, d.o.o., KRANJ
SERVIS IN PRODAJA VOZIL
Kranj, Britof 162, tel.: 20 42 277
Radovljica, Cankarjeva 62

NISSAN ALMERA

1.5 3V, cena s prihrankom:
2.245.000,00 SIT (19.867 DEM)
PRIHRANEK: od 250.000 do 400.000 SIT
Serijska oprema: motor 1,4 16V - 90 KS, servo volan, 2 varnostni blazini, cent. zaklepanje, električna stekla, deljiva klop, 3-letna splošna garancija

NISS FINANCE - Različne možnosti ugodnega financiranja

Salon italijanske in španske keramike ter kopalniške opreme
LAMINAT, TOPLI PODI, ITISONI
NOVOLETNI POPUSTI V MESECU DECEMBRU
TRGOVINA **FORTUNA DOM** GORENJSKI GLAS
Gorenja vas 50 71 000
Škofja Loka 51 51 300
NOVO prenova kopalnic z našim materialom

Elektro Pangersič
Denijel Pangersič s.p.
Rudja Papeža 32, 4000 Kranj
Telefon: (04) 235-80-60
Faks: (04) 235-80-66
GSM: (041) 714-732
E-pošta: pangersic@siol.net

ELEKTROINSTALACIJE, ELEKTROMONTAŽA
POPRAVILO ELEKTRIČNIH STROJEV IN NAPRAV
POSREDNIŠTVO IN POSLOVNO SVETOVANJE
Sistemi za razvod in napajanje z električno energijo,
sistemi za domofonijo, kontrolo in nadzor pristopa,
sistemi tehničnega varovanja in telekomunikacije,
sistemi za krmiljenje in regulacijo - EL. MERITVE.
Cenjenim strankam želimo srečno v letu 2002!

ozara
SLOVENIJA
NACIONALNO ZDRUŽENJE ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

Za prejeto podporo društvu Ozara Slovenija v letu 2001 se enoti Kranj in Jesenice najlepše zahvaljujeta naslednjim sponzorjem in donatorjem:

OBČINA KRANJ, GORENJSKI GLAS, KLUB ŠTUDENTOV KRANJ IN CENTER MLADIH, OBČINA JESENICE

Big Bang-mega v BTC-ju ter Big Bang-music na Čopovi v Ljubljani odprti tudi v nedeljo.

BIG BANG

Prebrskajte prenovljeno www.bigbang.si

32x po Sloveniji kupovati drugje bi bilo potratno

Odtrgane cene

samo 1.999.990 SIT
odtrgano 500.000 SIT
PHILIPS Plazma televizor
106 cm plazma TV
- zaslon 106 cm, slika brez utripanja
- dvojni zaslon (slika + slika, slika + tekst)
- teletext, vgrajeni zvočniki
VGA, SVGA, XGA, MAC

samo 124.990 SIT
odtrgano 30.000 SIT
GRUNDIG Televizor
70 cm 100 Hz
- ekran Black Line FX 70 cm 100 Hz
- navidezni Dolby Surround
- top teletext
- možnosti nadgradnje (slika v sliki, VGA, ...)

samo 79.990 SIT
odtrgano 40.000 SIT
SONY Igralna konzola
DVD predvajalnik, podpira DTS in Dolby Digital, USB povezava

Odtrgane cene imajo izdelki, ki smo jih pocenili za tisoče in tisoče tolarjev. Več kot tridesetim izdelkom smo od njihovih splošno veljavnih cen odtrgali od 1.000 SIT do 10.000 SIT, zato da vam poenostavimo nakup daril za najdražje.

Odtrganina* je enaka razliki do splošno veljavne cene na tržišču. *Ponudba velja do razprodaje zalog. Tiskarske napake niso izključene.

Srečno 2002

Spoštovanim kupcem in poslovnim partnerjem želimo veliko energije, sreče in zdravja. Denar, ki bi ga sicer porabili za novoletne čestitke, smo nakazali Očesni kliniki v Ljubljani za nabavo računalniškega dioptrometra.

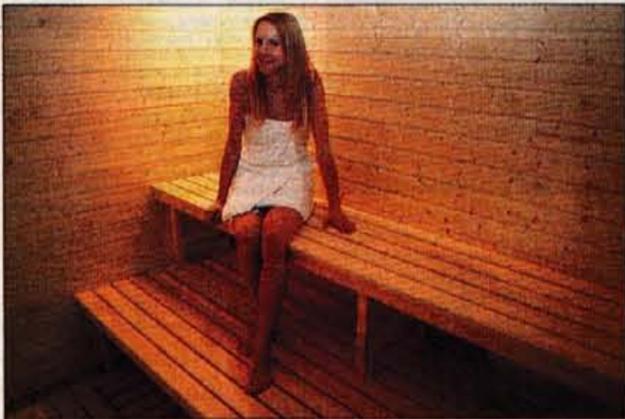
BIG BANG

Gostišče Martin v Šenčurju je 5. decembra ponovno odprlo vrata vsem starim in novim gostom. Razširjena ponudba je namenjena predvsem poslovnem.

Poslovni turizem v gostišču Martin v Šenčurju

Šenčur - Gostišče obstaja že 11 let, vendar je bilo od maja 2000 za stranke zaradi prenove zaprto, saj se je direktor Martin Ropret odločil razširiti gostinsko ponudbo. Do letošnjega decembra jim je uspelo zgraditi novo savno, sejno sobo, pisarno, tri luksuzne sobe, sedem sob, Klub vinoteko in urejen vrt z bazenom. A načrtov pri razširitvi ponudbe je še veliko.

Gostišče Martin je že od nekdaj slovelo po izbrani ponudbi in odlični kvaliteti, kamor so zahajali številni tuji in domači politiki na diplomatska kosila ter poslovneži na poslovna. Lastnik gostišča Martin Ropret se je lansko leto odločil, da za svoje stare in nove goste razširi ponudbo ter ustvari prijetno in sproščujoče bivalno okolje, da bi jim bilo ob srečanjih udobno. V ta namen so v prizidku gostišča uredili konferenčno sobo za sestanke in poslovna srečanja za dvajset ljudi. Dvorana je opremljena s snemalno enoto, video plasmom in klasičnim projektorjem. Z njo je povezana tudi samostojna pisarna, mini kuhinja, ki nudi room - service in vse napitke za odmore med predavanji in sestanki, ter luksuzna soba. Vsak prostor je možno najeti posamično ali v želeni kombinaciji.

Za večje udobje gostov so pripravili še dve luksuzni sobi, vsem trem pa je na voljo tudi infrardeča savna za štiri osebe. V stari hiši nad gostiščem je urejenih sedem sob, šest dvoposteljnih in ena enoposteljna, na razširjenem hodniku pa je ob izbranih likovnih delih ter stolih in mizicah urejen manjši galerijski prostor za prijetno posedanje in kramljanje. V vseh luksuznih sobah in navadnih sobah je na voljo klima, telefon, barvni televizor, mini bar, trezor in priklop za internet, v vseh kopalnicah so kopalne kadi s tušem.

Novost v ponudbi sta tudi Poslovni klub, ki nudi svojim članom popuste pri najemu luksuznih in navadnih sob, ter Klub vinoteka, ki je opremljen v angleškem stilu z vinotečno hlajeno steno, biljardom in oseb-

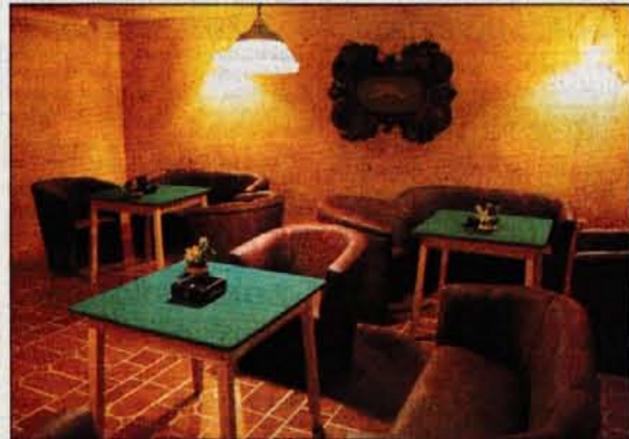

nimi omaricami za cigare, osebne stvari in lastno pijačo, ki jo bodo gostje kupili v gostišču pod pogoji, ki veljajo za člane Kluba vinoteka in jo spravili za naslednjo priložnost. Ob srečanjih je na njihovo željo lahko prisotno tudi strežno osebje, nemoteno se lahko zabavajo ob glasni glasbi, saj je prostor nameščen v kleti in je dobro izoliran, da ne moti ostalih gostov. Posebnost gostišča pa je vsekakor imenitni novi savna klub. V prijetnem prostoru, ki je slikovno opremljen z rajskim vrtom in božanstvi na steni ter s pogledom na urejenim zunanji vrtom z bazenom, je gostom na voljo finska savna za osem oseb, masažni whirlpool za osem oseb, ohlajevalni bazenček, tuši, naslonjači z mizicami ter pitna voda za osvežitev. Prostor je povezan z urejenim vrtom

in zunanji ogrevani bazenom, v katerega se topla voda zliva kot slap preko skalnatih kaskad. Za tovrstno izvirno potezo so se lastniki odločili zato, ker želijo svojim gostom ustvariti nekdanje vzdušje, ko so se ljudje kopali še ob izviri vode in ob rekah v neokrnjeni naravi, na kar spominjajo tudi poslikave v notranjem prostoru. Čudovito cvetje in grmovnice krasijo tudi zunanji vrt in v poletnih mesecih, ko vse cveti, je izredno lepo. Na vrtu je na voljo tudi uta za posedanje in zunanji kamin za peko, ki ga zaključena družba gostov lahko najame ob različnih priložnostih.

Poleg restavracije za penzijske goste je tudi restavracija "a la carte", ki v svoji ponudbi nudi izbrana slovenska vina in hišne specialitete, kot so na različne načine pripravljene sveže morske ribe in raki, katere si lahko gostje izberejo tudi iz velikega akvarija, kuharska čarovnja in sladice kot presenečenje. Poskrbljeno je tudi za vegetarijance. Restavracija je odprta vse dni v tednu od 12 do 22 ure, kuhinja do 21. V svoji kapaciteti ponuja tudi srečanja za večje zaključene družbe, ki se po dogovoru lahko zabavajo pozno v noč. V prostoru se nahaja tudi velik kamin, ki ga po želji zakurijo ali pa celo kaj spečejo. Za vse goste je zagotovljena 24 urna prisotnost na recepciji.

V gostišču Martin pripravljajo za svoje goste in člane kluba še dodatno ponudbo z doplačilom, kot je ribolov, lov, tenis, golf, smučanje v zimski sezoni, rafting in kanu, polet s toplozračnimi baloni, panoramski polet s športnim letalom in tandemskim padalom, jahanje, rent-a-car, rent-a-bike, čistilnico in frizerja. Za svoje goste in njihovo udobje so se pripravili potruditi maksimalno, svoja vrata pa jim na široko odpirajo v januarju leta 2002, ko bodo prav vsa dela zaključena.

• Katja Dolenc,
foto: Aljoša Korenčan

VISOKA KVALITETA

kotli in gorilniki
WEISHAUPT

radiatorji **IMAS**
APOLLO in **EVOLUTION**

črpalke
GRUNDFOS

OGLED IN PRODAJA:

IKA, ŽIRI, d.o.o. tel.: 04 51 91 555

www.ika.si

NOG In Dan
moja trgovina

24 ur
na dan vsak dan,
tudi med prazniki

Najboljši letošnji Jackpot: do -70%

Kje je

kika

Razprodaja za zadnje šilinge
z zjamčeno najboljšo ceno v evrih!

Zimska razprodaja: znižano do minus 70%

GORENJKI IN GORENJSKI POSLUŠAMO

Radio 041 944 944

top 94.4 MHz

KRANJ - RADOVLJICA - JESENICE
Biroteh, d.o.o. - Hrušica

Internet: www.radiotop.net

NEPREMIČNINE

EXEDRA

REAL ESTATE

tel.: 583-65-00, 041/703-806

Prodaj Teličko simentalco, staro 11 mesecev. Zg. Brnik 82, ☎ 25-22-749 19666

Prodaj OVCE in JAGNETA za zakol, TEHT-NICO 200 kg in MLIN za mletje žita. ☎ 586-24-84, 041/635-779 19694

Prodaj 1 teden starega BIKCA simentalca. ☎ 580-30-56 19695

ŽIVALI KUPIM

Odkupujemo MLADO PITANO GOVEDO in KRAVE. ☎ 041/650-975 19628

Digitalni tisk

Media Art Studio Internet

Teličko staro 10 dni in PRAŠIČE, težke 100 kg, prodaj. ☎ 515-04-00 19646

Prodaj več 50 kg težkih BIKCEV in TELIC CB, cena 450 SIT/kg. ☎ 25-71-761, 041/292-684 19653

Prodaj SVINJO za zakol, ugodno. ☎ 25-95-600 19679

Prodaj PRAŠIČA težkega cca 150 kg. ☎ 20-43-128 19680

Prodaj 7 dni starega BIKCA. ☎ 041/347-475 19681

Prodaj dva CB BIKCA, stara 7 dni. Gasilska 19, Šenčur, ☎ 251-10-07 19682

Tomlinčeva 2, 4000 Kranj - Strazišče
tel.: 04/2315-600, fax: 04/2315-601
gsm: 040/200-662
041/347-323

NEPREMIČNINE PIANOVA

POSREDOVANJE, ZASTOPANJE, PRODAJA

Prodaj BIKCA simentalca, starega 10 dni. ☎ 57-21-335 19659

Prodaj BIKCA in TELIČKO simentalca, stara 10 dni. ☎ 23-12-295 19662

Prodaj 10 dni starega BIKCA, pintzgau pasme. ☎ 041/608-671, 031/251-649

Prodaj broje ZAJKLE. ☎ 25-25-560

radio cerkno

ukv - stereo - rds

90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz

Lokalna radijska postaja, Pot na Zavrte 10, tel.: 05/373-47-77

ZAHVALA

Ob nenadni in tragični smrti našega ljubega

JORGA BENEDIČIČA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom (posebno družinama Vehovec in Ropret), prijateljem in znancem, kolektivu Kamnosežstvo Jerič Velesovo, OŠ Šenčur, Vrtec Šenčur, SIT Trade Kranj, Sat Control Cerklje in Prenovi v Duhu za izražena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče in vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali. Posebna zahvala g. župniku Cirilu Isteniču, patroma Andreju Šeguli in Vitu Muhiču za lep poslovljeni obred. Hvala pogrebni službi Navček, pevcem, trobentaču, zastavonoši in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Neutolažljivi vsi njegovi
Šenčur, 12. decembra 2001

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je za vedno zapustila draga mama, babica, prababica in sestra

FRANČIŠKA MEGLIČ

Franceljnova mama, iz Loma št. 7

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, osebju doma Petra Uzarja za nesebično nego v času njene bolezni, pevcem iz Naklega za zapete žalostinke in gospodu župniku Silvu Novaku za lepo opravljen pogrebni obred. Od srca hvala vsem, ki ste našo mamo imeli radi in ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: hčerka Nada z družino, sinovi Milan, Janko in Srečko z družinami, sin Franci, sin Mirko in Mira, sin Branko in Anica, vnuki in pravnuki ter sestra Helena in brat Jože

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, sestre, sestrične, babice in prababice

TEREZIJE ŠUNKAR

roj. Praprotnik

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se je spomnili, nam izrekli sožalje; ji darovali cvetje in sveče in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala sorodnikom, sosedom, gospe Helenci in gospe Angeli. Hvala kolektivu IBI Kranj in gospe Danici ter celotnemu osebju iz Doma oddiha v Gažonu za vso skrb v času njene hude bolezni. Hvala g. župniku Romanu Kavčiču za lep pogrebni obred, pogrebni službi Navček, nosačem in pevcem za zapete žalostinke. Hvala za zaigrano Tišino in govorniku za poslovljeni govor. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI VSI NJENI
Predoslje, 18. decembra 2001

V SPOMIN

31. decembra 2001 bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila draga mami

JANINA JEREB

Vsem, ki se je spominjate, obiskujete njen grob in ji prižigate svečke, iskrena hvala.

Sin Janez, hčerki Marija in Sonja z družinami

ZAHVALA

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je...

V 93. letu je sklenila svojo življenjsko pot naša draga mama

MARIJA BOHINC

Jurjeva mama iz Praš

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in denar za cerkev. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, dr. Jerajevi za dolgoletno zdravljenje, pogrebni službi Navček in pevcem iz Nakla za lepo petje. Posebno zahvalo smo dolžni Francki Virčič, Francki Jenko in Mariji Rekar za vso skrb in dobroto, ki so jo izkazovale naši mami. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

ZAHVALA

V 55. letu starosti se je od nas za vedno poslovil naš dragi brat, stric, nečak in bratranec

RAJKO BUKOVNIK

iz Tupalič 26

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in kolektivu Sava za pisno in ustno izražena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala g. župniku Mihju Lavrincu za pogrebni obred, pogrebni službi Navček in pevcem za lepo zapete pesmi. Prav tako se zahvaljujemo praporščaku DU Preddvor ter g. Gučku. Najlepša hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili k večnemu počitku.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Tupaliče, Kranj, Zg. Bela, 20. decembra 2001

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre, tete in svakinje

MARINKE JANEŽIČ

Zoklarjeve iz Zaloga pri Cerkljah

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za darovano cvetje in sveče. Hvala dr. Kocijanu in zdravstvenemu osebju z dr. Robičevo. Hvala g. župniku, g. Vinku Janežiču za zaigrano Tišino, sosedom in sorodnikom, ki ste pripomogli k lepo opravljenemu pogrebni obredu. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

VSI NJENI

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

FRANC GOGALA

Mrkotov ata iz Dvorske vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, izrazili ustno in pisno sožalje ter darovali cvetje in sveče. Posebna hvala g. župniku Martinu Erklavcu, pevcem bratom Zupan, gasilcem in pogrebni službi Akris za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala govornikom g. Kelih in g. Debeljaku za tople poslovljene besede. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga imeli radi in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI
Dvorska vas, 18. decembra 2001

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

14 DEC 2001 09:30

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
od -14 °C do -2 °C	od -6 °C do 1 °C	od -2 °C do 0 °C

Danes, v petek, bo sprva večinoma jasno, čez dan pa se bo od severa zmerno pooblačilo. Najnižje jutranje temperature bodo od -17 do -12, najvišje dnevne pa od -4 do -1 stopinje C. Jutri, v soboto, in nedeljo bo oblačno in topleje. V soboto čez dan se bodo pojavljale manjše padavine, deloma dež, deloma sneg. V nedeljo se bodo padavine okrepile, zaradi nekoliko nižjih temperatur bo večinoma padal sneg.

K vsakemu večjemu cerkvenemu prazniku in žeganju spada slovenska posebnost - pritrkavanje

S kembeljni po zvoncih, pa viža za vižo

Skoraj povsod po Gorenjskem so v božičnem času donele iz zvonikov cerkva pritrkovaške viže, ki spremljajo bogoslužne maše ob vsakem večjem cerkvenem prazniku. Že nekaj let vneto pritrkava tudi trojica moških iz Besnice, ki so se po večletnem zatišju odločili nadaljevati s staro vaško tradicijo. Živo in ubrano pritrkavanje jih je hitro prevzelo.

Samo slovenska tradicija je ta, da so že od nekdaj ob velikih cerkvenih praznikih in ob vsakem žegnu vaški fantje in možje pritrkavali v farni cerkvi pred in po sveti maši.

Po številnih poročilih in zapisih je bilo pritrkavanje na slovenskem zabeleženo že v 16. stoletju, a točnega podatka kdaj se je razvilo, ni. To je ljudska glasbena umetnost, ki je značilna za vse slovensko etnično ozemlje in je danes najbolj razvita na Primorskem, na Gorenjskem pa v Lescah, Mojstrani, Bukovščici pri Selcih in Smledniku.

Slovenski pritrkovalci so pravi mojstri v svojem poslu. Še danes

so vsaj trije možje v linah zvonika in udarjajo vižo za vižo. Viža je krajša "pesem", ki nastaja v ritmu pritrkavanja. V zvoniku so ponavadi trije ali štirje zvonovi. Največji zvon daje osnovni ritem. Med enim in drugim udarcem vključijo v "pesem" še ostala dva oz. tri zvonove, na katere pritrkavajo s kembeljni izmenično in v določenem ritmičnem zaporedju, včasih pa za "gostenje in droblje-

nje" uporabijo tudi macolo ali leseno kladivo. Na slovenskem obstaja menda nad 700 viž oz. melodij, ki poleg zvonjenja dopolnjujejo sveto mašo. Viže so stoječe, ko na zvonove samo pritrkavajo, ali pa leteče, ko daje vižam glavni ritem pognani veliki zvon. Običajno "zaigrajo" Ta šantavo, Večerni zvon, V pet, Svetogorsko, Eno v tri, Škofovo, Papeško, najbolj svečana pa je Ena v tri menjana z gostenjem, ki jo "zaigrajo" kot zadnjo, ko so pritrkoval-

ci in zvonovi med seboj najbolj uglašeni. Ponekod gonijo kembeljne s posebno pripravo, ki ubrano udarja po notranjosti zvonca, nekateri pa to počno ročno. In prav to je tisto, kar že nekaj let navdušuje tudi Ludvika Sušnika, Draga Vidica in Mirota Mohoriča, ki v Besnici kljub fizičnim naporom z veseljem pritrkavajo ročno od leta 1997. Navdušenje nad zvonovi in pritrkavanjem je spodbudilo Ludvika Sušnika k domači izdelavi stojala s štirimi uglaš-

nimi zvonovi, na katere občasno vadijo. Želijo si, da bi pritrkavanje v Besnici nadaljevalo tradicijo, ki so jo po vojni v petdesetih letih v veliko težjih razmerah nadaljevali starejši sokrajani, zato bi k "igranju" radi pridobili še koga. Fantje zagotavljajo, da medsebojna uglašenost, živo, občuteno pritrkavanje in ubrana pesem zvonov vedno poženejo kri po žilah.

Katja Dolenc,

foto: Aljoša Korenčan, Katja Dolenc

Staro je leto hitro prešlo,
se novo obeta,
srečno naj bo!

LOTO

IZZREBANE ŠTEVILKE
51 KROGA,
z dne 23. 12. 2001
01, 05, 26, 33, 34, 35,
36 in dodatna 27
Izzrebana LOTKO
številk: 404192

Naslednja številka
Gorenjskega glasa bo zaradi
praznikov izšla v petek 4. 1. 2002

Pošta Slovenije d.o.o.
PE Kranj, Poštarska ul. 4

www.posta.si

**SREČNO NOVO
LETO 2002**

**VAM ŽELI
POŠTA SLOVENIJE**

FOTO BONI

Staneta Žegarja 19, tel.: 04/236-49-87